

WSPÓLNOTA

Zmiany demograficzne 2004–2020

Ranking

Rosną suburbia, miasta tracą

Prezentujemy nietypowy ranking. Nie odnosi się on – przynajmniej bezpośrednio – ani do wskaźników finansowych, ani do wyników wyborów czy składu organów samorządowych. Przyglądamy się jednak zjawisku bardzo ważnemu dla przyszłego funkcjonowania jednostek samorządowych i ich obciążeń finansowych – depopulacji oraz starzenia się ludności.

Autorzy: Paweł Swianiewicz*, Julita Łukomska

Oba zjawiska są ze sobą ściśle powiązane. Współczynnik korelacji między zmianą liczby ludności w gminach i odsetkiem mieszkańców w wieku poprodukcyjnym wynosi 0,60, co można uznać za wartość bardzo wysoką.

W naszym rankingu skupiamy się na zmianach liczby ludności w latach 2004–2020. Zmiany te wyrażane są w załączonych zestawieniach w procentach początkowej liczby mieszkańców. Trzeba od razu zaznaczyć, że bieżące rejestry ludności obarczone są pewnym błędem, być może więc wyniki zakończonego niedawno. Narodowego Spisu Powszechnego wprowadzą korekty do prezentowanych przez nas zestawień. Drugą trudnością, z jaką zetknęliśmy się przygotowując ranking, były zmiany granic gmin. W objętym badaniem okresie znacznemu rozszerzeniu uległy na przykład granice Rzeszowa, Zielonej Góry czy Opola, ale także niektórych innych miast. W 2010 r. powstała nowa gmina – Jaśliśka (która nie została uwzględniona w naszym rankingu), zmniejszając powierzchnię i liczbę mieszkańców gminy Dukla, z której została wyodrębniona. Takich przykładów można wskazać więcej. W miarę możliwości nasze zestawienie próbuje uwzględniać te zmiany szacując, ile wynosiłaby zmiana liczby mieszkańców, gdyby granice gmin nie były zmieniane.

Gdzie jest największe tempo depopulacji?

Najszybszy spadek liczby mieszkańców w minionych 16 latach zanotowała wiejska gmina Dubicze Cerkiewne w województwie podlaskim, której populacja zmniejszyła się w tym czasie o 26,6 proc., a więc o ponad jedną czwartą. To znaczny ubytek, choć warto wspomnieć, że w niektórych krajach europejskich zjawisko depopulacji gmin zaznacza się jeszcze bardziej dramatycznie niż w Polsce. Ze swoich doświadczeń w pracy w różnych krajach Europy Środkowej i Wschodniej mogę wspomnieć gminy w Albanii. W 48 gminach w czasie zaledwie dekady – od 2001 do 2011 roku – liczba mieszkańców spadła o ponad połowę. W najbardziej skrajnym przypadku – gminy Dropull i Siperim (niedaleko miasta Gjirokastra na południu kraju) populacja gminy

w ciągu zaledwie dziesięciu lat spadła o 90 proc. – z około 3000 w 2001 do około 300 w 2011. Tak gwałtowna zmiana była rzeczą jasną zagrożeniem dla egzystencji gminy jako odrębnej jednostki samorządowej. Zmiany ludnościowe były zresztą jedną z przesłanek reformy samorządowej wprowadzonej w 2015 roku, która zmniejszyła liczbę gmin w Albanii z ponad 350 do nieco ponad 60.

Zmiany demograficzne w Polsce nie mają tak gwałtownego przebiegu, ale nie można wykluczyć, że silna depopulacja niektórych gmin może w przyszłości wymusić zmiany na mapie podziału administracyjnego poprzez likwidację gmin o najmniejszej i szybko zmniejszającej się liczbie ludności. Wspomniana gmina Dubicze Cerkiewne jest przypadkiem skrajnym, ale dość typowym dla swojego regionu. W pierwszej dziesiątce gmin z najszybciej zmniejszającą się liczbą mieszkańców odnajdujemy bowiem aż dziewięć gmin wiejskich z województwa podlaskiego oraz miasto Hel (województwo pomorskie).

W latach 2004–2020 więcej niż 15 proc. mieszkańców straciły 44 gminy wiejskie i 7 małych miast. Nie ma natomiast w tym zestawieniu większych miast (choćby powiatowych).

Jeśli rozszerzymy analizę na gminy, które w omawianym okresie straciły ponad 10 proc. ludności (jest ich w sumie 246 w całej Polsce) to zauważymy, że najczęściej jest ich w województwach lubelskim (59) i podlaskim (45). Lepiej jednak posłużyć się miarami względnymi, biorącymi pod uwagę liczbę gmin w województwie. W takim zestawieniu gmin tracących ponad 10 proc. mieszkańców w ostatnich 16 latach dominuje województwo podlaskie (tak dużą stratę zanotowało 38 proc. wszystkich gmin) przed lubelskim (27 proc. gmin z tak dużym ubytkiem liczby mieszkańców) i opolskim (26 proc.). Częste zjawisko depopulacji (więcej niż 10 proc. gmin tracących ponad 10 proc. mieszkańców) obserwujemy także w województwach świętokrzyskim, warmińsko-mazurskim i dolnośląskim.

Na przeciwnym biegunie mamy regiony, gdzie zjawisko szybkiej depopulacji jest bardzo rzadkie. Są to województwa Polski północno-zachod-

niej i południowo-wschodniej – kujawsko-pomorskie, lubuskie, małopolskie, podkarpackie, pomorskie, wielkopolskie i zachodniopomorskie.

Wśród gmin tak szybko tracących mieszkańców (powyżej 10 proc. w okresie 2004–2020) dominują liczebnie gminy wiejskie, ale jest w tej grupie także 13 miast na prawach powiatu, w tym tak duże jak Łódź, Gliwice i Sosnowiec. Najwięcej, bo aż sześć, jest ich w województwie śląskim.

A gdzie rośnie?

W sumie zjawisko spadku liczby mieszkańców odnotowaliśmy w 1450 gminach, a odwrotne – wzrost demograficzny – w 1027 jednostkach. Spadek demograficzny odnotowało aż 46 z 48 miast na prawach powiatu niebędących stolicami wojewódzkimi. Natomiast wśród gmin wiejskich obserwujemy niemal równowagę – 789 jednostek ze spadającą oraz 744 gminy z rosnącą liczbą mieszkańców.

Jak opisać gminy odznaczające się pozytywną dynamiką demograficzną? Przyjrzyjmy się tym, w których wzrost wynosił średnio ponad 1 proc. rocznie, a zatem liczba mieszkańców w latach 2004–2020 zwiększyła się w sumie o ponad 16 proc. W tym gronie znajdujemy aż 167 gmin wiejskich, 34 małe miasta, 4 miasta powiatowe i ani jednego miasta na prawach powiatu.

Wszystkie cztery przywołane tu miasta powiatowe leżą w strefach podmiejskich największych aglomeracji: Pruszcz Gdański (aglomeracja trójmiejska), Wieliczka (koło Krakowa) oraz Piaseczno i Grodzisk Mazowiecki (w pobliżu Warszawy).

Także wśród tak szybko rosnących demograficznie małych miast mamy do czynienia niemal wyłącznie z jednostkami w granicach największych aglomeracji. Znajdujemy tu 10 miast położonych koło Warszawy, 5 koło Poznania (w tym rekordzista w tej grupie – Kórnik – którego liczba mieszkańców niemal podwoiła się), 3 koło Białegostoku i po 2 koło Wrocławia, Łodzi, Rzeszowa i Trójmiasta. Jedyne wyjątki od tej reguły to Otyń (woj. lubuskie), Rydzyna i Pobiedziska (oba woj. wielkopolskie) – miasta położone dalej od największych aglomeracji, które notują szybki wzrost demo-

Tabela 1. Zależność między zmianami liczby mieszkańców i odsetkiem ludności w wieku poprodukcyjnym

	Sredni odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym (w proc.)
Spadek liczby ludności o ponad 10 proc.	24,20
Spadek liczby ludności o 5–10 proc.	22,13
Spadek liczby ludności do 5 proc.	20,58
Wzrost liczby ludności do 5 proc.	19,35
Wzrost liczby ludności o 5–10 proc.	18,35
Wzrost liczby ludności	16,92

Zjawisko spadku liczby mieszkańców odnotowaliśmy w 1450 gminach, a odwrotne – wzrostu demograficznego – w 1027 jednostkach. Spadek demograficzny odnotowało aż 46 z 48 miast na prawach powiatu niebędących stolicami wojewódzkimi. Natomiast wśród gmin wiejskich obserwujemy niemal równowagę – 789 jednostek ze spadającą oraz 744 gminy z rosnącą liczbą mieszkańców. Wśród gmin szybko tracących mieszkańców (powyżej 10 proc. w okresie 2004–2020) dominują gminy wiejskie, ale jest w tej grupie także 13 miast na prawach powiatu, w tym tak duże jak Łódź, Gliwice i Sosnowiec.

graficzny (ponad 16 proc. w okresie 2004–2020).

Wśród gmin wiejskich jest siedem, których liczba ludności w latach 2004–2020 co najmniej podwoiła się. Wśród najszybciej rosnących samorządów wiejskich również przeważają te podmiejskie, znajdujące się w granicach głównych aglomeracji miejskich. Ale zdarzają się i takie, które leżą dalej od największych ośrodków miejskich. Przykładowo można tu wymienić Spytkowice czy Nawojowę w województwie małopolskim. Często są to wiejskie gminy obwarzankowe mniejszych miast na prawach powiatu czy też innych miast średniej wielkości (np. Biała Podlaska, Chełm, Ciechanów, Siedlce, Ełk). Wskazuje to, że zjawisko suburbanizacji w coraz większym stopniu odnosi się także do mniejszych aglomeracji miejskich.

Jeśli chodzi o rozkład regionalny to najwięcej takich szybko rosnących gmin wiejskich obserwujemy w województwach: mazowieckim (27), pomorskim (25), kujawsko-pomorskim (16), wielkopolskim (16), małopolskim (14) i dolnośląskim (13)

Depopulacja wiąże się najczęściej ze starzeniem się ludności

Wspominaliśmy już, że zjawisko depopulacji jest silnie skorelowane ze starzeniem się ludności gmin. Charakterystyczne, że wymieniana już gmina Dubicze Cerkiewne odznacza się zarówno najwyższym spadkiem liczby mieszkańców (ponad 26 proc. w okresie 2004–2020), ale i najwyższym w Polsce odsetkiem liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym (39,3 proc., a więc więcej niż co trzeci mieszkaniec gminy to emeryt).

W sumie w trzech gminach odsetek emerytów w całości liczby mieszkańców przekracza 35 proc. – wszystkie są gminami wiejskimi z województwa podlaskiego. W 13 gminach (w tym w 9 podlaskich) odsetek ten przekracza 30 proc. Są to na ogół gminy wiejskie, ale jest w tym gronie także Sopot (który zajmuje czwarte miejsce w rankingu tracących mieszkańców miast na prawach powiatu).

Zależność między zmianami liczby mieszkańców i starością demograficzną w sposób bardziej systematyczny podsumowuje tabela 1 pokazująca, że im szybszy spadek liczby ludności tym starsza jest społeczność lokalna.

Zjawisko starzenia się populacji odnosi się nie tylko do gmin wiejskich, choć to w nich pojawiają się najbardziej skrajne wartości odsetka mieszkańców w wieku poprodukcyjnym. Wśród 181 gmin, w których więcej niż co czwarty mieszkaniec jest w wieku emerytalnym, znajdujemy aż 24 miasta na prawach powiatu (prawie 40 proc. wszystkich powiatów grodzkich). Poza tym jest tam 68 gmin miejskich, 24 miejsko-wiejskie i 65 gmin wiejskich.

Omawiane tu zjawiska wydają się – przynajmniej w średniej perspektywie czasowej – niemożliwe do zatrzymania, ale na pewno warto sobie z nich zdawać sprawę i uwzględnić w strategiach rozwojowych i planach inwestycyjnych władz samorządowych. ■

** Paweł Swianiewicz jest profesorem ekonomii, kierownikiem Katedry Rozwoju i Polityki Lokalnej na Wydziale Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego; Julita Łukomska jest adiunktem w tej samej Katedrze*

Rzeszów – miasto ludzi młodych

– Przyszłość miast będzie zależeć od ludzi, którzy wchodzą obecnie w dojrzałe życie. Robimy wiele, aby przekonać ich, że Rzeszów to miasto przyjazne młodym, że warto tu żyć, zakładać rodziny, pracować i wspólnie uczestniczyć w jego rozwoju. Jednym słowem, że Rzeszów to ich miasto – mówi Konrad Fijołek, prezydent Rzeszowa.

cy. Do pracy w tych firmach zgłaszają się ludzie z całej Polski i bardzo często pozostają na stałe w mieście.

Opieka nad najmłodszymi

Od kilku lat w Rzeszowie przybywa żłobków, przedszkoli i szkół. Ten trend na pewno się utrzyma. W tym roku wybudowane zostały lub są na ukończeniu: szkoła podstawowa na osiedlu Bzianka, zespół oświatowy składający

Prezydent Rzeszowa Konrad Fijołek

Coś dla relaksu

Ważnym elementem jakości życia w mieście jest możliwość spędzania wolnego czasu. W ostatnich latach w Rzeszowie powstało 10 nowych parków. Budowane są kolejne ścieżki rowerowe. Przyszły rok to budowa kolejnych parków, stref rekreacyjnych, placów zabaw czy tężni solankowej. – Moim pomysłem jest budowa tzw. parków kieszkowych. Dzięki nim zieleń ma być dostępna dla mieszkańców w ciągu 10 minut spaceru od miejsca zamieszkania. Możliwość aktywnego spędzenia wolnego czasu na powietrzu to w obecnych czasach niezbędny warunek, aby miasto stało się przyjazne dla mieszkańców – mówi prezydent Fijołek. W Rzeszowie rozpoczęły się także przygotowania do budowy aquaparku. ■

Rzeszów to jedno z najmłodszych miast w Polsce, jeśli chodzi o wiek mieszkańców. Średnio mają 39 lat. W ostatnich kilkunastu latach ludzie systematycznie przybywa. Budżet miasta wzrósł z 350 mln zł w roku 2003 do 1,8 mld zł w tym roku.

Co zrobić, żeby młodzi chcieli pozostać w Rzeszowie na stałe lub zdecydowali się przyjechać tu i się osiedlić? – Odpowiedź wydaje się prosta. Tworzymy takie warunki, aby w mieście powstawały nowe miejsca pracy, żeby dzieci miały dostęp do żłobków, przedszkoli i szkół. Ważny jest też poziom kształcenia, ale również możliwość fajnego i zdrowego spędzenia wolnego czasu. Inwestujemy w zieleń miejską i rozwijamy kulturę – mówi prezydent Fijołek.

Po pierwsze, praca

To warunek niezbędny, aby przyciągać młodych. Utworzenie specjalnych stref ekonomicznych spowodowało duże zainteresowanie ze strony firm. Zaczęły powstawać nowe fabryki, oparte głównie na przemyśle lotniczym i informatycznym. Dolina Lotnicza, której stolicą jest Rzeszów, to jeden z najbardziej rozpoznawalnych klastrów na świecie. To właśnie w Rzeszowie i najbliższych okolicach swoje fabryki otworzyli tacy giganci, jak MTU, Borg Warner, Pratt & Whitney, EME Aero, Collins Aerospace i inni. To spowodowało stworzenie tysięcy nowych miejsc pra-

się ze szkoły podstawowej i przedszkola na Drabiniance, Zespół Szkolno-Przedszkolny na Matysówce, przedszkola przy ul. Iwonickiej i w Budziwoju. Na przyszły rok przewidziano budowę trzech hal sportowych przy szkołach, żłobka na Budziwoju i rozbudowę szkoły przy ul. Miodowej. To koszt ok. 50 mln zł.

Lepsze kształcenie

W szkołach stale podnosi się poziom kształcenia. Miasto regularnie wprowadza najnowocześniejsze rozwiązania technologiczne. W ramach podpisanego porozumienia z firmą Microsoft mającego na celu polepszenie warunków i sposobu nauczania, we wszystkich rzeszowskich szkołach od 2018 roku każdy z nauczycieli i uczniów wszystkich szkół publicznych w Rzeszowie uzyskał bezpłatny dostęp do oprogramowania Office 365 oraz prawo do jego instalacji na 5 komputerach, 5 tabletach oraz 5 smartfonach. Dzięki temu młodzież i pedagodzy mają możliwość swobodnego korzystania z najnowszych rozwiązań chmurowych Microsoft w szkole, w domu i w każdym innym miejscu, z którego przychodzi im się uczyć bądź pracować.

Prędnie rozwija się ośrodek akademicki. Co roku powstają tu nowe kierunki studiów zaspokajające potrzeby rynku. Rzeszów to miasto, gdzie studiuje najwięcej studentów w UE w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców.

Liczba mieszkańców Rzeszowa (w tys.)	
2003 r.	160,1
2008 r.	171,7
2011 r.	180,1
2018 r.	191,3
2020 r.	195
Obecnie	196,8

Przyrost naturalny (liczba osób)	
2003 r.	403
2008 r.	836
2012 r.	845
2018 r.	892
2020 r.	228

W polityce miejskiej liczy się konsekwencja

Miasta wojewódzkie kuszą młodych atrakcyjnymi miejscami pracy, inwestują w infrastrukturę komunikacyjną oraz rozbudowują ofertę spędzania wolnego czasu. Niebagatelną rolę w tworzeniu przyjaznych miast odgrywa zielen, umożliwiającą uprawianie sportu i odpoczynek na łonie natury.

Jak podaje Urząd Miasta Łodzi, rzeczywista liczba mieszkańców jest zdecydowanie wyższa niż podawana przez GUS czy w analizach demograficznych. Do oficjalnych danych należy doliczyć cudzoziemców pracujących w mieście, którzy generują PKB i lokalny popyt oraz studentów, którzy nie są zameldowani na pobyt czasowy. Dodatkowo codziennie na terenie Łodzi przebywa ok. 100 tys. mieszkańców aglomeracji dojeżdżających do pracy, studentów oraz osób korzystających z usług metropolitalnych, co daje łącznie ok. 850 tys. osób.

Łódź posiada dodatnie saldo migracji ludzi młodych – rocznie przybywa ok. 500 osób w wieku 20–29 lat. Rośnie liczba studentów zagranicznych – aktualnie to ok. 5 tys. osób z prawie 100 krajów, m.in. Ukrainy, Białorusi, Chin, Indii, Kirgistanu i Malezji. Zwiększa się również liczba wydawanych zezwoleń na pracę, co potwierdza wzrastające zainteresowanie Łodzią cudzoziemców i ich rodzin.

Przenosinom mieszkańców na przedmieścia przeciwdziałają mają nie tylko starania o przyspieszenie tempa budownictwa mieszkaniowego, ale i Wielka Loteria Podatkowa Miasta Łodzi, która zachęca do płacenia tu podatków. Do tego dochodzą inwestycje w infrastrukturę, remonty dróg, chodników, rewitalizacja centrum, nasadzenia drzew i zieleni. W Nowym Centrum Łodzi powstają przestrzenie publiczno-kulturalne, biurowe i komercyjne oraz atrakcyjne miejsca pracy. Z badań oceny jakości życia w Łodzi wynika, że większość łodzian ocenia jakość życia w mieście dobrze i bardzo dobrze.

Katowice: tutaj dobrze się mieszka

Katowice strategię przyciągania nowych mieszkańców opierają na 3 filarach. Po

pierwsze, to miejsca pracy. Miasto ma trzecie najniższe bezrobocie w Polsce. W nowoczesnych sektorach można znaleźć atrakcyjne oferty zatrudnienia. Praca, a więc godziwe zarobki, pozwalające myśleć o mieszkaniu, co stanowi drugi filar strategii. Mieszkania w Katowicach wciąż są tańsze niż w innych dużych miastach, dodatkowo lokalne władze aktywnie działają w tym zakresie zwiększając ofertę adresowaną do różnych grup, np. poprzez TBS, lokale w ramach Mieszkania Plus czy projekt „Mieszkanie za remont”.

Trzeci filar to zapewnienie wysokiej jakości życia. Władze kładą nacisk na rozwój tzw. przemysłu czasu wolnego – aby każdy mieszkaniec mógł po pracy udać się na koncert, wydarzenie sportowe lub kulturalne. Katowice są Miastem Kreatywnym Muzyki UNESCO, a oferta kulturalna jest doceniana i zauważana w ogólnopolskich rankingach. Jakość życia to także możliwość odpoczynku na łonie natury. Połowę powierzchni Katowic stanowią tereny zielone: lasy, parki, skwery, stawy. W mieście można popływać kajakiem czy pojeździć na rolnach na jednej z najlepszych w regionie rolkostrad.

Miasto zapewnia dostęp do usług ważnych w codziennym życiu – żłobków, przedszkoli. W ostatnich latach zwiększono znacząco liczbę miejsc w tych placówkach. Do tego dochodzi sprawny transport publiczny – centra przesiadkowe i nowy tabor. W ubiegłym roku oddano do użytku dwa nowe baseny miejskie ze strefami rekreacyjnymi oraz trzy nowe centra przesiadkowe.

Duże znaczenie ma walka o czyste powietrze. W woj. śląskim Katowice są liderem w tym zakresie, zarówno pod względem wysokości inwestowanych środków, jak i zakresu działań. Dużą uwagę skupiają również na zielonych

Miejsce	Miasto	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
1	Łódź	-13,15
2	Katowice	-9,17
3	Kielce	-7,66
4	Opole	-7,62
5	Poznań	-6,79
...
14	Gdańsk	2,56
15	Kraków	2,98
16	Zielona Góra	4,87
17	Warszawa	5,98
18	Rzeszów	10,22

MIASTA WOJEWÓDZKIE

inwestycjach, realizując Zielony Budżet z pulą 3 mln zł rocznie.

Dużą zmianą dla katowiczian było wprowadzenie karty mieszkańca, dającej szereg preferencji takich jak np. dwukrotnie tańszy basen czy tańsze parkowanie. Szereg benefitów zachęca osoby, które w Katowicach mieszkają, by się zameldowały i zaczęły odprowadzać tu podatki.

Opole ciężko pracuje na swój sukces

W przypadku Opola wyniki w rankingu należy postrzegać z perspektywy dwóch okresów wyraźnie różniących się od siebie – 2004–2015 i od 2016 do dziś. W tym drugim okresie sytuacja diametralnie się zmieniła. Opole, świadome pogarszającej się sytuacji demograficznej, w 2015 roku i latach kolejnych podjęło szereg działań, które doprowadziły do odwrócenia negatywnych trendów. Najważniejszym była zmiana granic, wzorowana na Rzeszowie. W kontekście rankingu wyraźnie widać, w jakiej zapaści demograficznej było miasto przed zmianą granic i skąd wzięła się determinacja, aby ten proces przeprowadzić. Podjęto też szereg innych działań, które skoncentrowały się na podnoszeniu jakości życia i zatrzymaniu młodych ludzi. Wśród nich było wywalczenie zgody na utworzenie wydziału lekarskiego na Uniwersytecie Opolskim. Poprawiono dostęp do obiektów rekreacyjnych modernizując halę widowiskowo-sportową, budując nowe wielofunkcyjne boiska. Stworzono parki i tereny zielone. Zadbano o mieszkańców poprzez utworzenie karty rodziny z biletami za złotówkę, dopłaty do miejsc w żłobkach niepublicznych oraz uruchomienie programu in-vitro. Aktywnie

na rynku mieszkaniowym działa TBS budujący m.in. mieszkania dla specjalistów czy opolskich seniorów.

Działania przyniosły wymierne korzyści. Od 2015 r. Opole może pochwalić się wieloma sukcesami. W ostatnich pięciu latach było jednym z kilku miast wojewódzkich, w których w każdym roku notowano zarówno dodatnie saldo migracji wewnętrznych, jak i zagranicznych. Od 2016 do 2020 r. Opole było w grupie nielicznych miast z dodatnim przyrostem naturalnym. Kolejnym ważnym i optymistycznym wskaźnikiem jest współczynnik dzietności. Opole w zestawieniu 16 miast wojewódzkich zajmuje 2. miejsce, zaraz po Gdańsku. Wskaźnik dzietności par w stolicy regionu wynosi 1,59. Dla porównania, Gdańsk może pochwalić się wskaźnikiem na poziomie 1,64. Z danych GUS wynika, że Opole ma z kolei najwyższy ze wszystkich stolic regionów współczynnik dynamiki wzrostu dzietności – na poziomie 0,62. Dla porównania, drugi w zestawieniu jest Gdańsk ze współczynnikiem 0,47, a trzeci Kraków – 0,44. ■

Marcin Krupa
prezydent Katowic

Negatywne trendy demograficzne dotyczą niestety większości miast w całej Polsce. Wiemy, że statystyki nie pokazują prawdziwego obrazu, ponieważ w Katowicach są tysiące osób, które tu mieszkają, ale się nie meldują i nie odprowadzają podatków, np. studenci i mieszkańcy nowych osiedli. Naszą odpowiedzialnością jest podnoszenie jakości życia, którą rozumiemy bardzo szeroko. Moje dwa programy wyborcze z 2014 i 2018 roku koncentrowały się właśnie na takich zadaniach i były wynikiem rozmów z mieszkańcami. Naszą strategię utrzymywania i przyciągania nowych mieszkańców opieramy na 3 filarach. Po pierwsze – to miejsca pracy. Po drugie, mieszkalnictwo. Po trzecie, zapewnienie wysokiej jakości życia. Na tempo tych zmian oczywiście wpływa pandemia, ale liczymy, że działania w dłuższej perspektywie zaczną przynosić efekty.

Park Sportowy w Opolu. Fot. UM Opole

Bytom liczy na wsparcie rządowe

Problem depopulacji dotyka większość dużych miast w Polsce. Ubytek ludności odnotowywany jest między w Łodzi, Sosnowcu, Wałbrzychu, ale także w Katowicach czy Gliwicach. Na tej liście, wśród miast na prawach powiatu, są m.in. Bytom i – co może zaskakiwać – Sopot.

Na zmniejszanie się liczby ludności Bytomia wpływ ma między innymi poprzemysłowa historia miasta. W związku z likwidacją dużych zakładów pracy (kopalnie, huty, zakłady związane z przemysłem górniczym) w latach 90. XX wieku ludność napływowa migrowała. Część osób, które pochodzą z innych regionów Polski i przyjechały na Śląsk za pracą i zarobkiem, osiągając wiek emerytalny decyduje się wrócić na „ojcowiznę”. Przez lata bytomianie wyjeżdżali też za granicę i już nie wracali, ale nie wymeldowywali się z zajmowanych mieszkań. Przez lata figurowali w ewidencji ludności, choć nie byli mieszkańcami Bytomia. Porządkowanie tego stanu rozpoczęto, kiedy Polacy zaczęli wymieniać dowody osobiste z książeczkowych na plastikowe.

Drugim czynnikiem pozwalającym urealnić statystyki była możliwość wykupienia lokali komunalnych z 95-proc. bonifikatą. Żeby nabyć prawo do lokalu ze zniżką, lokatorzy musieli uporządkować sprawy meldunkowe, dlatego w tym okresie odnotowano dużą liczbę decyzji administracyjnych o wymeldowaniu osób nieobecnych z pobytu stałego. Do urzędu miasta wpłynęła od zarządców lub właścicieli lokali mieszkalnych spora liczba wniosków o wszczęcie postępowania administracyjnego w sprawach wymeldowania osób, które w poprzednich latach wyjechały za granicę, a nie powróciły i nie dokonały obowiązku osobistego wymeldowania. Prowadzone postępowania doprowadzały do wydania decyzji o wymeldowaniu, co przyczyniło się do znacznego zmniejszenia oficjalnej liczby mieszkańców Bytomia.

– Warto również podkreślić, że wskaźniki, na podstawie których przygotowywane są rankingi, opierają się na danych dotyczących nieaktualnej, naszym zdaniem, liczby

ludności zagregowanej przez Główny Urząd Statystyczny. Dotyczy to m.in. przeliczenia średniorocznych dochodów własnych budżetów gmin na 1 mieszkańca czy wydatków majątkowych inwestycyjnych budżetów gmin na 1 mieszkańca – tłumaczy Małgorzata Węgiel-Wnuk, naczelnik Wydziału Komunikacji Medialnej i Promocji Urzędu Miejskiego w Bytomiu.

– Zgodnie z danymi, jakimi dysponujemy w urzędzie, Bytom liczy około 140 tys. mieszkańców. Tymczasem GUS podaje informację o 163 tys. osób. Ta rozbieżność ma wpływ na wyliczanie niemal wszystkich wskaźników dotyczących rozwoju miasta, co wpływa na jego miejsce w ogólnopolskich i regionalnych zestawieniach.

W tabeli prezentujemy przykładowy wykaz – liczbę osób wymeldowanych i zameldowanych w latach 2016–2020 z podziałem na poszczególne lata, który powstał na podstawie rejestru mieszkańców Bytomia.

W Bytomiu trwa proces rewitalizacji, miasto pozyskuje środki z Unii Europejskiej zarówno na działania inwestycyjne, jak i projekty zapobiegające wykluczeniu społecznemu. Wychodzi również naprzeciw oczekiwaniom inwestorów, którzy w Bytomiu budują nowe mieszkania i osiedla. Uzbrajane są tereny inwestycyjne, upraszczany dostęp do miejskich lokali użytkowych, trwają przygotowania do zagospodarowania środków i rozwijania nowych gałęzi gospodarki w oparciu o Fundusz Sprawiedliwej Transformacji.

Miasto prowadzi politykę sprzedaży lokali mieszkalnych i całych budynków w drodze przetargów nieograniczonych, aby przyciągnąć nowych mieszkańców. Czynnikiem zachęcającym do nabywania nieruchomości w Bytomiu jest również ich cena, a także niższe niż w innych miastach koszty utrzy-

Rok	Liczba wymeldowań z pobytu stałego	Liczba zameldowań na pobyt stały
2016	7989	5314
2017	8018	5524
2018	7914	5231
2019	7616	5058
2020	7134	4307

mania nieruchomości – czynsz, opłaty za wodę czy śmieci.

W listopadzie 2021 r. Bytom przeprowadził kampanię promocyjną podkreślającą walory miasta jako miejsca dobrego do zamieszkania – „Bytom. Zamieszkać w Wielkim Stylu”. Jej ambasadorami byli nowi bytomianie – mieszkańcy, dla których Bytom w ostatnich latach stał się nowym domem i którzy zdecydowali się zostać ambasadorami akcji. W listopadzie siedmioro z nich pojawiło się na billboardach w Katowicach, Gliwicach, Krakowie i Bytomiu. Materiały można było znaleźć też w ogólnopolskiej i regionalnej prasie, w tygodnikach opinii czy na ekranach ledowych na dworcu PKP w Krakowie.

Wśród niewątpliwych atutów miasta, które są wymieniane przez nowych bytomian na pierwszym miejscu, są duże, stylowe mieszkania w zabytkowych śródmiejskich kamienicach – stąd hasło kampanii promocyjnej. Innymi argumentami, które wskazują, są: tanie nieruchomości, dobre położenie i skomunikowanie miasta, historyczna zabudowa, duży obszar terenów zielonych, kompaktowość miasta, rozbudowana infrastruktura sportowa, bliskość i wielość instytucji kultury, żywa lokalna społeczność.

Jednym z kluczowych wyzwań, przed jakimi stoi Bytom, jest transformacja górnicza oraz odejście od energetyki opartej na węglu. Miasto, które zostało mocno doświadczone na przełomie

Miejsce	Miasto	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
1	Bytom	-13,87
2	Wałbrzych	-13,79
3	Sosnowiec	-13,41
4	Sopot	-12,98
5	Częstochowa	-12,30
...
44	Mysłowice	-0,93
45	Świnoujście	-0,36
46	Żory	-0,19
47	Suwałki	0,76
48	Siedlce	1,03

XX i XXI wieku, oczekuje dziś wsparcia rządowego i unijnego – zarówno od strony finansowej, jak i prawodawczej, które umożliwi między innymi przygotowanie terenów niekorzystnie przekształconych przez eksploatację górnictwem na inwestycyjne, uproszczenie ścieżki wprowadzania zmian do planów zagospodarowania przestrzennego dla terenów, na których wcześniej odbywało się wydobywanie węgla, jak również pomoc w przygotowaniu pracowników kopalni i przedsiębiorstw okalających do wejścia na rynek pracy. Bez tego wsparcia miasto nie będzie w stanie samo udźwignąć kolejny raz czekających je zmian związanych z transformacją, która źle przeprowadzona będzie skutkowałą dalszym odpływem mieszkańców z Bytomia, poszukujących źródła utrzymania. ■

Także Sopot jest na minusie

Wyludnianie się to jeden z największych problemów, z którym mierzą się dziś miasta. – Jest to złożony proces, powiązany ze zmianami społecznymi i demograficznymi. W naszym przypadku wyludnianie się miasta to splot kilku czynników – mówi Jacek Karnowski, prezydent Sopotu. – To m.in. likwidacja mieszkań wspólnych, w których mieszkało kilka niespokrewnionych rodzin, co oczywiście w dzisiejszych czasach nie powinno już mieć miejsca. Niezwykle ważna dla nas jest jakość życia naszych mieszkańców, dlatego likwidacja takich mieszkań to krok konieczny. Z jednego dużego lokalu przykładowo tworzyliśmy dwa niezależne, następnie prawo ich wykupu na preferencyjnych warunkach mieli ich lokatorzy. Do 2015 roku ulga na wykup mieszkania komunalnego wynosiła 80 proc. (później było to 50, a obecnie 20 proc.). Wykupione mieszkania były jednak sprzedawane i zmieniały charakter, np. stawały się lokalami na wynajem, mieszkaniami na wakacje, lokatą kapitału. Widząc, że proces nie przebiega tak, jak oczekiwaliśmy, ograniczyliśmy ulgi na wykup i proces udało nam się zahamować – dodaje Jacek Karnowski. Miasto realizuje od lat program budowy mieszkań komunalnych, mający na celu zatrzymanie sopocian. Latem oddano 49 nowych lokali komunalnych. W budżecie na 2022 rok na ten cel zarezerwowano 12 mln zł – na budowę kolejnych mieszkań, a także na remonty istniejących lokali. Mieszkańcy Sopotu korzystają z wielu świadczeń i udogodnień. Wszystkie dzieci mają zapewnione miejsce w przedszkolu. Właśnie do użytku oddano nowy żłobek. W szkołach miasto zapewnia dodatkowe godziny z przedmiotów egzaminacyjnych. Co roku mieszkańcy zapraszani są na specjalny, dedykowany im koncert w Operze Leśnej, a wejście na molo jest dla nich bezpłatne. Rozwijana jest karta mieszkańca, uprawniająca do korzystania z szerokiej oferty zniżek i przywilejów. ■

Suwałki – miasto dla każdego

Pierwszoplanową ideą w ciągu ostatnich lat dla władz miasta było zmaterializowanie tego, aby Suwałki stały się „miastem kompletnym”. To znaczy takim, które zaoferuje swoim mieszkańcom oraz odwiedzającym dostęp do każdej dziedziny życia oraz zaspokoi wszystkie potrzeby na wysokim poziomie. – Myślę, że to w dużym stopniu zaważyło na tym, że w naszym mieście wskaźnik depopulacji oraz starzenia się społeczeństwa nie jest tak wyraźnie zarysowany jak w innych porównywalnych miastach – mówi prezydent Czesław Renkiewicz. – Tak naprawdę rok 2020 był pierwszym po II wojnie światowej, kiedy w Suwałkach odnotowano ujemny przyrost naturalny. Oczywiście, winna tego stanu rzeczy jest pandemia COVID-19. Do tej pory mieliśmy zawsze dodatni przyrost, co rzadko

Prezydent
Suwałk
Czesław
Renkiewicz

się zdarza w miastach podobnych do Suwałk. Suwałki samorząd stara się stwarzać idealne warunki do życia i pracy dla ludzi młodych, ale również i osób starszych czy emerytów. Na bieżąco są opracowywane miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które określają możliwości zabudowy jedno- i wielorodzinnej. Dzięki temu w Suwałkach od kilku już lat utrzymuje się olbrzymi boom mieszkaniowy.

Miasto jako jedno z nielicznych w kraju wprowadziło boni żłobkowy dla rodziców oraz zniósło opłaty w przedszkolach. Emeryci mo-

gą liczyć na pomoc w ramach programu „Złota rączka”, dzięki któremu na koszt miasta wykonywane są drobne naprawy w ich domach.

W Suwałkach funkcjonuje również Park Naukowo-Technologiczny oraz Suwałska Strefa Ekonomiczna, w której pracę znalazło już kilka tysięcy osób.

Miasto oferuje bardzo bogatą ofertę spędzania wolnego czasu za pośrednictwem swoich jednostek kultury oraz sportu, który odgrywa ważną rolę. To tutaj gra plusligowy Slepski Młoc Suwałki oraz II-ligowe Wigry Suwałki. ■

Walka o mieszkańców trwa

Aż 194 z 267 miast powiatowych straciło część mieszkańców w latach 2004–2020. Choć tym, które oddalone są od dużych aglomeracji, nie jest łatwo zachęcić ludzi do osiedlenia się na ich terenie, nie poddają się i starają budować silne, rozwinięte jednostki z dobrą ofertą dla przedsiębiorców i mieszkańców.

Wraz z uruchomieniem w latach 70. ubiegłego wieku odkrywkę w Bełchatowie, a później elektrowni, do miasta przyjechało i osiedliło się tysiące osób. Bełchatów zaczął szybko się rozwijać. Mieszkańcy zarabiali coraz lepiej, aż było ich stać na budowę własnego domu... poza granicami miasta. Do tego wiele osób w wieku emerytalnym wróciło do swoich rodzinnych miej-

scowości, a młodzi wyjeżdżają na studia i niekoniecznie wracają – Bełchatów nie jest miastem akademickim.

Wszystko to sprawiło, że w ciągu kilkunastu ostatnich lat miastu ubyło ponad 9 proc. mieszkańców. Władze lokalne nie poddają się jednak i starają się uczynić Bełchatów miastem otwartym na przedsiębiorców – funkcjonuje strefa przemysłowa, są tereny inwesty-

cyjne – oraz na nowych mieszkańców, którzy w nowych firmach znajdą pracę. To dla nich budowane są kolejne bloki. Nie brakuje inwestycji w drogi i tereny zielone.

W podobnych zjawiskach – migracje na tereny wiejskie, wyjazdy na studia, niska dzietność – powodów depopulacji upatrują również inne miasta powiatowe. Żadne jednak, z którymi rozmawialiśmy, nie czeka biernie. ■

▲ Park miejski w Skarżysku Kamiennej. Fot UM Skarżysko Kamienna

MIASTA POWIATOWE

Marek Materek
prezydent Starachowic

Staramy się ożywić miasto

Na wzrost atrakcyjności miasta mają wpływ przede wszystkim takie czynniki, jak potencjał gospodarczy, przyjazna, dostępna i spójna przestrzeń publiczna, rozwój mieszkalnictwa (za sprawą uporządkowanej polityki mieszkaniowej), a także walory turystyczne i kulturowe. Misją starachowickiego samorządu jest podejmowanie działań na rzecz stałego podnoszenia jakości życia mieszkańców, w powiązaniu z tworzeniem warunków do prowadzenia działalności gospodarczej, osiedlania się, spędzania czasu wolnego oraz rozwoju osobistego, przy zachowaniu szczególnej dbałości o środowisko naturalne oraz jakość infrastruktury miejskiej. Służyć temu ma szereg przedsięwzięć realizowanych z ogromnym wsparciem funduszy krajowych i unijnych.

Jako samorząd koncentrujemy się na zaspokajaniu potrzeb i rozwiązywaniu problemów ludzi i organizacji. Zależy nam, aby Starachowice stawały się tętniącym życiem miastem przemysłowym, dumnym ze swojej historii i tradycji, ale i przyciągającym nowych mieszkańców. Pracujemy nad tym, aby starachowiczanie w każdym wieku mogli bez przeszkód dotrzeć do uporządkowanej, atrakcyjnej, funkcjonalnej przestrzeni publicznej i skorzystać z bogatej oferty kulturalnej. Naszym celem jest jak najlepsze skomunikowanie miasta, aby mieszkańcy mogli bezpiecznie poruszać się komunikacją miejską, pieszo oraz rowerem. Modernizujemy przestrzeń publiczną.

Dużo udało nam się zrobić, ale nie ustajemy w działaniach. Planujemy ambitne, bo dla nas każdy mieszkaniec jest ważny.

Krzysztof Mańkowski
burmistrz Szczytna

Inwestycje w jakość życia

Liczby w rankingu wskazują na niewątpliwe zagrożenia szczególnie dla wyludniających się terenów wiejskich. Choć i tu, w przypadku regionów turystycznych, jak Warmia i Mazury, to tylko kwestia czasu, kiedy zostaną one wtórnie „skolonizowane”. Więc chociaż proces starzenia się i depopulacji jest w naszym kraju nieodwracalny, to co można i trzeba czynić, to polepszać jakość życia dla autochtonów i ewentualnych przybyszów z wielkich miast. Bardzo racjonalne, podejmowane kilkanaście lat temu – również w naszym powiecie – próby konsolidacji małych organizmów samorządowych, np. łączenia miast z tzw. gminami obwarzankowymi, wydają się obecnie niewykonalne.

Miejsce	Miasto	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
1	Kamienna Góra	dolnośląskie	-14,26
2	Sejny	podlaskie	-13,86
3	Szczytno	warmińsko-mazurskie	-12,16
4	Łęczycza	łódzkie	-11,59
5	Starachowice	świętokrzyskie	-11,39
...
263	Pruszków	mazowieckie	13,93
264	Wieliczka	małopolskie	29,49
265	Pruszcz Gdański	pomorskie	34,21
266	Grodzisk Mazowiecki	mazowieckie	36,97
267	Piaseczno	mazowieckie	45,06

Konrad Krönig
prezydent Skarżyska-Kamiennej

Przyspieszamy rozwój jak tylko się da

Nasze miasto ma duży potencjał i staramy się go maksymalnie eksponować i wykorzystać.

Od lat intensyfikujemy działania w celu przyciągnięcia inwestorów. Jedną z moich pierwszych decyzji, podjętych po objęciu urzędu prezydenta w poprzedniej kadencji, było utworzenie Centrum Obsługi Inwestora. Uruchomiliśmy Skarżyski Inkubator Technologiczny, utworzyliśmy Skarżyski Inkubator Przedsiębiorczości, w mieście pojawiają się nowi przedsiębiorcy, którzy generują miejsca pracy. To żmudny i długotrwały proces, ale możemy pochwalić się efektami. Właśnie rozpoczęła się budowa dużego parku handlowego sieci Vendo Park, w którym zatrudnienie znajdzie ponad 120 osób. Zaś firma Prodigio z naszą pomocą zrekrutowała do pracy już kilkadziesiąt osób. Wspieramy też lokalnych przedsiębiorców, którzy rozwijają działalność, tworząc kolejne miejsca pracy.

Warto zauważyć, że nasze miasto jest drugim największym rynkiem deweloperskim w regionie. Powstaje wiele nowych mieszkań, a fakt, że inwestorzy decydują się na budowę w naszym mieście świadczy o tym, że dostrzegają tu potencjał rozwojowy. Liczę, że przełożą

się to na liczbę nowych mieszkańców. Mamy dobrą sieć szkół – budynki są po termomodernizacji. Proponujemy mieszkańcom bogatą ofertę sportową i rekreacyjną. Przypomnę, że w tym roku oddaliśmy do użytku jeden z najlepszych skateparków w Polsce, który zajmuje ponad 3 tys. mkw. Na rozległym terenie – obok skateparku – znajdują się tory pumtrack, kamienie bulderowe oraz plac zabaw dla najmłodszych. Za sprawą tej inwestycji odwiedzą nas goście nawet z odległych miejsc w kraju.

W ostatnim czasie rozpoczęliśmy szeroko zakrojoną kampanię promocyjną, zachęcającą do zainwestowania i zamieszkania w Skarżysku-Kamiennej. Bannery promocyjne można zobaczyć we wszystkich największych miastach w regionie. Dziś Skarżysko jest wielkim placem budowy, a my jesteśmy świadkami inwestycji o łącznej wartości ponad 100 mln zł. Są wśród nich nie tylko inwestycje samorządowe, ale też innych podmiotów – prywatnych inwestorów czy PKP, ale we wszystkie jako samorząd byliśmy na różnych etapach zaangażowani.

Liczę, że te działania przełożą się na zahamowanie procesu wyludniania, a także przyczynią do tego, że w mieście będą pojawiali się nowi mieszkańcy.

Wieliczka zaprasza nowych mieszkańców – nowe obszary społeczne

Wieliczka jest miastem kompletnym w zakresie świadczonych usług dla mieszkańców, zorientowanym na innowacyjne usługi. Przykładem jest inteligentny, przyjazny urząd, obsługujący mieszkańców bez konieczności wizyty w gminie. Mieszkańców i podmioty gospodarcze wspierają usługi doradztwa w zakresie przedsiębiorczości i projektów innowacyjnych.

Autor: dr Artur Koziół, burmistrz miasta i gminy Wieliczka

Wieliczka – miasto i gmina w województwie małopolskim, o powierzchni 100,1 km kw., liczące blisko 60 tys. mieszkańców, które od XIII w. rozwija się początkowo jako ośrodek wydobywczy soli, zaś obecnie jest nowoczesnym centrum edukacji, pełniącym także funkcję turystyczną. Wieliczka znana jest z unikatowej w skali świata kopalni soli, wpisanej na listę światowego dziedzictwa UNESCO i działającej nieprzerwanie od ponad 700 lat. Wieliczka to atrakcyjnie położony ośrodek nowoczesnych usług, prężnie rozwijającego się budownictwa mieszkaniowego i działalności gospodarczej. Dynamiczny rozwój spowodował, że miasto i gmina Wieliczka stały się atrakcyjnym miejscem do życia, nie tylko sypialnią, jaką były przez wiele lat. Świadczy o tym wzrost liczby zamieszkałych osób. Solne miasto może pochwalić się jednym z najwyższych wskaźników przyrostu liczby mieszkańców w kraju – obecnie plasuje się na czwartym miejscu wśród miast powiatowych. Dane świadczą o tym, że dziś Wieliczka jest miejscem konkurencyjnym w stosunku do innych.

Rozwój miasta

Miasto i gmina Wieliczka zamieszkiwane przez 60 tys. osób ma jeden z najwyższych wskaźników przyrostu liczby mieszkańców w kraju; w latach 2002–2020 ich liczba wzrosła o 32,6 proc. Jest to skutek wielu aktywności w obszarze zarządzania samorzą-

dem oraz konsekwencja uwarunkowań wewnętrznych, które w połączeniu z procesami zachodzącymi w Krakowskim Obszarze Metropolitalnym tworzą warunki wzmacniające atrakcyjność Wieliczki i jej otoczenia.

W Wieliczce sprawnie funkcjonuje komunikacja autobusowa, która łączy 29 okolicznych miejscowości z miastem, dowożąc dzieci do szkół, mieszkańców do pracy, urzędów i centrów handlowych w mieście. Transport zbiorowy miasta zintegrowano z komunikacją publiczną KOM, ta z kolei bezpośrednio połączona jest z obszarem centralnym KOM. Transport publiczny realizowany jest w ramach zintegrowanej miejskiej taryfy biletowej. Mieszkańcy mają też dostęp do kolei podmiejskiej. Wdrożono platformę internetową integrującą transport w KOM.

Wieliczka jest miastem kompletnym w zakresie świadczonych usług dla mieszkańców, zorientowanym na innowacyjne usługi. Przykładem jest inteligentny, przyjazny urząd, obsługujący mieszkańców bez konieczności wizyty w gminie. Mieszkańców i podmioty gospodarcze wspierają usługi doradztwa w zakresie przedsiębiorczości i projektów innowacyjnych.

Dumą miasta jest dynamicznie funkcjonująca w miejscowości Brzegi Wielicka Strefa Aktywności Gospodarczej. Duże znaczenie dla jej funkcjonowania ma wysoki poziom zaawansowania procesów planowania przestrzennego. Miejscowe plany zagospodaro-

wania przestrzennego obejmują całą gminę Wieliczka. W strategii rozwoju miasta i gminy Wieliczka na lata 2015–2022 wśród pięciu obszarów strategicznego rozwoju znalazła się domena pt. „Wieliczka – dobre miejsce na biznes”. W ramach zadań dla osiągnięcia jednego z celów strategicznych tego dokumentu (prowadzenie polityki proinwestycyjnej gminy zapewniającej zrównoważony środowiskowo rozwój gospodarczy) znalazło się przygotowanie infrastruktury WSAG.

WSAG powstała w 2015 roku w wyniku realizacji polityki zrównoważonego rozwoju miasta i gminy. Jej tereny były dawniej obszarami nieproduktywnymi, trudno dostępnymi, podmokłymi rejonami, nieużytkami. Decyzja o utworzeniu WSAG przywróciła je społeczności gminy jako atrakcyjne grunty inwestycyjne. Rozwój strefy to przede wszystkim inwestycje w branży logistycznej (magazynowanie, konfekcjonowanie, transport). Zainteresowane inwestowaniem są również firmy produkcyjne, które przenoszą swoje siedziby z pobliskich Rybitw. Taki typ inwestora odpowiada na zapotrzebowanie społeczne na nowe miejsca pracy, godziwe zarobki, lepszą jakość życia mieszkańców i osób dojeżdżających do pracy.

Zmiany na rynku pracy spowodowały nasilenie procesu migracji i osadnictwa na terenie gminy. Obecność nowych inwestycji przysparza gminie środków w budżecie pochodzą-

Wielicka Mediateka

cych z podatków PIT, CIT, od nieruchomości czy opłaty za dzierżawy gruntów.

Dla działalności WSAG szczególnie ważne są kompetencje pracowników samorządowych, których należy określić mianem kluczowych interesariuszy tej strefy. Jakość kapitału ludzkiego oraz umiejętności i wiedza to zasoby lokalne najważniejsze dla prawidłowego funkcjonowania i rozwoju strefy w Wieliczce. Co powszechnie się podkreśla – w jej rozwoju szczególną rolę odegrał samorząd. Do kluczowych etapów powstawania i rozwoju WSAG zaliczyć trzeba pozyskanie środków zewnętrznych oraz uzbrojenie terenu w podstawowe media. Przygotowanie infrastruktury technicznej stanowiące główny etap rozwoju strefy jest jednym z najwyższej ocenianych działań realizowanych na jej terenie.

Do ważnych uwarunkowań wewnętrznych, sprzyjających wzrostowi liczby mieszkańców, należy zaliczyć inwestycje w rozwój kultury, edukacji i sportu. Atrakcją miasta jest Wielicka Mediateka, Centrum Edukacyjno-Rekreacyjne „Solne Miasto”, Szkoła Mistrzostwa Sportowego, kolejne obiekty znajdują się w budowie: Centrum Edukacyjno-Konferencyjne wraz z zapleczem sportowym, Szpital Geriatryczny wraz z centrum dydaktycznym budowany we współpracy z Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego. Krowane są korzystne warunki dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego. Realizowany jest program budowy sieci szkół podstawowych i przedszkoli, a także rozbudowy i modernizacji już istniejącej bazy oświatowej, co wzmacnia funkcje edukacyjne miasta i gminy.

Do czynników zewnętrznych utrwalających atrakcyjność funkcjonalną i lokalizacyjną Wieliczki należy bliskość Krakowa; zintegrowany system transportu regionalnego umożliwi łatwy dostęp do autostrady międzynarodowej A4 połączonej z południową obwodnicą Kra-

kowa i realizuje szybkie połączenia z lotniskiem w Balicach, miastami Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, Rzeszowem i przejściem granicznym w Medyce. Transport drogowy uzupełnia linia kolejowa Wieliczka – dworzec główny Kraków – lotnisko Balice. W latach 2004–2020 liczba mieszkańców gminy wzrosła o 13 946 osób – z 47 287 w 2004 r. do 61 233 w 2020 r., tj. o 29,5 proc.; średniorocznie przyrost liczby mieszkańców wynosił o około 872 osoby (dane GUS).

W najbliższych latach w Wieliczce osiedli się kolejnych kilka tysięcy osób. Żeby zaspokoić rosnące potrzeby ważne będzie, żeby ci, którzy tu zamieszkają, również się zameldowali. Wtedy, bazując na wpływach z PIT, będzie można dalej budować i rozwijać miasto i gminę. Rozwój naszej przestrzeni to niekończący się proces.

W Wieliczce w 2020 roku w rejestrze REGON zarejestrowanych było 4395 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 3132 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tym samym roku zarejestrowano 311 nowych podmiotów, a 110 podmiotów zostało wyrejestrowanych. Na przestrzeni lat 2009–2017 najwięcej (371) podmiotów zarejestrowano w roku 2018, a najmniej (284) w 2011. W tym samym okresie najwięcej (253) podmiotów wykreślono z rejestru REGON

w 2015 roku, najmniej (110) wyrejestrowano natomiast w 2020 roku. Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w Wieliczce najwięcej (376) stanowią spółki handlowe z ograniczoną odpowiedzialnością. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (4252) jest mikroprzedsiębiorstw, zatrudniających 0–9 pracowników. 0,1 proc. (5) podmiotów jako rodzaj działalności zadeklarowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności zadeklarowało 18,1 proc. (794) podmiotów, a 81,8 proc. (3 596) zakwalifikowano w rejestrze jako pozostałą działalność.

Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w Wieliczce najczęściej deklarowanymi jej rodzajami są handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (22,5 proc.) oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (16,6 proc.).

Przyrost liczby mieszkańców stymuluje rozwój mieszkalnictwa. W 2020 roku w Wieliczce oddano do użytku 472 mieszkania. Na każdych 1000 mieszkańców oddano więc do użytku 19,49 nowych lokali. Jest to wartość znacznie większa od wartości dla województwa małopolskiego oraz znacznie większa od średniej dla całej Polski. Całkowite zasoby mieszkaniowe w Wieliczce to 9492 nieruchomości. Na każdych 1000 mieszkańców przypada zatem 398 mieszkań. Jest to wartość znacznie większa od wartości dla województwa małopolskiego oraz nieznacznie większa od średniej dla całej Polski.

Perspektywy rozwoju

Jak rysuje się przyszłość? Szacuje się, że w najbliższych latach w Wieliczce osiedli się kolejnych kilka tysięcy osób. Żeby zaspokoić rosnące potrzeby ważne będzie, żeby ci, którzy tu zamieszkają, również się zameldowali. Wtedy, bazując na wpływach z PIT, będzie można dalej budować i rozwijać miasto i gminę. Rozwój naszej przestrzeni to bowiem niekończący się proces.

Nie można zapomnieć o współpracy między Wieliczką a Krakowem i ościennymi gminami. Tylko metropolia, jaką wspólnie tworzą, da odpowiedź na wyzwania, które przed nami stoją. Metropolia zagwarantuje wzajemne uzupełnianie usług, które tak dobrze sprawdziło się w czasie pandemii. W ten sposób region będzie konkurencyjny dla największych tego typu ośrodków w Europie. Tylko jako wspólnota będziemy w stanie pokonać przeszkody. ■

Szukanie sposobu na demografię

Spadek liczby ludności to problem coraz bardziej widoczny w kraju. Niestety, kryzys demograficzny się pogłębia. Oczywiście, powstają programy rządowe, których celem jest powstrzymanie tego procesu, prowadzona jest aktywna polityka prorodzinna. Jednak oczekiwanych efektów nie przynoszą.

Świeradów-Zdrój (17. miejsce w naszym rankingu, wskaźnik depopulacji: -12,72 proc.) to niewielkie turystyczno-uzdrowiskowe miasto w woj. dolnośląskim, liczy niecałe 4 tys. mieszkańców, ale dynamicznie rozwija się i cieszy zainteresowaniem inwestorów. Od wielu lat w rankingach oceniających inwestycje komunalne czy skuteczność pozyskiwania środków Unii Europejskiej lokuje się w ścisłej krajowej czołówce. Dla przykładu, w 2021 roku Świeradów-Zdrój zajął 2. miejsce (w kategorii małych miast) w rankingu „Wspólnoty” podsumowującym wydatki inwestycyjne samorządów w latach 2018–2020. Niedawno ogłoszony został z kolei ranking gmin Dolnego Śląska oceniający ich działalność w oparciu o dane Urzędu Statystycznego we Wrocławiu. W kategorii gmin do 20 tysięcy mieszkańców Świeradów-Zdrój zajął 2. miejsce w regionie.

W Świeradowie rozwija się baza turystyczno-uzdrowiskowa, powstaje wiele atrakcji turystycznych, wybudowane zostały: nowoczesne przedszkole, biblioteka, rozbudowana szkoła, oczyszczalnia ścieków, funkcjonuje bezpłatna komunikacja miejska, powstają nowe miejsca pracy. Mimo to miasto się wyludnia. Dlaczego?

– Świeradów-Zdrój jest miejscowością o profilu turystyczno-uzdrowiskowym, główną gałęzią gospodarki jest turystyka i usługi z nią związane. Zatrudnienie można znaleźć praktycznie tylko w tej branży. Warunki pracy dyktują właściciele bądź zarządcy obiektów. Brak innych gałęzi przemysłu powoduje ograniczenia. Nie wszyscy mają predyspozycje i chęć pracy w turystyce. Zmienia-

ją więc miejsce zamieszkania – tłumaczy burmistrz Roland Marciniak. – Edukacja w naszej gminie kończy się na szkole podstawowej. Później dzieci i młodzież wyjeżdżają do innych miast i w wielu przypadkach w nich pozostają.

Burmistrz ostatnio zapytał młodego człowieka, dlaczego wybrał Wrocław, a nie Świeradów-Zdrój. Tamten zaczął wyliczać: wykształcenie – renomowane uczelnie najbliżej są we Wrocławiu, to na tyle daleko, że trzeba tam zamieszkać; praca – rejon Świeradowa-Zdroju jest nastawiony na turystykę, brakuje przemysłu i dużych firm, nie ma dużego zapotrzebowania na specjalistów z dziedziny inżynierii i finansów; pieniądze – mimo wyższych kosztów utrzymania, wynagrodzenia we Wrocławiu są wyższe i praca daje lepsze możliwości finansowe plus perspektywę awansu; więzi społeczne – we Wrocławiu poznał żonę, która tam pracuje, ma wielu znajomych ze studiów.

Na wyludnianie się Świeradowa-Zdroju wpływ ma też duży popyt na nieruchomości, ich wysokie ceny rynkowe sprawiły, że wielu mieszkańców podjęło decyzję o zrobieniu „interesu życia”. Wykorzystując zainteresowanie inwestorów zdecydowało się na sprzedaż działek, zmianę miejsca zamieszkania, najczęściej osiedlając się w sąsiednich gminach. ■

Roland Marciniak
burmistrz Świeradowa-Zdroju

Pandemia nas zatrzymała

Rok 2020 był w historii naszego samorządu szczególny. Pandemia praktycznie zatrzymała nasz rozwój. Jej skutki szczególnie dotknęły gminy o profilu turystyczno-uzdrowiskowym. Dra- styczny spadek dochodów gminy spowodował konieczność wstrzymania inwestycji, zaciągania kredytów. Priorytetem stało się zachowanie płynności finansowej. Kłopoty dotknęły wiele podmiotów gospodarczych działających na terenie gminy. Na koniec 2019 roku w Świeradowie-Zdroju wpisanych do ewidencji działalności gospodarczej było 435 firm, a na koniec 2020 roku – już tylko 362. Przeprowadzone ostatnio badania pokazały, że nadwyżka operacyjna netto budżetu w latach 2017–2019, u progu pandemii, per capita, była jedną z najwyższych w kraju. To główny wskaźnik poziomu bez-

pieczeństwa finansowego samorządu, obrazujący jego zdolność do spłaty rat zaciągniętych kredytów, pożyczek czy wyemitowanych obligacji. Ogólnie mówiąc, było bardzo dobrze, ale niestety znaleźliśmy się w nowej, trudnej rzeczywistości. Kłopoty dotknęły praktycznie wszystkie podmioty działające na terenie gminy i większość pracowników w nich zatrudnionych. Zmienione warunki pracy i ograniczenia sprawiły, że wielu ludzi postanowiło zrezygnować z pracy w Świeradowie-Zdroju, poszukać nowych rozwiązań, zmienić miejsce zamieszkania. Jaka czeka nas przyszłość? Jak zatrzymać proces wyludniania się miasta? W moim przekonaniu sytuacja w najbliższych latach się unormuje. Rozwój gminy, jej pozycja w regionie, działania podejmowane przez samorząd i inwestorów mających swoje pomysły, w ciągu kilku lat przyniosą efekty.

Miejsce	Miasto	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
1	Hel	pomorskie	-22,34
2	Kleszczele	podlaskie	-18,81
3	Krynki	podlaskie	-16,16
4	Działoszycy	świętokrzyskie	-15,69
5	Tyszowce	lubelskie	-15,55
...
607	Marki	mazowieckie	63,79
608	Ząbki	mazowieckie	65,60
609	Żukowo	pomorskie	74,42
610	Siechnice	dolnośląskie	82,11
611	Kórnik	wielkopolskie	86,73

Żukowo stawia na komfort życia mieszkańców

Rozmowa z burmistrzem Żukowa Wojciechem Kankowskim.

Niedawno media ogólnopolskie obiegła informacja, że z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że – biorąc pod uwagę wszystkie gminy w Polsce – w pierwszej połowie tego roku najwięcej osób przybyło w gminie Żukowo. O jakiej skali mówimy?

W pierwszym półroczu przybyło nam 868 mieszkańców. Drugie miejsce zajęł Kraków, a trzecie gmina Dopiewo pod Poznaniem. Dla ponad 40-tysięcznej gminy to bardzo dużo. Podkreślam, że to nie jest tak, że ten rok jest wyjątkowy. Mamy taki przyrost od dobrych kilku lat.

No właśnie, jak wysoki jest przyrost liczby mieszkańców w ostatnich latach?

W ubiegłym roku przybyło nam 1082 mieszkańców, w 2019 roku – 1824, a w 2018 liczba ta wynosiła 1727. Aby najlepiej zobrazować to tempo wystarczy wskazać, że nie tak dawno, w 2015 r., liczba mieszkańców wynosiła 32 332, czyli o około 10 tys. mniej niż obecnie! Aby jeszcze lepiej zobrazować skalę zjawiska, dodajmy, że we wrześniu szkołę rozpoczęło w gminie Żukowo ok. 450 dzieci więcej niż w roku ubiegłym. Teoretycznie, aby sprostać takiej sytuacji powinniśmy co roku budować od zera nową szkołę.

Jakie są przyczyny migracji do gminy?

O to pewnie trzeba by pytać samych mieszkańców. Nie jest tajemnicą, że Żukowo jest zlokalizowane w bardzo dobrym miejscu. Bliskość Trójmiasta przekłada się na dobre warunki do studiowania czy zdobywania pracy. Jesteśmy też świetnie skomunikowani, przez naszą gminę przebiega Pomorska Kolej Metropolitalna, mamy blisko do lotniska, a za kilka lat pojedziemy Obwodnicą Metropolitalną Trójmiasta wraz z obwodnicą Żukowa, co znacznie wpłynie na ograniczenie ruchu samochodowego na lokalnych drogach. Z naszej strony staramy się również wpływać na komfort życia mieszkańców. Bezpośrednio do nich kierujemy takie przedsięwzię-

cia, jak Bon Opiekuńczy dla rodziców, bezpłatne przejazdy komunikacją miejską dla uczniów, stypendia dla uzdolnionej młodzieży, Karta Mieszkańca Gminy Żukowo uprawniająca do zniżek w wielu firmach i inne.

Jaka jest struktura nowych mieszkańców i ich potrzeby, jakie są ich oczekiwania wobec gminy?

Jesteśmy bardzo młodą gminą, mieszkają tu głównie młode rodziny. Co do oczekiwań, są one bardzo wysokie, co nie powinno dziwić. Gdy wprowadzamy się do nowego miejsca, zależy nam, aby żyło nam się jak najlepiej. My, wraz z radą miejską, sołtysami, przewodniczącymi zarządów osiedli robimy wszystko, aby tym potrzebom sprostać, choć – jak wspominałem – z uwagi na tak duży przyrost liczby

mieszkańców poprzeczka zawieszona jest bardzo wysoko. Wszyscy jednak chcemy jak najlepiej dla mieszkańców, a gdy przyświeca nam ten sam cel, jest zdecydowanie łatwiej.

Na ile gmina jest w stanie spełniać powyższe oczekiwania (infrastruktura techniczna, żłobki, przedszkola, oświata, kultura etc.)?

Choć mamy zdecydowanie najwyższy budżet spośród wszystkich gmin w naszym powiecie, to – jak łatwo przewidzieć – nie jest on wystarczający, aby zaspokoić wszystkie potrzeby mieszkańców. Z powodzeniem sięgamy po środki zewnętrzne, ale to jednak kropla w morzu potrzeb. Liczymy, że rządowe wsparcie przyznawane będzie w oparciu o wskaźniki demograficzne. Pieniądze powinny trafić tam, gdzie przybywa ludzi, gdzie chcą oni żyć.

Jakie są najważniejsze wyzwania rozwojowe stojące przed gminą w najbliższych latach?

Na pewno jest to rozbudowa bazy oświatowej. Robimy w tym kierunku bardzo dużo, ale jak widać, potrzeby są ogromne. W tym roku otworzyliśmy nową szkołę w Tuchomiu. Rozbudowywane są placówki w Borkowie i Pępowie. W planach są również: budowa nowej szkoły w Banińcu przy ul. Lotniczej w miejscu starej oraz rozbudowa szkoły w Chwaszczynie. Ważne są też te zmiany, których nie widać gołym okiem, a mają duży wpływ na życie. Nasza Spółka Komunalna Żukowo Sp. z o.o. bardzo dynamicznie rozbudowuje sieć wodno-ściekową. Wartość całego realizowanego obecnie przez nią projektu pn. „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Żukowo – etap I” wynosi już 113 592 362,13 zł. Dofinansowanie

z funduszy europejskich w ramach POIS wynosi 58 589 663,34 zł. Ogromne pieniądze „łądują” też w drogach, aby podróżowanie było komfortowe i bezpieczne. Potrzeb jest dużo, ale rozwijamy się dynamicznie i z pewnością zrobimy wszystko, aby inwestycji poprawiających komfort życia mieszkańców nie brakowało. ■

Centrum Żukowa

Nowa szkoła w Tuchomiu

Miasto i gmina Kórnik w czołówce samorządów z największym wzrostem demograficznym

Gmina Kórnik ma duży potencjał demograficzny i gospodarczy. Mieszkańcy mogą korzystać z rozwijającego się rynku pracy, infrastruktury czy dóbr kultury. Na dynamiczny rozwój obszarów wpływ mają w szczególności inwestycje i turystyka. Chcemy podzielić się z Państwem dobrymi praktykami, które przekładają się na jakość życia mieszkańców naszej gminy.

Burmistrz miasta i gminy Kórnik
Przemysław Pacholski

Gmina Kórnik położona jest w województwie wielkopolskim, na południowy wschód od Poznania. Na koniec 2020 roku mieszkało tu 29 820 osób. Od 2004 roku do końca 2020 roku liczba ta zwiększyła się prawie dwukrotnie. Bliskość stolicy Wielkopolski sprzyja dynamicznemu rozwojowi naszej gminy, co widać szczególnie poprzez migrację ludności. Od 2014 roku przyrost ludności gminy Kórnik na skutek migracji wynosił około 1000 osób każdego roku, podczas gdy w poprzednich latach oscylował w granicach 400–600 osób (dane GUS).

Znaczny wzrost liczby osób chcących zamieszkać w naszej gminie z pewnością spowodowany jest chęcią przeprowadzenia się do miejscowości, która byłaby w jak najlepszy sposób połączona z Poznaniem, ale z drugiej strony z dala od zgiełku związanego z dużym miastem. Jest to szczególnie ważne dla młodych rodziców, którzy woleliby wychowywać swoje dzieci w spokojnej, urokliwej okolicy. Z drugiej strony jest to migracja zawodowa, umożliwiająca znalezienie pracy w wielu firmach działających na terenie gminy, w większości należących do międzynarodowych koncernów gospodarczych.

Dużą rolę w postrzeganiu miejsca jako atrakcyjnego do zamieszkania odgrywa dostępność placówek oświatowych. W gminie Kórnik jest 6 szkół podstawowych, z czego ostatnio wybudowano, w latach 2015–2017, Szkołę Podstawową w Kamionkach. W 2017 roku obok niej oddano do użytku żłobek i przedszkole. Wszystkie szkoły były modernizowane i/lub rozbudowywane.

W roku szkolnym 2019/2020 do szkół podstawowych na terenie gminy uczęszczało łącznie 2 952 uczniów, a do przedszkoli, których organem prowadzącym jest miasto i gmina Kórnik, 736 dzieci. Ponadto do przedszkoli publicznych prowadzonych przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną uczęszczało 1 165 dzieci. Do punktu przedszkolnego na terenie gminy uczęszczało 25 dzieci.

Miasto i gmina Kórnik w 2020 roku na edukację publiczną i niepubliczną w przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy Kórnik wydała 1 959 zł. Dodatkowo przekazała dofinansowanie dla publicznych i niepublicznych jednostek oświatowych. Lokalny samorząd w zakresie swoich ustawowych obowiązków rozwija każdego roku bazę oświatową. In-

westuje w nowoczesne wyposażenie szkół i przedszkoli, przeprowadza remonty i uzupełnia bogatą ofertę edukacyjną. Na terenach wiejskich dzieci i młodzież mogą korzystać z placów zabaw, świetlic lub boisk sportowych.

Dużym atutem gminy jest jej przynależność do stowarzyszenia Metropol-

Fot. Bartosz Ciechacki

MIASTEczKA

lia Poznań, której celem jest wspieranie rozwoju społeczno-gospodarczego regionu, a także współpraca i zapewnienie dostępu do zaplecza infrastruktury gospodarczej i społecznej dla mieszkańców. Dzięki podpisanym porozumieniom z gminami ościennymi oraz z miastem Poznań w zakresie transportu publicznego pomiędzy gminami, mieszkańcy gminy Kórnik mogą korzystać z dobrze rozwiniętej oraz zsynchronizowanej (m.in. poprzez kolej metropolitalną, węzeł przesiadkowy) sieci komunikacji miejskiej. W trosce o zaspokojenie tych potrzeb w 2017 roku miasto i gmina Kórnik zawarła także porozumienie z województwem wielkopolskim w sprawie uruchomienia połączeń w ramach Poznańskiej Kolei Metropolitalnej. Dotacja celowa była również udzielona powiatowi poznańskiemu na podpisanie umowy z PKS Poznań, który jest organizatorem publicznego transportu zbiorowego.

Dla mieszkańców osiedlających się w naszej gminie ważny jest rynek pracy. Jak już wcześniej wspomniano, przylegająca do Poznania część gminy jest atrakcyjna dla prowadzenia działalności gospodarczej. W latach 90. ta część została określona przez samorząd gminy jako obszar pod aktywizację gospodarczą. Na przestrzeni lat powstało tu wiele firm. Największe z nich działają w branży magazynowo-logistycznej i przetwórstwa rolno-spożywczego. Są to: Raben Logistisc Sp. z o.o., Kühne&Nagel Sp. z o.o., Elewarr Sp. z o.o. oraz Sokołów S.A., H&M Logistics Sp. z o.o., Panattoni Piont Park. W miejscowości Koninko powstała duńska firma PERI Polska Sp. z o.o., a w pobliżu drogi krajowej S11 w miejscowości Dziecmierowo firma TFP Sp. z o.o. należąca do potentatów w produkcji tektury falistej i opakowań tekturowych.

Gmina Kórnik może pochwalić się bardzo niskim bezrobociem, które oscyluje w granicach 1–2 proc. (dane GUS). Najwięcej zatrudnionych w gminie Kórnik jest w sekto-

rach: przemysł i budownictwo oraz handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja. Duże firmy zatrudniają specjalistów nie tylko z naszej gminy, ale również z okolicznych miejscowości. W tym regionie nie byłoby tylu specjalistów, gdyby w metropolii poznańskiej nie tworzyły się podstrefy specjalnych stref ekonomicznych, ośrodków akademickie i placówki naukowo-badawcze.

Z budżetu gminy dofinansowywane są remonty najważniejszych zabytków znajdujących się w Kórniku, dzięki czemu ich urok przyciąga do Kórnika licznych turystów, a to z kolei jest korzystne dla właścicieli i pracowników obiektów hotelarskich i gastronomicznych. Budowlą, która jest symbolem miasta i zarazem wielką atrakcją turystyczną, jest niewątpliwie kórnicki zamek, tzw. perła Wielkopolski. W zamku funkcjonuje bogate w unikatowe eksponaty muzeum. Znajduje się tam także siedziba jednej z pięciu największych bibliotek w Polsce – Biblioteki Kórnickiej PAN – której zbiory obejmują około 400 tys. woluminów. Romantyczny Zamek Kórnicki otoczony jest pięknym parkiem, szczególnie znanym z kwitnących magnolii, lilaków, azalii i różaneczników.

Arboretum Kórnickie należy do najstarszych w Polsce i najbogatszych pod względem liczby gatunków i odmian parków dendrologicznych w Europie Środkowej.

Na wschód od zamku, wzdłuż Jeziora Kórnickiego, ciągnie się promenada pieszo-rowerowa im. Wisławy Szymborskiej, która w naturalny sposób zespala się z otoczeniem. Władze gminy od wielu lat podejmowały działania, aby udostępnić linię brzegową jezior Kórnickiego i Bnińskiego dla turystyki pieszej i rowerowej. Dzięki współpracy urzędu z Instytutem Dendrologii Polskiej Akademii Nauk zmodernizowany został szlak pieszo-rowerowy wiodący nad Jezioro Kórnickim przez Las Doświadczalny Zwierzyniec. Łącznie promenada wraz ze szlakiem umożliwia atrakcyjny 5-km spacer. Jest spoiwem dla najważniejszych gminnych zabytków: wspomnianego Zamku Kórnickiego wraz z Arboretum, Kolegiaty Kórnickiej, kościoła bnińskiego, a także domu narodzin Wisławy Szymborskiej. Przedłużeniem promenady jest kładka tworząca przejście do Kórnickiego Centrum Sportu i Rekreacji OAZA-Błonie, znajdującego się po drugiej stronie jeziora. Tereny te to idealne miejsce dla tych, którzy preferują wypoczynek z dala od miejskiego zgiełku, ale lubiących aktywnie spędzać czas na świeżym powietrzu w otoczeniu pięknej natury. Znajduje się tutaj czterogwiazdkowy camping. Mieszkańcy i turyści mogą spróbować swoich sił na wakeboardzie.

Kórnik jest jedynym miastem w Polsce z dwoma rynkami i stojącymi na nich ratuszami. Plac przed ratuszem w Kórniku został przebudowany. Powstała przestrzeń, na której znalazło się miejsce na organizację różnych wydarzeń kulturalnych. Organizowane są liczne koncerty, festyny, a także jarmark świąteczny.

Wiele wydarzeń w gminie Kórnik odbywa się z udziałem organizacji pozarządowych, które są ważnym partnerem władz samorządowych i stymulują rozwój gminy. Współpraca ta pozwala na promocję aktywności lokalnej społeczności. Podstawową formą współpracy z organizacjami non-profit jest wspieranie tej działalności w formie finansowej i niefinansowej. Organizacje pożytku publicznego z roku na rok mogą liczyć na coraz to większe wsparcie. ■

Wsi spokojna, wsi niewesoła

W kategorii gmin wiejskich podział jest niemal równy – 51,5 procent utraciło mieszkańców, zaś 48,5 procent – zyskało.

Dziewięć gmin wiejskich z najwyższym ubytkiem ludności w latach 2004–2020 znajduje się na Podlasiu. W każdej z nich zniknął co piąty lub nawet co czwarty mieszkaniec. Dziesiątkę najbardziej wyludnionych

zamyka gmina Cisek w województwie opolskim.

W gminie Czyże (powiat hajnowski) wskaźnik depopulacji sięga 26 procent. Gęstość zaludnienia szacuje się tu na 15 osób na kilometr kwadrato-

wy, wobec 26 osób w powiecie hajnowskim i 58 osób w województwie podlaskim. W roku 2004 gminę Czyże zamieszkiwało 2599 osób, w 2020 – już tylko 1927. Jak zauważa wójt Jerzy Wasiluk, przyczyną jest trwająca od lat migracja młodych ludzi w poszukiwaniu dobrej pracy, a co za tym idzie, osiedlanie się w ośrodkach miejskich lub w ich pobliżu. – Ten trend nieco osłabł w związku z pojawieniem się nowych miejsc pracy w zakładach produkcyjnych, które powstały w sąsiednim powiecie. W tym czasie gmina Czyże pod względem infrastrukturalnym rozwinęła się na tyle, aby stać się atrakcyjnym miejscem do zamieszkania. Sprawili to sukcesywna poprawa infrastruktury technicznej i społecznej – podkreśla wójt.

Miejscowa infrastruktura ma szansę na dalszą poprawę. W listopadzie gmina odebrała symboliczne czeki z rządowego programu Polski Ład – 6,1 mln zł z Programu Inwestycji Strategicznych (modernizacja dwóch dróg gminnych, modernizacja oświetlenia ulicznego oraz rozbudowa

Wśród najbardziej wyludniających się gmin wiejskich dominują jednostki z woj. podlaskiego. Fot. AdobeStock

GMINY WIEJSKIE

i przebudowa świetlicy wiejskiej), a dodatkowo 1,2 mln zł na inwestycje wodno-kanalizacyjne.

Brak perspektyw

Efekty wyludnienia widać także w odległej gminie Rudka w powiecie bielskim. Ubytek ludności przekracza tu 20 procent. Według danych z 30 czerwca 2004 roku, gminę zamieszkiwało 2327 osób, zaś według danych z 31 grudnia 2019 roku – jedynie 1868.

– Mniej osób do pracy, mniej dzieci do szkoły i przedszkola, puste, czasem zaniedbane domy i działki, zamierające i pustoszące wsie – wylicza wójt Marcin Gawrysiak. Przyczyny opisuje jednym zdaniem: brak perspektyw rozwoju, lepszych warunków życia, pracy. Aby ludzie znów chcieli tu zamieszkać, trzeba by znaleźć dużego przedsiębiorcę, inwestora lub kilku mniejszych dających pracę. – Gdyby zaś udało się zdobyć środki finansowe z budżetu państwa, gmina wykorzystalaby je na inwestycje w infrastrukturę (mosty, drogi) oraz edukację (przedszkole, żłobek) – dodaje.

Udało się – w pilotażowej edycji Programu Inwestycji Strategicznych gmina Rudka uzyskała ponad 5,2 mln zł na przebudowę sześciu ulic wraz z zakupem sprzętu komunalnego do utrzymania dróg.

Rządowe ulgi topią wpływy

W Szudziałowie (powiat sokólski) także ubyło ponad 20 procent mieszkańców. W latach 2004–2020 populacja zmniejszyła się tu z 3517 do 2812 osób. Trend spadkowy utrzymuje się od ćwierćwiecza, bowiem w roku 1995 liczba mieszkańców gminy wynosiła 4216. To oznacza, że w ciągu ostatnich 25 lat Szudziałowo straciło jedną trzecią mieszkańców.

– Przyczyn jest wiele: niski przyrost naturalny, starzejące się społeczeństwo, brak miejsc pracy (a co za tym idzie – młodzi ludzie osiedlają się w miastach), brak perspektyw rozwoju – wylicza wójt Tadeusz Tokarewicz, przyznając przy tym, że możliwości samorządu są ograniczone. – Trudna sytuacja finansowa większości małych JST nie pozwala na podejmowanie działań, które mogłyby zapobiegać wyludnianiu się miejscowości. Samorządy liczą na zmiany, któ-

Miejsce	Gmina	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
1	Dubicze Cerkiewne	podlaskie	-26,63
2	Czyże	podlaskie	-25,86
3	Milejczyce	podlaskie	-25,64
4	Orla	podlaskie	-24,30
5	Narew	podlaskie	-20,52
...
1528	Rokietnica	wielkopolskie	121,98
1529	Dobra (Szczecińska)	zachodniopomorskie	123,84
1530	Stawiguda	warmińsko-mazurskie	124,53
1531	Dopiewo	wielkopolskie	132,34
1532	Komorniki	wielkopolskie	136,11

Trudna sytuacja finansowa większości małych JST nie pozwala na podejmowanie działań, które mogłyby zapobiegać wyludnianiu się miejscowości – mówi Tadeusz Tokarewicz, wójt Szudziałowa.

re miałyby wpływ na zwiększenie dochodów bieżących gmin. Procentowy wzrost udziału w PIT nie przekłada się na faktyczne dochody, ponieważ wszelkie „ulgi dla młodych” i tym podobne działania rządu obniżają wpływy. Mniejsze wpływy z PIT, niedofinansowana oświata, wzrost wydatków bieżących, powodują trudności w realizacji obowiązków nakładanych na samorządy.

W pierwszym naborze do rządowego Programu Inwestycji Strategicznych gmina Szudziałowo dostała 4,2 mln złotych na budowę wodociągu w czterech miejscowościach, 1 mln zł na przebudowę drogi gminnej i blisko 600 tys. zł na modernizację kotłowni wraz z siecią ciepłowniczą w miejscowej szkole podstawowej.

Na drugim biegunie

Obok województwa podlaskiego największe straty ludności notują gminy wiejskie z woj. lubelskiego. W siedemnastu z nich odnotowano depopulację na poziomie 15–20 procent. W skali kraju jest zaś 168 gmin wiejskich, w których ubyło dziesięć lub więcej procent mieszkańców. Spośród

1532 gmin wiejskich ujętych w rankingu „Wspólnoty” ubytek ludności odnotowano w 789, co stanowi 51,5 procent.

Na przeciwnym biegunie klasyfikacji znalazło się siedem gmin, w których w ostatnim piętnastoleciu przybyło 100 lub więcej procent mieszkańców. To Czernica (woj. dolnośląskie), Kosakowo (pomorskie), Rokietnica (wielkopolskie), Dobra (zachodniopomorskie), Stawiguda (warmińsko-mazurskie) oraz Dopiewo i Komorniki (obie w woj. wielkopolskim). W tej ostatniej przybyło ponad 136 procent ludności – z 13 330 mieszkańców odnotowanych w roku 2004 do 31 474 w 2020. ■

Jerzy Wasiluk
wójt gminy Czyże

Dochody gminy rolniczej nie są wysokie

Gmina ma wciąż cechy gminy rolniczej, co oznacza, że nie możemy liczyć na duże dochody, a przez to aktywność inwestycyjna pozostaje na średnim poziomie. Pomimo pozyskiwania środków zewnętrznych, wydatki bieżące nieustannie rosną i jest to niezależne od nas. To z kolei ma znaczący wpływ na wielkość wydatków majątkowych. Czy można to zmienić? Znaczny wzrost subwencji wyrównawczej i oświatowej, zwiększenie udziału w podatku dochodowym, zmniejszenie wkładu własnego do 5 proc. przy realizacji przedsięwzięć infrastrukturalnych – mogłyby znacząco wpłynąć na kształtowanie sfery bytowej i tworzenie zachęt do osiedlania się w naszej gminie.

Gmina jak magnes

Dlaczego trudno oprzeć się Komornikom

Komorniki pod Poznaniem to jedna z najdynamiczniej rozwijających się gmin powiatu poznańskiego. To tu przecinają się główne szlaki komunikacyjne prowadzące do ważnych gospodarczo miast i regionów. Duży węzeł autostrady A2 zapewnia szybkie połączenie z Warszawą i Berlinem, a bliskość dróg ekspresowych S5 i S11 daje komfortowe połączenie m.in. z Wrocławiem i Bydgoszczą.

Zaledwie kilka kilometrów od Komornik rozpościerają się wspaniałe krajobrazy, w otoczeniu których można wypocząć i zrelaksować się. To właśnie gmina Komorniki otwiera zielone wrota do przepięknych terenów Wielkopolskiego Parku Narodowego, który zajmuje znaczną część jej obszaru. Atrakcyjne położenie, dogodny dojazd, a także wysokie walory przyrodnicze i krajobrazowe sprawiają, że jak magnes przyciąga ona nowych mieszkańców. Wiele osób wybiera życie w miejscu, które oferuje komfort łączenia aktywności zawodowej z prawdziwym wypoczynkiem i świetnymi warunkami do wychowania dzieci.

Rosnąca dynamicznie liczba mieszkańców i firm, a także większość obszaru objęta planami zagospodarowania przestrzennego zarówno aktywizacji gospodarczej, jak i budownictwa mieszkaniowego, stale generuje nowe inwestycje. Budujemy drogi, szkoły, budynki użyteczności publicznej, boiska, miejsca do rekreacji. Dzięki gospodarności i zrównoważonemu rozwojowi udaje się to całkiem dobrze. Jednak nie byłoby to możliwe bez naszych mieszkańców. Wsłuchujemy się w ich głosy, rozmawiamy, konsultuje-

Centrum Tradycji i Kultury w Komornikach

my, dzięki czemu wiemy na czym najbardziej zależy. Sprostanie potrzebom wszystkich jest ogromnym wyzwaniem. Często wiele lat trwa przygotowanie inwestycji, bo wiele zależy od miejscowych planów, uzgodnień i projektów. Od pomysłu do realizacji droga zazwyczaj jest długa, a czasami

mi i kręta. Ale jesteśmy konsekwentni i dobrze planujemy budżet, chcemy, jak to w Wielkopolsce, gospodarnie wydawać środki publiczne.

Przykładem jest budowa strategicznej zarówno dla gminy, powiatu, jak i Poznania inwestycji. Po wieloletnich staraniach wójta Jana Brody o doprowa-

GMINY WIEJSKIE

Jan Broda, wójt gminy Komorniki

dzenie do porozumienia samorządów w celu rozwiązania kwestii uciążliwego przejazdu kolejowego na granicy Poznania i Plewisk, niedługo rozpocznie się budowa węzła transportowego i tunelu na ul. Grunwaldzkiej. Zadanie realizowane jest przez gminę Komorniki w ramach współpracy z miastem Poznań i poznańskim starostwem. Inwestycja rozwiąże problemy komunikacyjne w tym strategicznym miejscu. Gdy tunel powstanie, uciążliwe korki przed przejazdem kolejowym przejdą do historii.

Atutem gminy są dogodne rozwiązania komunikacyjne. Do sąsiadującego z gminą Poznania można dojechać własnym autem, przesiąść się do komfortowych autobusów komunikacji publicznej lub zostawić auto na parkingu typu Park&Ride i skorzystać z Poznańskiej Kolei Metropolitalnej.

Wraz z rozwojem gospodarczym, priorytetem gminy jest stałe podnoszenie standardu życia lokalnej społeczności. Inwestujemy w rozbudowę obecnych lub budowę nowych obiektów użyteczności publicznej.

Efekty sprawnego gospodarowania gminą cieszą dziś mieszkańców i czynią Komorniki atrakcyjnym miejscem dla osiedlania się nowych. Wraz ze wzrostem liczby mieszkańców, rośnie liczba dzieci uczęszczających do miejscowych szkół i przedszkoli, co wymusza kolejne inwestycje oświatowe. W gminie działa 6 szkół podstawowych. Każda z nich to nowoczesny obiekt wyposażony w bogatą infrastrukturę sportową i wygodne sa-

le dydaktyczne. Oprócz tego, gminne szkoły wyposażone są w wykwalifikowaną kadrę, dobrą pomoc psychologiczną – tak dziś istotną – i najnowszy sprzęt.

Staramy się wychodzić naprzeciw potrzebom i oczekiwaniom mieszkańców. Naszą chlubą i dumą jest Centrum Tradycji i Kultury, wyróżnione w konkursie „Modernizacja Roku & Budowa XXI w.” oraz w plebiscycie „Nagroda Architektoniczna Województwa Wielkopolskiego”. Obiekt znajdujący się w centralnej i najstarszej części Komornik jest siedzibą Gminnego Ośrodka Kultury oraz Gminnej Biblioteki Publicznej. Jest to nowy punkt na mapie kulturalnej gminy, który stanowi dziś wspaniałe, tętniące życiem miejsce spotkań.

Od lat inwestujemy w sport i rekreację i propagujemy zdrowy i aktywny tryb życia. W każdej miejscowości znajdują się nowoczesne obiekty sportowe i rekreacyjne, m.in. stadiony, boiska wielofunkcyjne, hale sportowe, place zabaw, korty tenisowe, siłownie zewnętrzne. Zaplecze sportowo-rekreacyjne to również skatepark, pumtruck, ścianka do gry w tenisa i aktywna strefa wypoczynku nad jeziorem w Chomęcicach. Na terenie Wielkopolskiego Parku Narodowego znajdują się całoroczne trasy „Aktywna Trójka” przeznaczone do nordic walking, biegania, a w zi-

mie do narciarstwa biegowego. Miłośnicy przejazdów rowerowych mają do dyspozycji dwa szlaki, umożliwiające turystyczne wycieczki pomiędzy wszystkimi miejscowościami w gminie.

Wspieramy inicjatywy obywatelskie i rozwój społeczny naszych mieszkańców.

Realizujemy programy „Komornicka Karta Seniora”, adresowany do osób powyżej 60 roku życia oraz „Rodzina 5+”, skierowany do rodzin wielodzietnych. Oba cieszą się dużym zainteresowaniem.

Od 2017 roku mieszkańcy mają możliwość współdecydowania o wydatkach publicznych w ramach budżetu obywatelskiego. Biorąc w nim czynny udział prześcigają się w wymyślaniu ciekawych inicjatyw na zorganizowanie eventów czy też wybudowanie nowej infrastruktury.

Gmina Komorniki należy do najlepiej rozwiniętych gospodarczo gmin aglomeracji poznańskiej i jest jedną z najdynamiczniej rozwijających się demograficznie gmin Polski. To nie tylko zasługa władz samorządowych, ale lokalnych organizacji społecznych i samych obywateli.

Zgodnie z hasłem promocyjnym „Komorniki zawsze w dobrym kierunku” – gmina rozwija się w wielu dziedzinach, o czym świadczą nie tylko liczby, ale też zadowolenie mieszkańców. ■

Miejscowość Wiry z lotu ptaka

Gmina Dopiewo dobra

Mieszkańcy i samorząd prawie 30-tysięcznej gminy Dopiewo w powiecie poznańskim mają powody do satysfakcji. Trzy niezależne rankingi pokazują, że to miejsce wyjątkowe do zamieszkania.

Gmina Dopiewo rozrasta się w mgnieniu oka. Widok na osiedla Dąbrówki. Na pierwszym planie dwukrotnie powiększona szkoła, do której uczęszcza tysiąc uczniów. Fot. Paweł Dykban

Jeden z pumtracków na terenie gminy Dopiewo. Obiekt powstał w ramach Dopiewskiego Budżetu Obywatelskiego. Fot. Michał Juskowiak

Najpierw największy dziennik w regionie „Głos Wielkopolski” poinformował, że Dąbrówka jest jedną z gminnych miejscowości, która zajęła trzecie miejsce w Polsce z największym przyrostem mieszkańców. Potem Serwis Samorządowy PAP opublikował wyniki rankingu „Gmina dobra do życia”, w którym Dopiewo znalazło się na 27. miejscu wśród 2477 gmin. Dobre wieści przypieczętowała informacja Pisma Samorządu Terytorialnego „Wspólnota”, z której wynika, że zajęliśmy 2. miejsce w kategorii gmin wiejskich wśród samorządów z największym przyrostem demograficznym.

Gdzie jest magnes?

Takie dane oczywiście budzą moją satysfakcję, ale też uświadamiają szereg zobowiązań, jakie urząd kierowany przeze mnie musi zrealizować, aby podtrzymać i równoważyć ten trend, tworząc odpowiednie warunki, co umocni korzystny wizerunek gminy Dopiewo. Zaczniemy jednak od tego, jakie są przyczyny tej popularności i atrakcyjności?

Na pewno korzystna lokalizacja, dużo terenów zielonych w centralnej części gminy i dobry układ drogowy, który w ostatnich czasach został rozbudowany – mamy S5, S11 oraz autostradę – są argumentami dla nowych mieszkańców, którzy potrzebują sprawnego skomunikowania w różnych kierunkach, a przede wszystkim wygodnego dojazdu do stolicy regionu, Poznania. A kogo w szczególności przyciąga gmina Dopiewo? Przeważnie są to młode rodziny z dziećmi, ale również osoby jeszcze bezdzietne czy takie, które sprowadzają się tu na jesień życia. Wybierają to miejsce, żeby nie mieszkać w mieście, a jednocześnie być blisko

do życia

dużego ośrodka, gdzieś w terenie zielonym, mniej zurbanizowanym.

W duchu zrównoważonego rozwoju

Inwestycje i projekty w gminie chcemy kontynuować pod hasłem zrównoważonego rozwoju, gdzie komfort życia mieszkańców i ich potrzeby muszą być zabezpieczone w kontekście realizacji zadań budżetowych i planów inwestycyjnych. Tak więc sukcesywnie budujemy drogi i chodniki, a także ścieżki pieszo-rowerowe. Istotną inwestycją jest rozbudowa gminnej oczyszczalni ścieków. Coraz więcej środków przeznaczamy na komu-

nikację publiczną. Planujemy też budowę Ośrodka Kultury w największej miejscowości gminy, Skórzewie. Pozostając w formule równoważenia staramy się zagwarantować mieszkańcom możliwość aktywności społecznej dzięki wspieraniu kolejnych organizacji pozarządowych i stowarzyszeń. Za zadanie stawiamy sobie integrację różnych pokoleń i grup społecznych, mamy bowiem świadomość, że na terenie gminy żyją od wielu dekad rodziny wielopokoleniowe, ale też ciągle przybywa nam nowych mieszkańców. Z tego powodu powstaje nowy projekt społeczny – Centrum Aktywności Lokalnej „Przystanek Integracja”.

Otwarcie oczyszczalni w Dopiewie po rozbudowie, 2021 r. Samorząd rozbudowuje infrastrukturę ze względu na rosnącą liczbę mieszkańców gminy.

Fot. Adam Mendrala

Owocowa Plaża w Zborowie. Znakiem rozpoznawczym są duże rzeźby użytkowe w kształcie owoców. Fot. Archiwum GOSiR Dopiewo

Uzupełniam też stopniowo kadrę urzędu o kolejnych fachowców, którzy mają tworzyć dobrą atmosferę współpracy z mieszkańcami. Temu między innymi służyć będą konsultacje społeczne w odnowionej formule.

Warto też podkreślić, że sukcesywnie rozbudowujemy bazę oświatową, powstają nowe obiekty. Mamy szereg wiodących projektów oświatowych, realizowanych przez odmłodzoną kadrę dydaktyczną. To niewątpliwie jest atut gminy.

Nie być ofiarą sukcesu

Dostrzegamy oczywiście, że nasi mieszkańcy chcą zachować przyjazny charakter gminy Dopiewo. Dlatego, dbając o ich komfort, w kolejnych planach zagospodarowania przestrzennego dopuszczamy zabudowę jednorodzinną, ale nie jesteśmy zainteresowani powstawaniem kolejnych budynków wielorodzinnych. W tej sferze, dzięki zespołowi doświadczonych planistów i urbanistów, staramy się utrzymywać przestrzenny ład i swego rodzaju dyscyplinę planistyczną.

Przygotowujemy się do tworzenia nowych przestrzeni zielonych, w tym lasów kieszonkowych. Aby utrzymywać dobry klimat w całym tego słowa znaczeniu, realizujemy program pod nazwą Eko Energia. Efektem są podpisywane właśnie umowy na ponad 200 instalacji fotowoltaicznych i solarnych. Czynimy też wysiłki, aby utrzymać komfort komunikacyjny. Planuje-

my szereg inwestycji drogowych, także we współpracy ze starostwem powiatowym. Stale poprawiamy bazę rekreacyjną, uatrakcyjniamy ją, wykorzystując między innymi malownicze Jezioro Niepruszewskie. Dbamy przy tym o standardy ekologiczne, aby chronić uroki niepowtarzalnej przyrody. Zagwarantowanie wspólnych przestrzeni zielonych wymaga czasem decyzji niepopularnych, jak wykupienie parku i zagwarantowanie tym samym, że pozostanie on miejscem odpoczynku, spacerów i zabaw z dziećmi, a nie deweloperskiego projektu.

Realizacja niektórych planowanych inwestycji uzależniona jest oczywiście od uzyskania przez gminę dotacji zewnętrznych. Optymalnie przygotowany budżet pozwala nam planować inwestycje w przyszłym roku na poziomie 70 mln zł. W tym kontekście raczej niepokój, niż nadzieje, budzą planowane skutki tzw. Polskiego Ładu, dlatego – jak wiele innych samorządów – przyjmujemy jak zwykle rolę dobrego gospodarza, który musi sobie poradzić. ■

dr Paweł Przepióra
wójt gminy
Dopiewo

Osiedlają się u nas młodzi, wykształceni ludzie

Rozmowa z Bartoszem Derechem, wójtem wielkopolskiej gminy Rokietnica.

Jak wysoki przyrost liczby mieszkańców odnotowaliście w ostatnich latach?

W ciągu 10 lat liczba mieszkańców prawie się podwoiła – z 12 648 osób w 2011 roku do 19 047 na koniec listopada bieżącego roku. W gminie jest 16 miejscowości. W kilku z nich liczba mieszkańców jest stała, ale w niektórych ludzi szybko przybywa. W Cerekwicy w 2011 roku mieszkało 445 osób, obecnie – już 1060. W Mrowinie nastąpił skok z 982 do 1852 osób. Największy przyrost zaliczyła Rokietnica – z 4097 mieszkańców w 2011 roku do 7777 obecnie.

Proszę opowiedzieć o przyczynach migracji do gminy.

Przede wszystkim to zasługa naszej lokalizacji – czerpiemy korzyści z tzw. renty geograficznej. Gmina Rokietnica leży pod dużym miastem i jest z nim bardzo dobrze skomunikowana. Od dłuższego czasu obserwujemy trend przenoszenia się ludzi z miast na wieś. To dotyczy także naszej gminy, ponieważ część osób mieszkających w Poznaniu chce z różnych przyczyn mieszkać na przedmieściach, m.in. żeby mieć własny ogródek, więcej przestrzeni czy nieco więcej spokoju. Dodatkowo ceny mieszkań są tu niższe niż w mieście.

Jaka jest struktura społeczna nowych mieszkańców i ich potrzeby, jakie oczekiwania mają wobec gminy?

Jako gmina możemy być dumni, że tę lokalizację na miejsce do życia wybierają przeważnie osoby dobrze wykształcone, przygotowane do życia, które wiedzą, czego chcą. To także zazwyczaj ludzie młodzi, dzięki czemu jesteśmy jedną z najmłodszych gmin w Polsce. W związku z tym, że są to osoby, które często właśnie założyły rodzinę, bardzo istotne jest zapewnienie odpowiedniej bazy oświatowej – miejsc w przedszkolach i szkołach z prawdziwego zdarzenia, jak również infrastruktury technicznej, takiej jak drogi, kanalizacja czy świątłowod. Strategicznym celem jest uczynienie gminy miejscem przyjaznym do życia, a nie tylko pozostawanie sypialnią. Zależy nam, żeby jak najwięcej potrzeb życiowych można było realizować na miejscu. Dlatego staramy się poszerzać ofertę kulturalną i rekreacyjną, organizujemy wydarzenia i imprezy. One integrują lokalną społeczność i wzmacniają poczucie przynależności.

Na ile jednak gmina wiejska jest w stanie spełnić oczekiwania dotyczące nowoczesnej infrastruktury technicznej, oświatowej i kulturalnej?

Musimy nadążać przede wszystkim z infrastrukturą techniczną, ale i społeczną. Powstają stacje uzdatniania wody, rozbudowujemy oczyszczalnię ścieków, budujemy szkoły,

przedszkola, obiekty kulturalne. Gdyby nie nowi mieszkańcy, nie mielibyśmy możliwości tak intensywnie się rozwijać. Dlatego stając przed wyborem – niska demografia i brak rozwoju, a nowi mieszkańcy i wyzwania, zawsze wybierzemy tę drugą opcję. W budżecie od wielu lat główną pozycję stanowi rozbudowa bazy oświatowej. Chcemy, żeby nasze przedszkola i szkoły były jednymi z najnowocześniejszych. Sporym atutem w przypadku tak silnego rozwoju jest to, że nie skupiamy się na modernizacjach, remontach, tylko tworzymy obiekty zupełnie nowe. Bardzo duże znaczenie mają też miejsca kultury i rekreacji. W ostatnich latach wybudowaliśmy nowy budynek biblioteki gminnej, dużą halę sportową. Pojawiają się też nowe, istotne potrzeby. Przykładem jest skatepark, który niedługo oddamy do użytku. W przyszłym roku planujemy również budowę kompleksu boisk i dwóch pumptracków. Z ankiet satysfakcji z życia, które jako urząd przeprowadziliśmy, wynika, że ponad 80 proc. mieszkańców jest zadowolonych z tego, że tutaj mieszka.

Jakie są najważniejsze wyzwania rozwojowe stojące przed gminą?

Obecnie największy problem, który dostrzegamy w Polsce, to kwestia poszanowania przestrzeni. Wyciągamy wnioski i w tej chwili kładziemy bardzo duży nacisk na uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Przy tak dużym rozwoju ważne jest, aby zabudowa nie była chaotyczna. Skupiamy się na tym, żeby dogęszczać te miejsca, w których dysponujemy infrastrukturą, w centrum miejscowości. Natomiast minimalizujemy rozlewanie się wsi czy też ich łączenie. Gdybyśmy pozwolili na budowę w szczerym polu, w późniejszej perspektywie nowi mieszkańcy nie byłoby zadowolonych z wybranego wcześniej miejsca. Musimy też bardzo intensywnie myśleć o zmianach klimatycznych. Mamy świadomość, jak ważne jest rozsądne gospodarowanie wodą, redukcja emisyjności. W przyszłym roku zakończy się w Rokietnicy budowa węzła przesiadkowego, który, mamy nadzieję, spowoduje, że wiele osób przesiądzie się z samochodów i autobusów do pociągu. ■

Szkoła podstawowa w Rokietnicy. Fot. Adam Michta

Spokojnych i pełnych nadziei
Świąt Bożego Narodzenia,
spędzonych w rodzinnym gronie
oraz pomyślności w życiu osobistym,
sukcesów i wytrwałości w 2022 roku
życzy

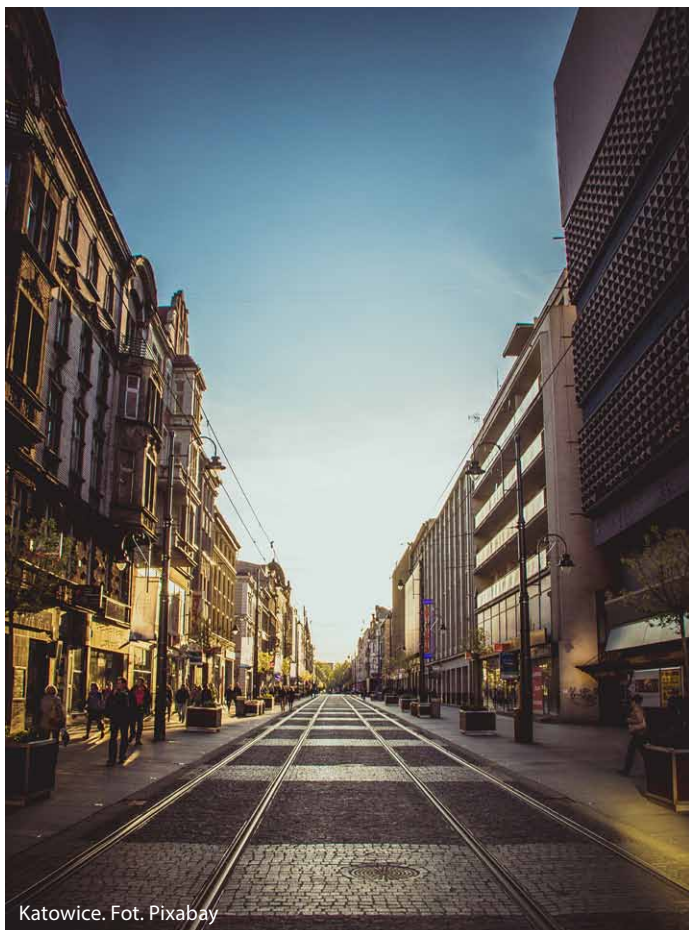
 AKADEMIA „WSPÓLNOTY”

MIASTA WOJEWÓDZKIE

Miejsce	Miasto	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
1	Łódź	-13,15
2	Katowice	-9,17
3	Kielce	-7,66
4	Opole	-7,62
5	Poznań	-6,79
6	Bydgoszcz	-6,56
7	Lublin	-4,89
8	Toruń	-4,64
9	Szczecin	-3,31
10	Gorzów Wlkp	-2,38
11	Olsztyn	-1,50
12	Białystok	0,45
13	Wrocław	0,89
14	Gdańsk	2,56
15	Kraków	2,98
16	Zielona Góra	4,87
17	Warszawa	5,98
18	Rzeszów	10,22

MIASTA NA PRAWACH POWIATU

Miejsce	Miasto	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
1	Bytom	-13,87
2	Wałbrzych	-13,79
3	Sosnowiec	-13,41
4	Sopot	-12,98
5	Częstochowa	-12,30
6	Przemyśl	-12,07
7	Świętochłowice	-11,77
8	Gliwice	-11,63
9	Zabrze	-11,23
10	Chełm	-10,90
11	Konin	-10,74
12	Jelenia Góra	-10,62
13	Wrocław	-9,81
14	Piotrków Trybunalski	-9,78
15	Dąbrowa Górnicza	-9,56
16	Siemianowice Śl.	-9,41
17	Tarnów	-9,11
18	Stupsk	-9,09
19	Kalisz	-8,90
20	Piekary Śląskie	-8,81
21	Jastrzębie Zdrój	-8,30
22	Radom	-8,05
23	Płock	-7,49
24	Ruda Śląska	-7,45
25	Tarnobrzeg	-7,35
26	Chorzów	-7,28
27	Legnica	-7,26
28	Elbląg	-7,11
29	Jaworzno	-6,33
30	Grudziądz	-6,27
31	Zamość	-5,94
32	Ostrołęka	-4,95
33	Krosno	-4,40
34	Bielsko Biała	-4,09
35	Tychy	-3,55
36	Gdynia	-3,30
37	Rybnik	-3,26
38	Koszalin	-2,30
39	Skieriewice	-2,29
40	Łomża	-2,05
41	Biała Podlaska	-1,90
42	Leszno	-1,46
43	Nowy Sącz	-1,07
44	Mysłowice	-0,93
45	Świnoujście	-0,36
46	Żory	-0,19
47	Suwałki	0,76
48	Siedlce	1,03

Katowice. Fot. Pixabay

ZMIANY DEMOGRAFICZNE

MIASTA POWIATOWE

Miejsce	Miasto	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
1	Kamienna Góra	dolnośląskie	-14,26
2	Sejny	podlaskie	-13,86
3	Szczytno	warmińsko-mazurskie	-12,16
4	Łęczyca	łódzkie	-11,59
5	Starachowice	świętokrzyskie	-11,39
6	Skarżysko-Kamienna	świętokrzyskie	-11,03
7	Bartoszyce	warmińsko-mazurskie	-10,54
8	Turek	wielkopolskie	-10,44
9	Zgorzelec	dolnośląskie	-10,42
10	Pabianice	łódzkie	-10,33
11	Stalowa Wola	podkarpackie	-10,32
12	Strzelce Opolskie	opolskie	-10,31
13	Krapkowice	opolskie	-9,99
14	Kutno	łódzkie	-9,99
15	Prudnik	opolskie	-9,91
16	Głubczyce	opolskie	-9,82
17	Bełchatów	łódzkie	-9,64
18	Ostrowiec Świętokrzyski	świętokrzyskie	-9,52
19	Opatów	świętokrzyskie	-9,28
20	Oświęcim	małopolskie	-9,21
21	Kędzierzyn-Koźle	opolskie	-9,20
22	Sandomierz	świętokrzyskie	-9,14
23	Hajnówka	podlaskie	-9,06
24	Koło	wielkopolskie	-8,94
25	Zawiercie	śląskie	-8,73
26	Czarnków	wielkopolskie	-8,72
27	Tomaszów Mazowiecki	łódzkie	-8,67
28	Jasło	podkarpackie	-8,63
29	Brzeg	opolskie	-8,62
30	Łęczna	lubelskie	-8,54
31	Jarosław	podkarpackie	-8,51
32	Kluczbork	opolskie	-8,36
33	Radomsko	łódzkie	-8,35
34	Jawor	dolnośląskie	-8,23
35	Pińczów	świętokrzyskie	-8,23
36	Łowicz	łódzkie	-8,19
37	Ząbkowice Śląskie	dolnośląskie	-8,09
38	Złotoryja	dolnośląskie	-7,87
39	Człuchów	pomorskie	-7,74
40	Inowrocław	kujawsko-pomorskie	-7,69
41	Chrzanów	małopolskie	-7,66
42	Hrubieszów	lubelskie	-7,66
43	Zduńska Wola	łódzkie	-7,57
44	Chodzież	wielkopolskie	-7,49
45	Lubin	dolnośląskie	-7,48
46	Lubań	dolnośląskie	-7,45
47	Kłodzko	dolnośląskie	-7,42
48	Tomaszów Lubelski	lubelskie	-7,29
49	Sławno	zachodniopomorskie	-7,24

Miejsce	Miasto	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
50	Sucha Beskidzka	małopolskie	-7,24
51	Olesno	opolskie	-7,16
52	Świdnica	dolnośląskie	-7,13
53	Racibórz	śląskie	-6,95
54	Bielsk Podlaski	podlaskie	-6,88
55	Sanok	podkarpackie	-6,72
56	Myślibórz	zachodniopomorskie	-6,69
57	Sieradz	łódzkie	-6,62
58	Włoszczowa	świętokrzyskie	-6,61
59	Lipsko	mazowieckie	-6,58
60	Siemiatycze	podlaskie	-6,57
61	Chełmno	kujawsko-pomorskie	-6,48
62	Kraśnik	lubelskie	-6,45
63	Puławy	lubelskie	-6,41
64	Bolesławiec	dolnośląskie	-6,40
65	Kolno	podlaskie	-6,40
66	Lidzbark Warmiński	warmińsko-mazurskie	-6,38
67	Krasnystaw	lubelskie	-6,28
68	Słupca	wielkopolskie	-6,22
69	Nysa	opolskie	-6,19
70	Mońki	podlaskie	-6,10
71	Lwówek Śląski	dolnośląskie	-6,09
72	Braniewo	warmińsko-mazurskie	-6,05
73	Przysucha	mazowieckie	-6,05
74	Sochaczew	mazowieckie	-6,05
75	Gorlice	małopolskie	-6,04
76	Lubartów	lubelskie	-5,97
77	Nowa Sól	lubuskie	-5,97
78	Cieszyn	śląskie	-5,89
79	Dzierżoniów	dolnośląskie	-5,76
80	Góra	dolnośląskie	-5,73
81	Włodawa	lubelskie	-5,59
82	Wieluń	łódzkie	-5,56
83	Kętrzyn	warmińsko-mazurskie	-5,51
84	Kazimierza Wielka	świętokrzyskie	-5,49
85	Sokółka	podlaskie	-5,49
86	Krosno Odrzańskie	lubuskie	-5,49
87	Gostynin	mazowieckie	-5,45
88	Jędrzejów	świętokrzyskie	-5,38
89	Lubaczów	podkarpackie	-5,33
90	Myszków	śląskie	-5,32
91	Sierpc	mazowieckie	-5,27
92	Opole Lubelskie	lubelskie	-5,27
93	Radziejów	kujawsko-pomorskie	-5,25
94	Żagań	lubuskie	-5,25

Miejsce	Miasto	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
95	Wałcz	zachodniopomorskie	-5,18
96	Ciechanów	mazowieckie	-5,17
97	Żary	lubuskie	-5,07
98	Stargard Szczeciński	zachodniopomorskie	-4,99
99	Golub-Dobrzyń	kujawsko-pomorskie	-4,78
100	Głogów	dolnośląskie	-4,68
101	Grajewo	podlaskie	-4,66
102	Łosice	mazowieckie	-4,65
103	Końskie	świętokrzyskie	-4,62
104	Łobez	zachodniopomorskie	-4,59
105	Szydłowiec	mazowieckie	-4,56
106	Żywiec	śląskie	-4,55
107	Opoczno	łódzkie	-4,54
108	Żyrardów	mazowieckie	-4,53
109	Będzin	śląskie	-4,52
110	Staszów	świętokrzyskie	-4,52
111	Radzyń Podlaski	lubelskie	-4,41
112	Zgierz	łódzkie	-4,40
113	Parczew	lubelskie	-4,38
114	Kozienice	mazowieckie	-4,33
115	Olkusz	małopolskie	-4,29
116	Zambrów	podlaskie	-4,24
117	Dębica	podkarpackie	-4,23
118	Łuków	lubelskie	-4,19
119	Maków Mazowiecki	mazowieckie	-4,18
120	Wąbrzeźno	kujawsko-pomorskie	-4,09
121	Leżajsk	podkarpackie	-4,05
122	Sulęcín	lubuskie	-4,02
123	Wodzisław Śląski	śląskie	-4,00
124	Lipno	kujawsko-pomorskie	-3,96
125	Węgorzewo	warmińsko-mazurskie	-3,93
126	Poddębice	łódzkie	-3,90
127	Przeworsk	podkarpackie	-3,87
128	Gniezno	wielkopolskie	-3,77
129	Piła	wielkopolskie	-3,62
130	Ustrzyki Dolne	podkarpackie	-3,61
131	Strzelce Krajeńskie	lubuskie	-3,57
132	Nowe Miasto Lubawskie	warmińsko-mazurskie	-3,56
133	Choszczno	zachodniopomorskie	-3,54
134	Rypin	kujawsko-pomorskie	-3,38
135	Wschowa	lubuskie	-3,37
136	Łask	łódzkie	-3,33
137	Lubliniec	śląskie	-3,32
138	Rawa Mazowiecka	łódzkie	-3,26
139	Zakopane	małopolskie	-3,23
140	Świdnik	lubelskie	-3,21
141	Drawsko Pomorskie	zachodniopomorskie	-3,20

Miejsce	Miasto	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
142	Biłgoraj	lubelskie	-3,18
143	Świdwin	zachodniopomorskie	-3,12
144	Aleksandrów Kujawski	kujawsko-pomorskie	-3,05
145	Giżycko	warmińsko-mazurskie	-2,79
146	Nidzica	warmińsko-mazurskie	-2,76
147	Janów Lubelski	lubelskie	-2,68
148	Mragowo	warmińsko-mazurskie	-2,66
149	Ostróda	warmińsko-mazurskie	-2,65
150	Pyrzyce	zachodniopomorskie	-2,40
151	Lesko	podkarpackie	-2,32
152	Miechów	małopolskie	-2,28
153	Starogard Gdański	pomorskie	-2,19
154	Ostrów Wielkopolski	wielkopolskie	-2,10
155	Łañcut	podkarpackie	-2,05
156	Mielec	podkarpackie	-1,98
157	Kamień Pomorski	zachodniopomorskie	-1,92
158	Białogard	zachodniopomorskie	-1,84
159	Nowy Dwór Gdański	pomorskie	-1,74
160	Mogilno	kujawsko-pomorskie	-1,71
161	Busko-Zdrój	świętokrzyskie	-1,70
162	Malbork	pomorskie	-1,67
163	Pajęczno	łódzkie	-1,63
164	Nisko	podkarpackie	-1,61
165	Nakło nad Notecią	kujawsko-pomorskie	-1,59
166	Płońsk	mazowieckie	-1,58
167	Kościan	wielkopolskie	-1,53
168	Zwoleń	mazowieckie	-1,43
169	Ryki	lubelskie	-1,38
170	Wołów	dolnośląskie	-1,29
171	Puck	pomorskie	-1,26
172	Żuromin	mazowieckie	-1,25
173	Ostrów Mazowiecka	mazowieckie	-1,20
174	Tczew	pomorskie	-1,16
175	Węgrów	mazowieckie	-1,14
176	Żnin	kujawsko-pomorskie	-1,13
177	Proszowice	małopolskie	-1,08
178	Milicz	dolnośląskie	-1,06
179	Kłobuck	śląskie	-0,98
180	Police	zachodniopomorskie	-0,65
181	Strzyżów	podkarpackie	-0,65
182	Namysłów	opolskie	-0,48
183	Brzeziny	łódzkie	-0,42
184	Wieruszów	łódzkie	-0,37
185	Pleszew	wielkopolskie	-0,36
186	Przasnysz	mazowieckie	-0,32
187	Nowy Targ	małopolskie	-0,28
188	Międzyrzecz	lubuskie	-0,22

ZMIANY DEMOGRAFICZNE

Miejsce	Miasto	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
189	Sępólno Krajeńskie	kujawsko-pomorskie	-0,13
190	Szczecinek	zachodniopomorskie	-0,13
191	Lębork	pomorskie	-0,13
192	Krotoszyn	wielkopolskie	-0,09
193	Chojnice	pomorskie	-0,06
194	Augustów	podlaskie	-0,02
195	Gryfice	zachodniopomorskie	0,01
196	Oleśnica	dolnośląskie	0,03
197	Złotów	wielkopolskie	0,04
198	Bochnia	małopolskie	0,06
199	Międzychód	wielkopolskie	0,08
200	Białobrzegi	mazowieckie	0,09
201	Świebodzin	lubuskie	0,14
202	Kępno	wielkopolskie	0,18
203	Tarnowskie Góry	śląskie	0,31
204	Tuchola	kujawsko-pomorskie	0,41
205	Wadowice	małopolskie	0,52
206	Goldap	warmińsko-mazurskie	0,71
207	Kolbuszowa	podkarpackie	0,78
208	Gostyń	wielkopolskie	0,95
209	Kwidzyn	pomorskie	1,06
210	Wysokie Mazowieckie	podlaskie	1,10
211	Strzelin	dolnośląskie	1,19
212	Gryfino	zachodniopomorskie	1,24
213	Sztum	pomorskie	1,30
214	Działdowo	warmińsko-mazurskie	1,51
215	Pisz	warmińsko-mazurskie	1,53
216	Brzozów	podkarpackie	1,57
217	Słubice	lubuskie	1,70
218	Sokołów Podlaski	mazowieckie	2,06
219	Ilawa	warmińsko-mazurskie	2,20
220	Brzesko	małopolskie	2,42
221	Olecko	warmińsko-mazurskie	2,61
222	Świecie	kujawsko-pomorskie	2,72
223	Kościerzyna	pomorskie	2,73
224	Kołobrzeg	zachodniopomorskie	2,82
225	Limanowa	małopolskie	2,97
226	Ostrzeszów	wielkopolskie	3,16
227	Jarocin	wielkopolskie	3,24
228	Rawicz	wielkopolskie	3,42
229	Otwock	mazowieckie	3,63
230	Pułtusk	mazowieckie	3,85
231	Brodnica	kujawsko-pomorskie	4,14
232	Nowy Dwór Mazowiecki	mazowieckie	4,30
233	Wągrowiec	wielkopolskie	4,39
234	Środa Śląska	dolnośląskie	4,69
235	Dąbrowa Tarnowska	małopolskie	4,88

Miejsce	Miasto	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
236	Wolsztyn	wielkopolskie	4,92
237	Wyszaków	mazowieckie	5,28
238	Wołomin	mazowieckie	5,31
239	Mława	mazowieckie	5,49
240	Legionowo	mazowieckie	5,79
241	Szamotuły	wielkopolskie	5,98
242	Ropczyce	podkarpackie	6,04
243	Śrem	wielkopolskie	6,45
244	Oława	dolnośląskie	6,46
245	Polkowice	dolnośląskie	6,55
246	Pszczyna	śląskie	6,55
247	Mikołów	śląskie	7,16
248	Bytów	pomorskie	7,79
249	Grodzisk Wielkopolski	wielkopolskie	8,27
250	Oborniki	wielkopolskie	9,11
251	Września	wielkopolskie	9,13
252	Wejherowo	pomorskie	9,38
253	Środa Wielkopolska	wielkopolskie	9,45
254	Garwolin	mazowieckie	9,91
255	Myślenice	małopolskie	9,98
256	Kartuzy	pomorskie	10,33
257	Mińsk Mazowiecki	mazowieckie	10,59
258	Goleniów	zachodniopomorskie	10,67
259	Elk	warmińsko-mazurskie	10,85
260	Trzebnica	dolnośląskie	12,28
261	Grójec	mazowieckie	12,63
262	Nowy Tomyśl	wielkopolskie	13,15
263	Pruszków	mazowieckie	13,93
264	Wieliczka	małopolskie	29,49
265	Pruszcz Gdański	pomorskie	34,21
266	Grodzisk Mazowiecki	mazowieckie	36,97
267	Piaseczno	mazowieckie	45,06

MIASTA INNE

Miejsce	Miasto	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
1	Hel	pomorskie	-22,34
2	Kleszczele	podlaskie	-18,81
3	Krynki	podlaskie	-16,16
4	Działoszyce	świętokrzyskie	-15,69
5	Tyszowce	lubelskie	-15,55
6	Leśnica	opolskie	-15,17
7	Dęblin	lubelskie	-15,09
8	Gozdnica	lubuskie	-14,97
9	Górowo Iławeckie	warmińsko-mazurskie	-14,85
10	Duszynki-Zdrój	dolnośląskie	-14,14
11	Zawadzkie	opolskie	-14,04
12	Dąbrowa Białostocka	podlaskie	-13,68
13	Mieroszów	dolnośląskie	-13,14
14	Kosów Lacki	mazowieckie	-13,03
15	Lipsk	podlaskie	-13,00
16	Korfantów	opolskie	-12,78
17	Świeradów-Zdrój	dolnośląskie	-12,72
18	Michałow	podlaskie	-12,69
19	Nowa Ruda	dolnośląskie	-12,37
20	Karpacz	dolnośląskie	-12,14
21	Żychlin	łódzkie	-12,11
22	Reszel	warmińsko-mazurskie	-12,00
23	Mirosławiec	zachodniopomorskie	-11,97
24	Opatowiec	świętokrzyskie	-11,97
25	Baborów	opolskie	-11,86
26	Zdzieszowice	opolskie	-11,79
27	Niemcza	dolnośląskie	-11,48
28	Bobolice	zachodniopomorskie	-11,48
29	Toszek	śląskie	-11,24
30	Pieniężno	warmińsko-mazurskie	-11,22
31	Korsze	warmińsko-mazurskie	-11,16
32	Koniecpol	śląskie	-11,13
33	Ciechanowiec	podlaskie	-11,12
34	Stąporków	świętokrzyskie	-11,09
35	Wojcieszów	dolnośląskie	-11,01
36	Raciąż	mazowieckie	-11,01
37	Kowary	dolnośląskie	-10,99
38	Bogatynia	dolnośląskie	-10,93
39	Pionki	mazowieckie	-10,77
40	Szczuczyn	podlaskie	-10,76
41	Piątek	łódzkie	-10,71
42	Drohiczyn	podlaskie	-10,69
43	Mordy	mazowieckie	-10,69
44	Polanica-Zdrój	dolnośląskie	-10,59
45	Nieszawa	kujawsko-pomorskie	-10,41
46	Kietrz	opolskie	-10,31
47	Nowy Korczyn	świętokrzyskie	-10,26
48	Jastarnia	pomorskie	-10,14
49	Łaszczów	lubelskie	-10,13

Miejsce	Miasto	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
50	Paczków	opolskie	-10,12
51	Biała	opolskie	-10,11
52	Krośniewice	łódzkie	-10,06
53	Sanniki	mazowieckie	-10,06
54	Anopol	lubelskie	-9,99
55	Dobrodzień	opolskie	-9,93
56	Głuchołazy	opolskie	-9,93
57	Boguszów-Gorce	dolnośląskie	-9,88
58	Głogówek	opolskie	-9,87
59	Czeladź	śląskie	-9,78
60	Szczekociny	śląskie	-9,74
61	Biszynek	warmińsko-mazurskie	-9,66
62	Łęknica	lubuskie	-9,52
63	Zawichost	świętokrzyskie	-9,51
64	Drobin	mazowieckie	-9,32
65	Głuszycza	dolnośląskie	-9,32
66	Wleń	dolnośląskie	-9,32
67	Trzcianko-Zdrój	zachodniopomorskie	-9,29
68	Suchowola	podlaskie	-9,23
69	Nowe Miasto nad Pilicą	mazowieckie	-9,14
70	Zwierzyniec	lubelskie	-9,12
71	Stoczek Łukowski	lubelskie	-9,09
72	Ziębice	dolnośląskie	-9,09
73	Terespol	lubelskie	-9,08
74	Szepietowo	podlaskie	-9,07
75	Pacanów	świętokrzyskie	-8,98
76	Rajgród	podlaskie	-8,90
77	Suchedniów	świętokrzyskie	-8,89
78	Ożarów	świętokrzyskie	-8,86
79	Łądek-Zdrój	dolnośląskie	-8,82
80	Chojnów	dolnośląskie	-8,78
81	Gorzów Śląski	opolskie	-8,67
82	Szczepleszyn	lubelskie	-8,66
83	Józefów	lubelskie	-8,61
84	Stawiski	podlaskie	-8,59
85	Wólczyn	opolskie	-8,56
86	Poniatowa	lubelskie	-8,41
87	Ćmielów	świętokrzyskie	-8,29
88	Głowno	łódzkie	-8,28
89	Lubowidz	mazowieckie	-8,27
90	Lubawka	dolnośląskie	-8,26
91	Złoty Stok	dolnośląskie	-8,26
92	Orzysz	warmińsko-mazurskie	-8,24
93	Klimontów	świętokrzyskie	-8,24
94	Wyszogród	mazowieckie	-8,21
95	Gryfów Śląski	dolnośląskie	-8,21
96	Skalbmierz	świętokrzyskie	-8,21

ZMIANY DEMOGRAFICZNE

Miejsce	Miasto	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
97	Przedbórz	łódzkie	-8,20
98	Bardo	dolnośląskie	-8,19
99	Łeba	pomorskie	-8,19
100	Sępól	warmińsko-mazurskie	-8,05
101	Ozimek	opolskie	-8,03
102	Józefów nad Wisłą	lubelskie	-7,96
103	Kępice	pomorskie	-7,95
104	Koprzywnica	świętokrzyskie	-7,94
105	Lubycza Królewska	lubelskie	-7,89
106	Frampol	lubelskie	-7,85
107	Mirsk	dolnośląskie	-7,82
108	Dobiegniew	lubuskie	-7,82
109	Kock	lubelskie	-7,75
110	Ruciane-Nida	warmińsko-mazurskie	-7,74
111	Ozorków	łódzkie	-7,73
112	Leśna	dolnośląskie	-7,71
113	Lubraniec	kujawsko-pomorskie	-7,64
114	Orneta	warmińsko-mazurskie	-7,64
115	Drawno	zachodniopomorskie	-7,62
116	Byczyna	opolskie	-7,62
117	Polanów	zachodniopomorskie	-7,56
118	Itża	mazowieckie	-7,55
119	Biezuń	mazowieckie	-7,54
120	Ostrów Lubelski	lubelskie	-7,49
121	Bukowno	małopolskie	-7,33
122	Frombork	warmińsko-mazurskie	-7,33
123	Radymno	podkarpackie	-7,32
124	Szydłów	świętokrzyskie	-7,25
125	Dobrzany	zachodniopomorskie	-7,25
126	Węgliń	dolnośląskie	-7,24
127	Chodecz	kujawsko-pomorskie	-7,18
128	Polczyn-Zdrój	zachodniopomorskie	-7,16
129	Jeziorany	warmińsko-mazurskie	-7,14
130	Jedlina-Zdrój	dolnośląskie	-7,10
131	Jedwabne	podlaskie	-7,10
132	Zawidów	dolnośląskie	-7,08
133	Pilica	śląskie	-7,07
134	Szklarska Poręba	dolnośląskie	-7,03
135	Bolków	dolnośląskie	-7,01
136	Kałużyn	mazowieckie	-7,00
137	Bychawa	lubelskie	-7,00
138	Nałęczów	lubelskie	-7,00
139	Dąbie	wielkopolskie	-6,94
140	Drzewica	łódzkie	-6,93
141	Rejowiec	lubelskie	-6,92
142	Mogielnica	mazowieckie	-6,91
143	Ścinawa	dolnośląskie	-6,89

Miejsce	Miasto	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
144	Miłakowo	warmińsko-mazurskie	-6,88
145	Wojkowice	śląskie	-6,86
146	Łasin	kujawsko-pomorskie	-6,86
147	Międzylesie	dolnośląskie	-6,86
148	Otmuchów	opolskie	-6,86
149	Radzyń Chełmiński	kujawsko-pomorskie	-6,85
150	Narol	podkarpackie	-6,84
151	Ustka	pomorskie	-6,80
152	Goniądz	podlaskie	-6,78
153	Krzanowice	śląskie	-6,74
154	Piechowice	dolnośląskie	-6,69
155	Węgorzyno	zachodniopomorskie	-6,64
156	Sędziszów	świętokrzyskie	-6,62
157	Przemków	dolnośląskie	-6,61
158	Łapy	podlaskie	-6,59
159	Piława Górna	dolnośląskie	-6,56
160	Szprotawa	lubuskie	-6,52
161	Chociwel	zachodniopomorskie	-6,51
162	Bystrzyca Kłodzka	dolnośląskie	-6,45
163	Mieszkowice	zachodniopomorskie	-6,45
164	Kolonowskie	opolskie	-6,45
165	Wiślica	świętokrzyskie	-6,44
166	Skwierzyna	lubuskie	-6,43
167	Małomice	lubuskie	-6,40
168	Stronie Śląskie	dolnośląskie	-6,37
169	Bielawa	dolnośląskie	-6,37
170	Strzegom	dolnośląskie	-6,32
171	Strzelno	kujawsko-pomorskie	-6,29
172	Darłowo	zachodniopomorskie	-6,28
173	Zakroczym	mazowieckie	-6,25
174	Nowe	kujawsko-pomorskie	-6,19
175	Dobrzyń nad Wisłą	kujawsko-pomorskie	-6,18
176	Biała Piska	warmińsko-mazurskie	-6,13
177	Dziwnów	zachodniopomorskie	-6,12
178	Chełmża	kujawsko-pomorskie	-6,11
179	Lubsko	lubuskie	-6,10
180	Kazimierz Dolny	lubelskie	-6,09
181	Wysoka	wielkopolskie	-6,08
182	Lewin Brzeski	opolskie	-6,08
183	Okonek	wielkopolskie	-5,95
184	Suraż	podlaskie	-5,93
185	Przedecz	wielkopolskie	-5,92
186	Rejowiec Fabryczny	lubelskie	-5,91
187	Kruszwica	kujawsko-pomorskie	-5,91
188	Czyżew	podlaskie	-5,73
189	Tułowice	opolskie	-5,70
190	Ogrodzieniec	śląskie	-5,70

Miejsce	Miasto	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
191	Niemodlin	opolskie	-5,69
192	Tykocin	podlaskie	-5,56
193	Lututów	łódzkie	-5,55
194	Knurów	śląskie	-5,55
195	Recz	zachodniopomorskie	-5,51
196	Barwice	zachodniopomorskie	-5,48
197	Błaszki	łódzkie	-5,45
198	Modliborzycze	lubelskie	-5,43
199	Jasień	lubuskie	-5,42
200	Oleśnica	świętokrzyskie	-5,39
201	Płoty	zachodniopomorskie	-5,35
202	Iłowa	lubuskie	-5,31
203	Radków	dolnośląskie	-5,27
204	Dobra	wielkopolskie	-5,26
205	Resko	zachodniopomorskie	-5,24
206	Kuźnia Raciborska	śląskie	-5,23
207	Koszyce	małopolskie	-5,21
208	Bełżyce	lubelskie	-5,21
209	Janikowo	kujawsko-pomorskie	-5,19
210	Ryn	warmińsko-mazurskie	-5,16
211	Koźmin Wielkopolski	wielkopolskie	-5,15
212	Ulanów	podkarpackie	-5,15
213	Świerzawa	dolnośląskie	-5,15
214	Knyszyn	podlaskie	-5,08
215	Babimost	lubuskie	-5,06
216	Janowiec Wielkopolski	kujawsko-pomorskie	-5,05
217	Izbica Kujawska	kujawsko-pomorskie	-5,04
218	Ińsko	zachodniopomorskie	-5,01
219	Kamieńsk	łódzkie	-5,00
220	Człopa	zachodniopomorskie	-4,99
221	Olszyna	dolnośląskie	-4,99
222	Tarnogród	lubelskie	-4,98
223	Wąsosz	dolnośląskie	-4,96
224	Kłodawa	wielkopolskie	-4,96
225	Warta	łódzkie	-4,94
226	Trzebiatów	zachodniopomorskie	-4,94
227	Kudowa-Zdrój	dolnośląskie	-4,89
228	Wyśmierzyce	mazowieckie	-4,88
229	Lubień Kujawski	kujawsko-pomorskie	-4,87
230	Uniejów	łódzkie	-4,83
231	Oleszyce	podkarpackie	-4,82
232	Tychowo	zachodniopomorskie	-4,80
233	Działoszyn	łódzkie	-4,79
234	Siedliszcze	lubelskie	-4,77
235	Złoczew	łódzkie	-4,74
236	Pogorzela	wielkopolskie	-4,70
237	Piotrków Kujawski	kujawsko-pomorskie	-4,70

Miejsce	Miasto	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
238	Kielce	warmińsko-mazurskie	-4,67
239	Łobżenica	wielkopolskie	-4,62
240	Wąchock	świętokrzyskie	-4,61
241	Mikołajki	warmińsko-mazurskie	-4,61
242	Pełczyce	zachodniopomorskie	-4,59
243	Urzędów	lubelskie	-4,56
244	Wiązów	dolnośląskie	-4,49
245	Radoszyce	świętokrzyskie	-4,47
246	Pyzdry	wielkopolskie	-4,44
247	Lipiany	zachodniopomorskie	-4,36
248	Czarne	pomorskie	-4,34
249	Praszka	opolskie	-4,33
250	Stopnica	świętokrzyskie	-4,32
251	Kcynia	kujawsko-pomorskie	-4,29
252	Wieleń	wielkopolskie	-4,28
253	Zalewo	warmińsko-mazurskie	-4,26
254	Lidzbark	warmińsko-mazurskie	-4,26
255	Cybinka	lubuskie	-4,24
256	Krzepice	śląskie	-4,22
257	Pyskowice	śląskie	-4,21
258	Złocieniec	zachodniopomorskie	-4,18
259	Blachownia	śląskie	-4,12
260	Morąg	warmińsko-mazurskie	-4,10
261	Mikstat	wielkopolskie	-4,10
262	Dzierżgoń	pomorskie	-4,09
263	Czerwińsk nad Wisłą	mazowieckie	-4,01
264	Młynary	warmińsko-mazurskie	-3,98
265	Poręba	śląskie	-3,94
266	Osiek	świętokrzyskie	-3,93
267	Cedynia	zachodniopomorskie	-3,92
268	Brańsk	podlaskie	-3,90
269	Bierutów	dolnośląskie	-3,87
270	Wisła	śląskie	-3,87
271	Tuczno	zachodniopomorskie	-3,85
272	Nowa Słupia	świętokrzyskie	-3,84
273	Golczewo	zachodniopomorskie	-3,83
274	Krasnobród	lubelskie	-3,81
275	Czarna Białostocka	podlaskie	-3,80
276	Kańczuga	podkarpackie	-3,77
277	Pieńsk	dolnośląskie	-3,75
278	Debrzno	pomorskie	-3,74
279	Borek Wielkopolski	wielkopolskie	-3,74
280	Libiąż	małopolskie	-3,73
281	Grodków	opolskie	-3,69
282	Żerków	wielkopolskie	-3,64
283	Gubin	lubuskie	-3,63
284	Wolbrom	małopolskie	-3,58

ZMIANY DEMOGRAFICZNE

Miejsce	Miasto	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
285	Międzyrzec Podlaski	lubelskie	-3,56
286	Pelplin	pomorskie	-3,49
287	Piaski	lubelskie	-3,39
288	Żelechów	mazowieckie	-3,35
289	Chmielnik	świętokrzyskie	-3,32
290	Piastów	mazowieckie	-3,31
291	Glinojec	mazowieckie	-3,17
292	Gniewkowo	kujawsko-pomorskie	-3,16
293	Biała Rawska	łódzkie	-3,14
294	Zbąszynek	lubuskie	-3,12
295	Brok	mazowieckie	-3,10
296	Ciechocinek	kujawsko-pomorskie	-3,10
297	Dobra	zachodniopomorskie	-3,05
298	Nowa Dęba	podkarpackie	-3,04
299	Pierzchnica	świętokrzyskie	-3,03
300	Miastko	pomorskie	-3,00
301	Żmigród	dolnośląskie	-2,99
302	Szczytna	dolnośląskie	-2,92
303	Wolin	zachodniopomorskie	-2,87
304	Zelów	łódzkie	-2,87
305	Jaraczewo	wielkopolskie	-2,86
306	Czarna Woda	pomorskie	-2,85
307	Nowe Miasteczko	lubuskie	-2,81
308	Nowy Staw	pomorskie	-2,76
309	Pakość	kujawsko-pomorskie	-2,72
310	Pieszyce	dolnośląskie	-2,69
311	Stawiszyn	wielkopolskie	-2,66
312	Gołańcz	wielkopolskie	-2,64
313	Rychwał	wielkopolskie	-2,64
314	Radzionków	śląskie	-2,63
315	Cieszanów	podkarpackie	-2,58
316	Baranów Sandomierski	podkarpackie	-2,57
317	Bojanowo	wielkopolskie	-2,56
318	Rzepin	lubuskie	-2,56
319	Świebodzice	dolnośląskie	-2,54
320	Bodzentyn	świętokrzyskie	-2,48
321	Połaniec	świętokrzyskie	-2,47
322	KłECKO	wielkopolskie	-2,42
323	Chojna	zachodniopomorskie	-2,40
324	Rydułtowy	śląskie	-2,40
325	Małogoszcz	świętokrzyskie	-2,39
326	Krynica Morska	pomorskie	-2,35
327	Zagórów	wielkopolskie	-2,34
328	Brzeszcze	małopolskie	-2,33
329	Łągów	świętokrzyskie	-2,31
330	Łaskarzew	mazowieckie	-2,28
331	Prochowice	dolnośląskie	-2,28

Miejsce	Miasto	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
332	Wyrzysk	wielkopolskie	-2,26
333	Sompolno	wielkopolskie	-2,24
334	Jabłonowo Pomorskie	kujawsko-pomorskie	-2,21
335	Szczucin	małopolskie	-2,17
336	Pszów	śląskie	-2,14
337	Kunów	świętokrzyskie	-2,04
338	Szczawnica	małopolskie	-2,00
339	Krzyż Wielkopolski	wielkopolskie	-2,00
340	Nowe Brzesko	małopolskie	-1,99
341	Witnica	lubuskie	-1,96
342	Mielno	zachodniopomorskie	-1,91
343	Susz	warmińsko-mazurskie	-1,90
344	Poniec	wielkopolskie	-1,88
345	Grybów	małopolskie	-1,85
346	Dobre Miasto	warmińsko-mazurskie	-1,82
347	Miłomłyn	warmińsko-mazurskie	-1,81
348	Gniew	pomorskie	-1,78
349	Bieruń	śląskie	-1,77
350	Szlichtyngowa	lubuskie	-1,76
351	Szczyrk	śląskie	-1,72
352	Moryń	zachodniopomorskie	-1,69
353	Zaklików	podkarpackie	-1,68
354	Międzyzdroje	zachodniopomorskie	-1,68
355	Krynica-Zdrój	małopolskie	-1,66
356	Drezdenko	lubuskie	-1,66
357	Szadek	łódzkie	-1,63
358	Tolkmicko	warmińsko-mazurskie	-1,55
359	Chorzele	mazowieckie	-1,52
360	Biecz	małopolskie	-1,45
361	Łazy	śląskie	-1,41
362	Barlinek	zachodniopomorskie	-1,40
363	Dębno	zachodniopomorskie	-1,40
364	Kalety	śląskie	-1,38
365	Mrozy	mazowieckie	-1,38
366	Trzebinia	małopolskie	-1,33
367	Miłosław	wielkopolskie	-1,33
368	Brzeg Dolny	dolnośląskie	-1,31
369	Dobrzyca	wielkopolskie	-1,30
370	Lwówek	wielkopolskie	-1,30
371	Chocz	wielkopolskie	-1,15
372	Różan	mazowieckie	-1,15
373	Grabów nad Prosną	wielkopolskie	-1,09
374	Iwonicz-Zdrój	podkarpackie	-1,08
375	Alwernia	małopolskie	-1,07
376	Suchań	zachodniopomorskie	-1,07
377	Radłów	małopolskie	-1,06
378	Prabuty	pomorskie	-1,02

Miejsce	Miasto	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
379	Kamień Krajeński	kujawsko-pomorskie	-1,01
380	Rabka-Zdrój	małopolskie	-0,97
381	Torzym	lubuskie	-0,94
382	Barcin	kujawsko-pomorskie	-0,93
383	Brzostek	podkarpackie	-0,92
384	Koziegłowy	śląskie	-0,75
385	Skępe	kujawsko-pomorskie	-0,73
386	Jaworzyna Śląska	dolnośląskie	-0,70
387	Pasłęk	warmińsko-mazurskie	-0,70
388	Kożuchów	lubuskie	-0,69
389	Pruchnik	podkarpackie	-0,67
390	Gościno	zachodniopomorskie	-0,66
391	Czaplinek	zachodniopomorskie	-0,65
392	Olsztynek	warmińsko-mazurskie	-0,63
393	Biskupiec	warmińsko-mazurskie	-0,61
394	Prószków	opolskie	-0,59
395	Miejska Górka	wielkopolskie	-0,46
396	Dukla	podkarpackie	-0,36
397	Chelmek	małopolskie	-0,31
398	Ujście	wielkopolskie	-0,29
399	Kowal	kujawsko-pomorskie	-0,29
400	Woźniki	śląskie	-0,28
401	Nowa Sarzyna	podkarpackie	-0,28
402	Słomniki	małopolskie	-0,24
403	Szczawno-Zdrój	dolnośląskie	-0,18
404	Jastrowie	wielkopolskie	-0,17
405	Witkowo	wielkopolskie	-0,15
406	Podkowa Leśna	mazowieckie	-0,13
407	Rudnik nad Sanem	podkarpackie	-0,11
408	Żabno	małopolskie	-0,08
409	Radlin	śląskie	-0,05
410	Żarów	dolnośląskie	-0,04
411	Karczew	mazowieckie	0,01
412	Jutrosin	wielkopolskie	0,04
413	Miasteczko Śląskie	śląskie	0,07
414	Twardogóra	dolnośląskie	0,09
415	Śmigiel	wielkopolskie	0,11
416	Karlino	zachodniopomorskie	0,12
417	Tuliszaków	wielkopolskie	0,12
418	Krzywiń	wielkopolskie	0,13
419	Chocianów	dolnośląskie	0,16
420	Kowalewo Pomorskie	kujawsko-pomorskie	0,18
421	Sieraków	wielkopolskie	0,20
422	Górzno	kujawsko-pomorskie	0,26
423	Trzciel	lubuskie	0,27
424	Bytom Odrzański	lubuskie	0,28
425	Kobylin	wielkopolskie	0,34

Miejsce	Miasto	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
426	Nowogard	zachodniopomorskie	0,36
427	Kostrzyn nad Odrą	lubuskie	0,48
428	Nowogród	podlaskie	0,53
429	Dynów	podkarpackie	0,55
430	Kargowa	lubuskie	0,57
431	Jordanów	małopolskie	0,66
432	Wielichowo	wielkopolskie	0,74
433	Łaziska Górne	śląskie	0,78
434	Andrychów	małopolskie	0,82
435	Sulechów	lubuskie	0,82
436	Trzemeszno	wielkopolskie	0,85
437	Nowogród Bobrzański	lubuskie	0,88
438	Maków Podhalański	małopolskie	0,89
439	Ośno Lubuskie	lubuskie	0,89
440	Krobia	wielkopolskie	0,91
441	Kalisz Pomorski	zachodniopomorskie	0,92
442	Warka	mazowieckie	1,01
443	Książ Wielkopolski	wielkopolskie	1,04
444	Mrocza	kujawsko-pomorskie	1,13
445	Tuchów	małopolskie	1,14
446	Kołaczyce	podkarpackie	1,18
447	Myszyniec	mazowieckie	1,42
448	Siewierz	śląskie	1,44
449	Gąbin	mazowieckie	1,47
450	Ciężkowice	małopolskie	1,47
451	Wronki	wielkopolskie	1,54
452	Margonin	wielkopolskie	1,56
453	Kęty	małopolskie	1,62
454	Prusice	dolnośląskie	1,71
455	Sławków	śląskie	1,75
456	Ostroróg	wielkopolskie	1,82
457	Kleczew	wielkopolskie	1,84
458	Błazowa	podkarpackie	1,85
459	Piwniczna-Zdrój	małopolskie	1,86
460	Wolbórz	łódzkie	1,87
461	Biały Bór	zachodniopomorskie	1,91
462	Więcbork	kujawsko-pomorskie	2,01
463	Skórcz	pomorskie	2,01
464	Jedlicze	podkarpackie	2,04
465	Czerwionka-Leszczyny	śląskie	2,05
466	Ujazd	opolskie	2,11
467	Ryglice	małopolskie	2,14
468	Brześć Kujawski	kujawsko-pomorskie	2,16
469	Międzybórz	dolnośląskie	2,25
470	Zator	małopolskie	2,27
471	Rymanów	podkarpackie	2,37
472	Zielonka	mazowieckie	2,41

ZMIANY DEMOGRAFICZNE

Miejsce	Miasto	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
473	Chęciny	świętokrzyskie	2,42
474	Krzyszowice	małopolskie	2,44
475	Łochów	mazowieckie	2,45
476	Nowe Warpno	zachodniopomorskie	2,46
477	Wojnicz	małopolskie	2,47
478	Sieniawa	podkarpackie	2,48
479	Czempiń	wielkopolskie	2,53
480	Dolsk	wielkopolskie	2,53
481	Pasym	warmińsko-mazurskie	2,68
482	Syców	dolnośląskie	2,72
483	Zakliczyn	małopolskie	2,84
484	Zbąszyń	wielkopolskie	2,88
485	Sulmierzyce	wielkopolskie	2,95
486	Nowe Skalmierzyce	wielkopolskie	2,96
487	Wielbark	warmińsko-mazurskie	3,05
488	Koluszki	łódzkie	3,05
489	Mszczonów	mazowieckie	3,26
490	Zagórz	podkarpackie	3,27
491	Trzcianka	wielkopolskie	3,31
492	Nowogrodzic	dolnośląskie	3,35
493	Władysławowo	pomorskie	3,46
494	Muszyna	małopolskie	3,46
495	Łędziny	śląskie	3,53
496	Żarki	śląskie	3,63
497	Szamocin	wielkopolskie	3,66
498	Stepnica	zachodniopomorskie	3,69
499	Ustroń	śląskie	3,72
500	Lubniewice	lubuskie	3,83
501	Lubomierz	dolnośląskie	3,83
502	Sława	lubuskie	4,08
503	Nasielsk	mazowieckie	4,21
504	Koronowo	kujawsko-pomorskie	4,23
505	Puszczkovo	wielkopolskie	4,34
506	Konstantynów Łódzki	łódzkie	4,36
507	Sobótka	dolnośląskie	4,44
508	Krajenka	wielkopolskie	4,62
509	Radomyśl Wielki	podkarpackie	4,66
510	Kalwaria Zebrzydowska	małopolskie	4,73
511	Opalenica	wielkopolskie	4,84
512	Skoczów	śląskie	4,98
513	Sokołów Małopolski	podkarpackie	5,00
514	Piława	mazowieckie	5,05
515	Solec Kujawski	kujawsko-pomorskie	5,15
516	Sianów	zachodniopomorskie	5,27
517	Stryków	łódzkie	5,27
518	Czechowice-Dziedzice	śląskie	5,31
519	Ślesin	wielkopolskie	5,31

Miejsce	Miasto	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
520	Gogolin	opolskie	5,45
521	Sędziszów Małopolski	podkarpackie	5,77
522	Maszewo	zachodniopomorskie	5,82
523	Raszków	wielkopolskie	5,91
524	Pilzno	podkarpackie	5,91
525	Czersk	pomorskie	6,01
526	Czerwieńsk	lubuskie	6,04
527	Skawina	małopolskie	6,05
528	Sulejów	łódzkie	6,07
529	Pniewy	wielkopolskie	6,09
530	Odolanów	wielkopolskie	6,14
531	Mszana Dolna	małopolskie	6,30
532	Milanówek	mazowieckie	6,34
533	Rakoniewice	wielkopolskie	6,34
534	Rogoźno	wielkopolskie	6,45
535	Tuszyn	łódzkie	6,85
536	Golina	wielkopolskie	6,89
537	Czchów	małopolskie	7,09
538	Konstancin-Jeziorna	mazowieckie	7,12
539	Buk	wielkopolskie	7,14
540	Czerniejewo	wielkopolskie	7,38
541	Bobowa	małopolskie	7,42
542	Skarszewy	pomorskie	7,57
543	Stary Sącz	małopolskie	7,91
544	Borne Sulinowo	zachodniopomorskie	8,08
545	Opatówek	wielkopolskie	8,22
546	Sulejówek	mazowieckie	8,35
547	Jelcz-Laskowice	dolnośląskie	8,45
548	Daleszyce	świętokrzyskie	8,51
549	Sońcicowice	śląskie	8,76
550	Osieczna	wielkopolskie	8,91
551	Murowana Goślina	wielkopolskie	9,11
552	Tłuszcz	mazowieckie	9,43
553	Błonie	mazowieckie	9,72
554	Zduny	wielkopolskie	9,81
555	Stęszew	wielkopolskie	10,04
556	Sułkowice	małopolskie	10,42
557	Obrzycko	wielkopolskie	10,47
558	Skąła	małopolskie	10,54
559	Przeclaw	podkarpackie	10,73
560	Szubin	kujawsko-pomorskie	11,03
561	Nowy Wiśnicz	małopolskie	11,15
562	Barczewo	warmińsko-mazurskie	11,20
563	Dobczyce	małopolskie	11,34
564	Tarczyn	mazowieckie	11,35
565	Łabiszyn	kujawsko-pomorskie	11,51
566	Zabłudów	podlaskie	11,66

Miejsce	Miasto	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
567	Strumień	śląskie	11,95
568	Lubawa	warmińsko-mazurskie	12,14
569	Rumia	pomorskie	12,18
570	Brusy	pomorskie	12,33
571	Skaryszew	mazowieckie	12,63
572	Skoki	wielkopolskie	13,43
573	Góra Kalwaria	mazowieckie	13,52
574	Orzesze	śląskie	14,01
575	Oborniki Śląskie	dolnośląskie	14,24
576	Głogów Małopolski	podkarpackie	14,92
577	Nekla	wielkopolskie	15,44
578	Józefów	mazowieckie	16,40
579	Otyń	lubuskie	17,24
580	Imielin	śląskie	18,02
581	Boguchwała	podkarpackie	18,28
582	Rzgów	łódzkie	18,35
583	Wilamowice	śląskie	19,52
584	Świątniki Górne	małopolskie	20,32
585	Luboń	wielkopolskie	22,40
586	Kostrzyn	wielkopolskie	22,70
587	Choroszcz	podlaskie	24,23
588	Rydzyzna	wielkopolskie	24,41
589	Tyczyn	podkarpackie	24,85

Miejsce	Miasto	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
590	Pobiedziska	wielkopolskie	25,10
591	Ożarów Mazowiecki	mazowieckie	26,01
592	Aleksandrów Łódzki	łódzkie	26,20
593	Brwinów	mazowieckie	26,82
594	Supraśl	podlaskie	28,36
595	Morawica	świętokrzyskie	29,63
596	Łomianki	mazowieckie	30,32
597	Swarzędz	wielkopolskie	33,02
598	Niepołomice	małopolskie	35,23
599	Halinów	mazowieckie	35,29
600	Mosina	wielkopolskie	36,57
601	Serock	mazowieckie	38,81
602	Kobyłka	mazowieckie	43,01
603	Reda	pomorskie	44,36
604	Wasilków	podlaskie	44,55
605	Radzymin	mazowieckie	48,21
606	Kąty Wrocławskie	dolnośląskie	50,38
607	Marki	mazowieckie	63,79
608	Ząbki	mazowieckie	65,60
609	Żukowo	pomorskie	74,42
610	Siechnice	dolnośląskie	82,11
611	Kórnik	wielkopolskie	86,73

ZMIANY DEMOGRAFICZNE

GMINY WIEJSKIE

Miejsce	Gmina	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
1	Dubicze Cerkiewne	podlaskie	-26,63
2	Czyże	podlaskie	-25,86
3	Milejczyce	podlaskie	-25,64
4	Orla	podlaskie	-24,30
5	Narew	podlaskie	-20,52
6	Rudka	podlaskie	-20,46
7	Białowieża	podlaskie	-20,25
8	Szudziałowo	podlaskie	-20,05
9	Boćki	podlaskie	-19,93
10	Cisek	opolskie	-19,43
11	Nurzec-Stacja	podlaskie	-19,32
12	Nur	mazowieckie	-18,79
13	Gorzków	lubelskie	-18,56
14	Kraśniczyn	lubelskie	-18,48
15	Branice	opolskie	-18,33
16	Grabowiec	lubelskie	-18,14
17	Czeremcha	podlaskie	-18,03
18	Hanna	lubelskie	-17,60
19	Dubienka	lubelskie	-17,59
20	Rudnik	lubelskie	-17,53
21	Tuczna	lubelskie	-17,47
22	Bałtów	świętokrzyskie	-17,19
23	Sterdyń	mazowieckie	-16,91
24	Wysokie	lubelskie	-16,55
25	Kodeń	lubelskie	-16,50
26	Podedwórze	lubelskie	-16,42
27	Rybczewice	lubelskie	-16,30
28	Bedlno	łódzkie	-16,26
29	Turobin	lubelskie	-16,25
30	Przesmyki	mazowieckie	-16,24
31	Polska Cerekiew	opolskie	-16,12
32	Korczew	mazowieckie	-16,07
33	Radecznicza	lubelskie	-16,07
34	Ceranów	mazowieckie	-16,00
35	Ulhówek	lubelskie	-15,94
36	Sidra	podlaskie	-15,92
37	Żółkiewka	lubelskie	-15,56
38	Wojślawice	lubelskie	-15,53
39	Solec nad Wisłą	mazowieckie	-15,52
40	Sułów	lubelskie	-15,46
41	Chodów	wielkopolskie	-15,42
42	Brańsk	podlaskie	-15,22
43	Mielnik	podlaskie	-15,14
44	Wyszki	podlaskie	-15,01
45	Telatyn	lubelskie	-14,90
46	Wierzбно	mazowieckie	-14,77
47	Dołhobyczów	lubelskie	-14,74
48	Jablonna Lacka	mazowieckie	-14,67
49	Perlejewo	podlaskie	-14,55

Miejsce	Gmina	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
50	Krzczonów	lubelskie	-14,35
51	Kobylin-Borzymy	podlaskie	-14,34
52	Sosnówka	lubelskie	-14,30
53	Trzeszczany	lubelskie	-14,08
54	Pawłowiczki	opolskie	-14,06
55	Wola Mysłowska	lubelskie	-13,92
56	Rachanie	lubelskie	-13,87
57	Nowe Ostrowy	łódzkie	-13,84
58	Narewka	podlaskie	-13,84
59	Ułęż	lubelskie	-13,74
60	Odrzywół	mazowieckie	-13,69
61	Bielawy	łódzkie	-13,61
62	Pacyna	mazowieckie	-13,57
63	Zakrzew	lubelskie	-13,50
64	Bielsk Podlaski	podlaskie	-13,46
65	Repki	mazowieckie	-13,43
66	Zębowice	opolskie	-13,35
67	Krynice	lubelskie	-13,34
68	Srokowo	warmińsko-mazurskie	-13,28
69	Białopole	lubelskie	-13,27
70	Nowy Dwór	podlaskie	-13,25
71	Sławatycze	lubelskie	-13,23
72	Komarówka Podlaska	lubelskie	-13,23
73	Sarnaki	mazowieckie	-13,20
74	Dziadkowice	podlaskie	-13,15
75	Dzierzgowo	mazowieckie	-12,90
76	Komarów-Osada	lubelskie	-12,89
77	Szulborze Wielkie	mazowieckie	-12,74
78	Tarłów	świętokrzyskie	-12,71
79	Żmudź	lubelskie	-12,68
80	Żytno	łódzkie	-12,62
81	Łopiennik Górny	lubelskie	-12,60
82	Karczmiska	lubelskie	-12,52
83	Jaświły	podlaskie	-12,47
84	Wąsosz	podlaskie	-12,46
85	Horodło	lubelskie	-12,44
86	Strachówka	mazowieckie	-12,44
87	Uchanie	lubelskie	-12,44
88	Wiryki	lubelskie	-12,43
89	Rokitno	lubelskie	-12,37
90	Moskorzew	świętokrzyskie	-12,32
91	Boguty-Pianki	mazowieckie	-12,28
92	Lipnik	świętokrzyskie	-12,26
93	Murów	opolskie	-12,24
94	Wojciechowice	świętokrzyskie	-12,24

Miejsce	Gmina	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
95	Hajnówka	podlaskie	-12,23
96	Czarnocin	świętokrzyskie	-12,21
97	Leśniowice	lubelskie	-12,15
98	Mircze	lubelskie	-12,10
99	Poświętne	podlaskie	-11,87
100	Łomazy	lubelskie	-11,87
101	Grodzisk	podlaskie	-11,86
102	Rutki	podlaskie	-11,67
103	Gródek	podlaskie	-11,63
104	Sześćsk	mazowieckie	-11,54
105	Sabnie	mazowieckie	-11,53
106	Udanin	dolnośląskie	-11,49
107	Nielisz	lubelskie	-11,49
108	Trzcianne	podlaskie	-11,48
109	Irządze	śląskie	-11,47
110	Płoniawy-Bramura	mazowieckie	-11,46
111	Kocierzew Południowy	łódzkie	-11,42
112	Zawady	podlaskie	-11,41
113	Wołyń	lubelskie	-11,37
114	Walce	opolskie	-11,32
115	Oporów	łódzkie	-11,31
116	Chotcza	mazowieckie	-11,26
117	Przeworno	dolnośląskie	-11,22
118	Budry	warmińsko-mazurskie	-11,17
119	Andrzejewo	mazowieckie	-11,08
120	Grabów	łódzkie	-11,08
121	Rąbino	zachodniopomorskie	-11,05
122	Pakośławice	opolskie	-11,02
123	Izbica	lubelskie	-10,99
124	Secemin	świętokrzyskie	-10,97
125	Korycin	podlaskie	-10,92
126	Radzanów	mazowieckie	-10,92
127	Barciany	warmińsko-mazurskie	-10,89
128	Kolno	warmińsko-mazurskie	-10,89
129	Paprotnia	mazowieckie	-10,87
130	Godkowo	warmińsko-mazurskie	-10,81
131	Stoczek Łukowski	lubelskie	-10,80
132	Wilków	lubelskie	-10,79
133	Fajstławice	lubelskie	-10,79
134	Bytoń	kujawsko-pomorskie	-10,78
135	Milanów	lubelskie	-10,74
136	Świerczów	opolskie	-10,69
137	Adamów	lubelskie	-10,65
138	Wymiarki	lubuskie	-10,60
139	Łambinowice	opolskie	-10,60
140	Werbkowice	lubelskie	-10,58
141	Dąbrowice	łódzkie	-10,56

Miejsce	Gmina	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
142	Dorohusk	lubelskie	-10,53
143	Sienno	mazowieckie	-10,49
144	Bolesław	małopolskie	-10,49
145	Skierbieszów	lubelskie	-10,47
146	Kondratowice	dolnośląskie	-10,47
147	Gidle	łódzkie	-10,46
148	Witonia	łódzkie	-10,46
149	Janów	podlaskie	-10,45
150	Banie Mazurskie	warmińsko-mazurskie	-10,39
151	Kowale Oleckie	warmińsko-mazurskie	-10,37
152	Klukowo	podlaskie	-10,33
153	Michów	lubelskie	-10,32
154	Nowa Brzeźnica	łódzkie	-10,32
155	Jasionówka	podlaskie	-10,32
156	Korytnica	mazowieckie	-10,25
157	Książ Wielki	małopolskie	-10,24
158	Rossosz	lubelskie	-10,24
159	Giby	podlaskie	-10,23
160	Kulesze Kościelne	podlaskie	-10,22
161	Przyrów	śląskie	-10,19
162	Złota	świętokrzyskie	-10,18
163	Miączyn	lubelskie	-10,16
164	Słupia Konecka	świętokrzyskie	-10,08
165	Sadowie	świętokrzyskie	-10,06
166	Słaboszów	małopolskie	-10,06
167	Olszanka	mazowieckie	-10,03
168	Lelkowo	warmińsko-mazurskie	-10,00
169	Grudusk	mazowieckie	-9,98
170	Widawa	łódzkie	-9,98
171	Ruda Maleniecka	świętokrzyskie	-9,97
172	Wodynie	mazowieckie	-9,97
173	Wielgomłyn	łódzkie	-9,94
174	Wodzisław	świętokrzyskie	-9,93
175	Bądkowo	kujawsko-pomorskie	-9,88
176	Lutocin	mazowieckie	-9,86
177	Hrubieszów	lubelskie	-9,83
178	Kuźnica	podlaskie	-9,79
179	Baranów	lubelskie	-9,69
180	Łanięta	łódzkie	-9,65
181	Godziszów	lubelskie	-9,65
182	Radziłów	podlaskie	-9,65
183	Koneck	kujawsko-pomorskie	-9,64
184	Jarczów	lubelskie	-9,63
185	Wola Uhruska	lubelskie	-9,61
186	Borkowice	mazowieckie	-9,59
187	Rzeczniów	mazowieckie	-9,58
188	Płoskinia	warmińsko-mazurskie	-9,57

ZMIANY DEMOGRAFICZNE

Miejsce	Gmina	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
189	Stary Dzików	podkarpackie	-9,57
190	Jabłoń	lubelskie	-9,57
191	Chrostkowo	kujawsko-pomorskie	-9,52
192	Wizna	podlaskie	-9,52
193	Kamiennik	opolskie	-9,46
194	Falków	świętokrzyskie	-9,46
195	Goraj	lubelskie	-9,44
196	Jawornik Polski	podkarpackie	-9,38
197	Dubeninki	warmińsko-mazurskie	-9,36
198	Kamieniec Ząbkowicki	dolnośląskie	-9,35
199	Pozezdrze	warmińsko-mazurskie	-9,34
200	Kiernozia	łódzkie	-9,34
201	Żarnowiec	śląskie	-9,28
202	Krupski Młyn	śląskie	-9,25
203	Trzydnik Duży	lubelskie	-9,25
204	Sieciechów	mazowieckie	-9,22
205	Gniewoszów	mazowieckie	-9,22
206	Sztabin	podlaskie	-9,21
207	Bielany	mazowieckie	-9,21
208	Rejowiec Fabryczny	lubelskie	-9,17
209	Gnojno	świętokrzyskie	-9,12
210	Rychliki	warmińsko-mazurskie	-9,12
211	Poświętne	łódzkie	-9,11
212	Gzy	mazowieckie	-9,10
213	Zakrzówek	lubelskie	-9,09
214	Siemień	lubelskie	-9,03
215	Komańcza	podkarpackie	-9,02
216	Chąsno	łódzkie	-9,00
217	Lelów	śląskie	-8,95
218	Cieplowody	dolnośląskie	-8,94
219	Daszyna	łódzkie	-8,92
220	Kielczygłów	łódzkie	-8,92
221	Strzelce	łódzkie	-8,90
222	Dzierżąźnia	mazowieckie	-8,87
223	Łaziska	lubelskie	-8,87
224	Zadzim	łódzkie	-8,86
225	Potok Wielki	lubelskie	-8,85
226	Batorz	lubelskie	-8,84
227	Sypniewo	mazowieckie	-8,84
228	Czemierniki	lubelskie	-8,81
229	Chrzanów	lubelskie	-8,78
230	Janowo	warmińsko-mazurskie	-8,73
231	Rutka-Tartak	podlaskie	-8,73
232	Bejsce	świętokrzyskie	-8,71
233	Ostrówek	lubelskie	-8,71
234	Policzna	mazowieckie	-8,71
235	Krasne	mazowieckie	-8,69

Miejsce	Gmina	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
236	Iwaniska	świętokrzyskie	-8,69
237	Będków	łódzkie	-8,65
238	Tuplice	lubuskie	-8,65
239	Zagrodno	dolnośląskie	-8,59
240	Miedzna	mazowieckie	-8,59
241	Nagłowice	świętokrzyskie	-8,58
242	Wąwolnica	lubelskie	-8,58
243	Jeżów	łódzkie	-8,57
244	Rzeczyca	łódzkie	-8,57
245	Gielniów	mazowieckie	-8,56
246	Bulkowo	mazowieckie	-8,54
247	Łukowa	lubelskie	-8,51
248	Janowiec Kościelny	warmińsko-mazurskie	-8,51
249	Radłów	opolskie	-8,47
250	Gołymin-Osrodek	mazowieckie	-8,44
251	Oksa	świętokrzyskie	-8,42
252	Szastarka	lubelskie	-8,42
253	Strzeleczyki	opolskie	-8,41
254	Gowarczów	świętokrzyskie	-8,40
255	Wąsewo	mazowieckie	-8,39
256	Sadowne	mazowieckie	-8,37
257	Stary Lubotyń	mazowieckie	-8,37
258	Abramów	lubelskie	-8,35
259	Kozłów	małopolskie	-8,33
260	Michałów	świętokrzyskie	-8,30
261	Lutowiska	podkarpackie	-8,28
262	Radomin	kujawsko-pomorskie	-8,28
263	Skąpe	lubuskie	-8,26
264	Wilczęta	warmińsko-mazurskie	-8,22
265	Łubnice	świętokrzyskie	-8,21
266	Szczawin Kościelny	mazowieckie	-8,21
267	Stoczek	mazowieckie	-8,19
268	Jeziorzany	lubelskie	-8,16
269	Łęki Szlacheckie	łódzkie	-8,15
270	Sulmierzyce	łódzkie	-8,11
271	Stare Juchy	warmińsko-mazurskie	-8,10
272	Wierzchowo	zachodniopomorskie	-8,09
273	Grzmiąca	zachodniopomorskie	-8,07
274	Wilczyce	świętokrzyskie	-8,05
275	Dzwola	lubelskie	-8,03
276	Górowo Iławeckie	warmińsko-mazurskie	-8,03
277	Żarnów	łódzkie	-7,99
278	Wierzbica	lubelskie	-7,97
279	Niegosławice	lubuskie	-7,95
280	Siemiatycze	podlaskie	-7,94
281	Gręboszów	małopolskie	-7,91
282	Niechlów	dolnośląskie	-7,89

Miejsce	Gmina	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
283	Pokój	opolskie	-7,88
284	Mokobody	mazowieckie	-7,88
285	Huslew	mazowieckie	-7,86
286	Strzelce Wielkie	łódzkie	-7,85
287	Stężycza	lubelskie	-7,85
288	Nozdrzec	podkarpackie	-7,81
289	Zduny	łódzkie	-7,77
290	Stary Brus	lubelskie	-7,75
291	Krzyżanów	łódzkie	-7,73
292	Czernice Borowe	mazowieckie	-7,72
293	Bliżyn	świętokrzyskie	-7,70
294	Ruda-Huta	lubelskie	-7,70
295	Uścimów	lubelskie	-7,66
296	Stupia (Jędrzejowska)	świętokrzyskie	-7,66
297	Błędów	mazowieckie	-7,61
298	Bledzew	lubuskie	-7,58
299	Osięciny	kujawsko-pomorskie	-7,57
300	Mała Wieś	mazowieckie	-7,57
301	Wydminy	warmińsko-mazurskie	-7,56
302	Trojanów	mazowieckie	-7,55
303	Świnice Warckie	łódzkie	-7,53
304	Ciasna	śląskie	-7,52
305	Siennica Różana	lubelskie	-7,50
306	Zaręby Kościelne	mazowieckie	-7,46
307	Grabowo	podlaskie	-7,44
308	Kiwity	warmińsko-mazurskie	-7,40
309	Goszczanów	łódzkie	-7,40
310	Zawidz	mazowieckie	-7,35
311	Wieliczki	warmińsko-mazurskie	-7,31
312	Góra Świętej Małgorzaty	łódzkie	-7,29
313	Kuczbork-Osada	mazowieckie	-7,26
314	Horyniec-Zdrój	podkarpackie	-7,24
315	Firlej	lubelskie	-7,23
316	Wisznice	lubelskie	-7,20
317	Biszczka	lubelskie	-7,19
318	Siemkowice	łódzkie	-7,18
319	Nowa Ruda	dolnośląskie	-7,17
320	Śniadowo	podlaskie	-7,12
321	Wilków	opolskie	-7,12
322	Terespol	lubelskie	-7,09
323	Rychtal	wielkopolskie	-7,08
324	Popielów	opolskie	-7,08
325	Przyłek	mazowieckie	-7,07
326	Krasnystaw	lubelskie	-7,05
327	Dąbrowa Zielona	śląskie	-7,05
328	Mały Płock	podlaskie	-7,05
329	Maciejowice	mazowieckie	-7,02

Miejsce	Gmina	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
330	Olszówka	wielkopolskie	-6,99
331	Kije	świętokrzyskie	-6,96
332	Bełzec	lubelskie	-6,91
333	Imielno	świętokrzyskie	-6,86
334	Susiec	lubelskie	-6,85
335	Maszewo	lubuskie	-6,82
336	Wietrzychowice	małopolskie	-6,82
337	Samborzec	świętokrzyskie	-6,80
338	Leśna Podlaska	lubelskie	-6,76
339	Mędrzechów	małopolskie	-6,74
340	Strzegowo	mazowieckie	-6,73
341	Koszarawa	śląskie	-6,72
342	Platerów	mazowieckie	-6,69
343	Pęczniew	łódzkie	-6,67
344	Filipów	podlaskie	-6,67
345	Radków	świętokrzyskie	-6,64
346	Sadkowice	łódzkie	-6,62
347	Świątki	warmińsko-mazurskie	-6,60
348	Lipowiec Kościelny	mazowieckie	-6,59
349	Kąkolewnica Wschodnia	lubelskie	-6,59
350	Boniewo	kujawsko-pomorskie	-6,59
351	Stary Zamość	lubelskie	-6,54
352	Wiżajny	podlaskie	-6,51
353	Aleksandrów	łódzkie	-6,49
354	Rusiec	łódzkie	-6,49
355	Krempna	podkarpackie	-6,48
356	Braniewo	warmińsko-mazurskie	-6,46
357	Potok Górny	lubelskie	-6,43
358	Łączna	świętokrzyskie	-6,43
359	Przerośl	podlaskie	-6,35
360	Goworowo	mazowieckie	-6,34
361	Hańsk	lubelskie	-6,34
362	Rymań	zachodniopomorskie	-6,33
363	Platerówka	dolnośląskie	-6,33
364	Przytuły	podlaskie	-6,32
365	Baćkowice	świętokrzyskie	-6,31
366	Masłowice	łódzkie	-6,27
367	Domaszowice	opolskie	-6,27
368	Karniewo	mazowieckie	-6,26
369	Walim	dolnośląskie	-6,24
370	Grajewo	podlaskie	-6,24
371	Płońnica	warmińsko-mazurskie	-6,23
372	Sońsk	mazowieckie	-6,19
373	Piszczac	lubelskie	-6,19
374	Czarnia	mazowieckie	-6,19
375	Sławoborze	zachodniopomorskie	-6,18
376	Topólka	kujawsko-pomorskie	-6,18

ZMIANY DEMOGRAFICZNE

Miejsce	Gmina	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
377	Puńsk	podlaskie	-6,16
378	Tuczepy	świętokrzyskie	-6,13
379	Kowal	kujawsko-pomorskie	-6,12
380	Krzęcin	zachodniopomorskie	-6,12
381	Pielgrzymka	dolnośląskie	-6,10
382	Małkinia Górna	mazowieckie	-6,10
383	Rudniki	opolskie	-6,08
384	Chlewiska	mazowieckie	-6,07
385	Dolice	zachodniopomorskie	-6,05
386	Tarnawatka	lubelskie	-6,05
387	Malechowo	zachodniopomorskie	-6,03
388	Nowe Piekuty	podlaskie	-6,01
389	Karnice	zachodniopomorskie	-6,00
390	Ujsoły	śląskie	-5,98
391	Świdwin	zachodniopomorskie	-5,94
392	Serokomla	lubelskie	-5,94
393	Stary Targ	pomorskie	-5,91
394	Kowiesy	łódzkie	-5,91
395	Dmosin	łódzkie	-5,90
396	Żelechlinek	łódzkie	-5,90
397	Stara Kornica	mazowieckie	-5,87
398	Lubochnia	łódzkie	-5,86
399	Garbatka-Letnisko	mazowieckie	-5,85
400	Obrazów	świętokrzyskie	-5,82
401	Klonowa	łódzkie	-5,81
402	Wiśniowa	podkarpackie	-5,80
403	Głuchów	łódzkie	-5,80
404	Przewóz	lubuskie	-5,73
405	Wąpielsk	kujawsko-pomorskie	-5,72
406	Lasowice Wielkie	opolskie	-5,72
407	Dobromierz	dolnośląskie	-5,72
408	Dwikozy	świętokrzyskie	-5,70
409	Siemiątkowo	mazowieckie	-5,70
410	Skomlin	łódzkie	-5,66
411	Mochowo	mazowieckie	-5,64
412	Ciepielów	mazowieckie	-5,64
413	Cegłów	mazowieckie	-5,61
414	Wierzbinek	wielkopolskie	-5,61
415	Wińsko	dolnośląskie	-5,61
416	Belsk Duży	mazowieckie	-5,60
417	Kołaki Kościelne	podlaskie	-5,58
418	Raczki	podlaskie	-5,58
419	Skoroszyce	opolskie	-5,55
420	Dynów	podkarpackie	-5,53
421	Bargłów Kościelny	podlaskie	-5,49
422	Drelów	lubelskie	-5,49
423	Lubrza	opolskie	-5,47

Miejsce	Gmina	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
424	Janów Podlaski	lubelskie	-5,45
425	Starożreby	mazowieckie	-5,41
426	Czerwin	mazowieckie	-5,39
427	Nowodwór	lubelskie	-5,37
428	Charsznica	małopolskie	-5,36
429	Grębków	mazowieckie	-5,35
430	Kalinowo	warmińsko-mazurskie	-5,35
431	Lipie	śląskie	-5,34
432	Potęgowo	pomorskie	-5,33
433	Kodrąb	łódzkie	-5,32
434	Baruchowo	kujawsko-pomorskie	-5,31
435	Białaczów	łódzkie	-5,30
436	Gawłuszowice	podkarpackie	-5,29
437	Jemielnica	opolskie	-5,28
438	Gromadka	dolnośląskie	-5,27
439	Radowo Małe	zachodniopomorskie	-5,27
440	Ręczno	łódzkie	-5,24
441	Kozielice	zachodniopomorskie	-5,23
442	Adamów	lubelskie	-5,23
443	Marciszów	dolnośląskie	-5,22
444	Harasiuki	podkarpackie	-5,22
445	Liw	mazowieckie	-5,19
446	Bogoria	świętokrzyskie	-5,19
447	Wieniawa	mazowieckie	-5,18
448	Szczutowo	mazowieckie	-5,16
449	Naruszewo	mazowieckie	-5,15
450	Główczyce	pomorskie	-5,12
451	Krzynowłoga Mała	mazowieckie	-5,11
452	Bytnica	lubuskie	-5,10
453	Rzewnie	mazowieckie	-5,09
454	Sokoły	podlaskie	-5,08
455	Koczala	pomorskie	-5,08
456	Płużnica	kujawsko-pomorskie	-5,07
457	Łyszkowice	łódzkie	-5,07
458	Krypno	podlaskie	-5,04
459	Konopnica	łódzkie	-5,00
460	Nowy Żmigród	podkarpackie	-4,99
461	Parzęczew	łódzkie	-4,97
462	Reńska Wieś	opolskie	-4,96
463	Sawin	lubelskie	-4,93
464	Rusinów	mazowieckie	-4,92
465	Zakrzewo	kujawsko-pomorskie	-4,92
466	Wierzbica	mazowieckie	-4,90
467	Kazanów	mazowieckie	-4,87
468	Raków	świętokrzyskie	-4,81
469	Stupsk	mazowieckie	-4,80
470	Wapno	wielkopolskie	-4,74

Miejsce	Gmina	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
471	Dzierżoniów	dolnośląskie	-4,74
472	Stubno	podkarpackie	-4,73
473	Lisków	wielkopolskie	-4,71
474	Stary Dzierżoń	pomorskie	-4,70
475	Krasnopol	podlaskie	-4,69
476	Miastków Kościelny	mazowieckie	-4,69
477	Adamówka	podkarpackie	-4,69
478	Wielowieś	śląskie	-4,64
479	Szczurowa	małopolskie	-4,62
480	Gorzyce	podkarpackie	-4,62
481	Obsza	lubelskie	-4,60
482	Głowaczów	mazowieckie	-4,59
483	Baranowo	mazowieckie	-4,59
484	Wieczfnia Kościelna	mazowieckie	-4,58
485	Gołcza	małopolskie	-4,57
486	Dydnia	podkarpackie	-4,52
487	Stoszowice	dolnośląskie	-4,51
488	Skrwilno	kujawsko-pomorskie	-4,49
489	Świecie nad Osą	kujawsko-pomorskie	-4,49
490	Warnice	zachodniopomorskie	-4,44
491	Wądroże Wielkie	dolnośląskie	-4,42
492	Jadów	mazowieckie	-4,41
493	Pałecznicza	małopolskie	-4,39
494	Damaśławek	wielkopolskie	-4,38
495	Słubice	mazowieckie	-4,38
496	Pietrowice Wielkie	śląskie	-4,37
497	Zbójna	podlaskie	-4,34
498	Lgota Wielka	łódzkie	-4,33
499	Sejny	podlaskie	-4,33
500	Rościszewo	mazowieckie	-4,30
501	Jemielno	dolnośląskie	-4,26
502	Łągów	lubuskie	-4,25
503	Krasnosielc	mazowieckie	-4,25
504	Trawniki	lubelskie	-4,25
505	Kolno	podlaskie	-4,24
506	Brańszczyk	mazowieckie	-4,17
507	Czajków	wielkopolskie	-4,17
508	Szypliszki	podlaskie	-4,17
509	Ładzice	łódzkie	-4,14
510	Łatowicz	mazowieckie	-4,13
511	Głowno	łódzkie	-4,13
512	Pęcław	dolnośląskie	-4,12
513	Waśniów	świętokrzyskie	-4,11
514	Szczytniki	wielkopolskie	-4,11
515	Ruja	dolnośląskie	-4,09
516	Perzów	wielkopolskie	-4,08
517	Niegowa	śląskie	-4,06

Miejsce	Gmina	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
518	Dubiecko	podkarpackie	-4,01
519	Tereszpol	lubelskie	-3,99
520	Cielądz	łódzkie	-3,99
521	Skarżysko Kościelne	świętokrzyskie	-3,99
522	Jezióra Wielkie	kujawsko-pomorskie	-3,97
523	Zalesie	lubelskie	-3,97
524	Szerzyny	podkarpackie	-3,96
525	Ilów	mazowieckie	-3,94
526	Prostki	warmińsko-mazurskie	-3,92
527	Lubomino	warmińsko-mazurskie	-3,91
528	Dobre	kujawsko-pomorskie	-3,90
529	Rajcza	śląskie	-3,86
530	Kłoczew	lubelskie	-3,83
531	Wielopole Skrzyńskie	podkarpackie	-3,81
532	Bierzwnik	zachodniopomorskie	-3,79
533	Burzenin	łódzkie	-3,78
534	Morzyszczyn	pomorskie	-3,77
535	Kurów	lubelskie	-3,77
536	Tarnów Opolski	opolskie	-3,77
537	Trzebieszów	lubelskie	-3,76
538	Domanice	mazowieckie	-3,71
539	Olszanica	podkarpackie	-3,71
540	Dźwierzuty	warmińsko-mazurskie	-3,68
541	Drzycim	kujawsko-pomorskie	-3,67
542	Chodel	lubelskie	-3,63
543	Widuchowa	zachodniopomorskie	-3,61
544	Brzeźno	zachodniopomorskie	-3,60
545	Ostrówek	łódzkie	-3,60
546	Sośno	kujawsko-pomorskie	-3,58
547	Izbicko	opolskie	-3,56
548	Wielkie Oczy	podkarpackie	-3,55
549	Miłki	warmińsko-mazurskie	-3,54
550	Damnica	pomorskie	-3,52
551	Biskupiec	warmińsko-mazurskie	-3,52
552	Niedźwiada	lubelskie	-3,51
553	Łubnice	łódzkie	-3,49
554	Gościeradów	lubelskie	-3,48
555	Orchowo	wielkopolskie	-3,48
556	Troszyn	mazowieckie	-3,47
557	Wojcieszków	lubelskie	-3,45
558	Mikołajki Pomorskie	pomorskie	-3,42
559	Brody	lubuskie	-3,39
560	Sosnowica	lubelskie	-3,39
561	Krzywca	podkarpackie	-3,38
562	Budziszewice	łódzkie	-3,35
563	Stare Kurowo	lubuskie	-3,35
564	Książki	kujawsko-pomorskie	-3,34

ZMIANY DEMOGRAFICZNE

Miejsce	Gmina	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
565	Kłomnice	śląskie	-3,33
566	Paradyż	łódzkie	-3,33
567	Tarnówka	wielkopolskie	-3,32
568	Radziemice	małopolskie	-3,31
569	Dąbrówno	warmińsko-mazurskie	-3,31
570	Świercze	mazowieckie	-3,29
571	Smoldzino	pomorskie	-3,23
572	Końskowola	lubelskie	-3,23
573	Białogard	zachodniopomorskie	-3,16
574	Raławice	małopolskie	-3,16
575	Kozłowo	warmińsko-mazurskie	-3,14
576	Mietków	dolnośląskie	-3,11
577	Borki	lubelskie	-3,09
578	Zwierzyn	lubuskie	-3,08
579	Brudzew	wielkopolskie	-3,07
580	Świątjno	warmińsko-mazurskie	-3,05
581	Wartkowice	łódzkie	-3,05
582	Dąbrowa Biskupia	kujawsko-pomorskie	-3,05
583	Sorkwity	warmińsko-mazurskie	-3,03
584	Lubanie	kujawsko-pomorskie	-3,03
585	Przelewice	zachodniopomorskie	-3,00
586	Zbójno	kujawsko-pomorskie	-2,99
587	Domaniów	dolnośląskie	-2,99
588	Przybiernów	zachodniopomorskie	-2,98
589	Klwów	mazowieckie	-2,97
590	Drawsko	wielkopolskie	-2,95
591	Popów	śląskie	-2,94
592	Przystajń	śląskie	-2,94
593	Dzierzkowice	lubelskie	-2,93
594	Sierpc	mazowieckie	-2,92
595	Raciąż	mazowieckie	-2,92
596	Sędziejowice	łódzkie	-2,91
597	Frysztak	podkarpackie	-2,88
598	Bodzanów	mazowieckie	-2,88
599	Jodłowa	podkarpackie	-2,87
600	Herby	śląskie	-2,87
601	Żyrzyn	lubelskie	-2,85
602	Wilczyn	wielkopolskie	-2,84
603	Bojadła	lubuskie	-2,84
604	Regnów	łódzkie	-2,83
605	Raniżów	podkarpackie	-2,78
606	Wróblew	łódzkie	-2,77
607	Milejów	lubelskie	-2,77
608	Sokołów Podlaski	mazowieckie	-2,75
609	Krzemieniewo	wielkopolskie	-2,75
610	Ojrzeń	mazowieckie	-2,75
611	Rzeczenica	pomorskie	-2,73

Miejsce	Gmina	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
612	Trzebień	lubuskie	-2,71
613	Piecki	warmińsko-mazurskie	-2,70
614	Krzyżanowice	śląskie	-2,67
615	Dąbie	lubuskie	-2,63
616	Lipka	wielkopolskie	-2,63
617	Miłoradz	pomorskie	-2,59
618	Markuszów	lubelskie	-2,58
619	Grodzisko Dolne	podkarpackie	-2,58
620	Gomunice	łódzkie	-2,55
621	Kikół	kujawsko-pomorskie	-2,54
622	Miastkowo	podlaskie	-2,54
623	Nowe Miasto	mazowieckie	-2,53
624	Potworów	mazowieckie	-2,51
625	Osiek	pomorskie	-2,51
626	Borowa	podkarpackie	-2,50
627	Gozdowo	mazowieckie	-2,47
628	Przytoczna	lubuskie	-2,46
629	Jednorzec	mazowieckie	-2,44
630	Mirzec	świętokrzyskie	-2,43
631	Czerniewice	łódzkie	-2,41
632	Boleszkowice	zachodniopomorskie	-2,40
633	Szumowo	podlaskie	-2,40
634	Rokietnica	podkarpackie	-2,40
635	Gruta	kujawsko-pomorskie	-2,40
636	Lipce Reymontowskie	łódzkie	-2,38
637	Kawęczyn	wielkopolskie	-2,37
638	Dębowa Kłoda	lubelskie	-2,37
639	Banie	zachodniopomorskie	-2,36
640	Słupia	łódzkie	-2,36
641	Bircza	podkarpackie	-2,35
642	Godzianów	łódzkie	-2,35
643	Dąbrowa	kujawsko-pomorskie	-2,33
644	Grunwald	warmińsko-mazurskie	-2,32
645	Ulan-Majorat	lubelskie	-2,29
646	Grodzicz	wielkopolskie	-2,29
647	Olszanka	opolskie	-2,27
648	Szczaniec	lubuskie	-2,26
649	Ostaszewo	pomorskie	-2,26
650	Mycielin	wielkopolskie	-2,25
651	Wiśniew	mazowieckie	-2,25
652	Bierawa	opolskie	-2,20
653	Kołaczkowo	wielkopolskie	-2,20
654	Sobolew	mazowieckie	-2,20
655	Czarnożyły	łódzkie	-2,20
656	Gorzkowice	łódzkie	-2,18
657	Gubin	lubuskie	-2,15
658	Jeleśnia	śląskie	-2,06

Miejsce	Gmina	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
659	Rozogi	warmińsko-mazurskie	-2,05
660	Młynarze	mazowieckie	-2,03
661	Kuślin	wielkopolskie	-2,01
662	Stanin	lubelskie	-1,99
663	Postomino	zachodniopomorskie	-1,99
664	Miedzichowo	wielkopolskie	-1,97
665	Promna	mazowieckie	-1,95
666	Radomyśl nad Sanem	podkarpackie	-1,94
667	Markowa	podkarpackie	-1,92
668	Malczyce	dolnośląskie	-1,92
669	Choczewo	pomorskie	-1,89
670	Bodzechów	świętokrzyskie	-1,88
671	Biała	łódzkie	-1,86
672	Rybno	mazowieckie	-1,84
673	Borzechów	lubelskie	-1,82
674	Stare Czarnowo	zachodniopomorskie	-1,81
675	Kruszyna	śląskie	-1,80
676	Krasocin	świętokrzyskie	-1,80
677	Janów	śląskie	-1,78
678	Chłopice	podkarpackie	-1,78
679	Bolesławiec	łódzkie	-1,74
680	Mokrsko	łódzkie	-1,71
681	Szelków	mazowieckie	-1,70
682	Kętrzyn	warmińsko-mazurskie	-1,70
683	Marianowo	zachodniopomorskie	-1,69
684	Sułszowa	małopolskie	-1,64
685	Borzęcin	małopolskie	-1,64
686	Trzyciąż	małopolskie	-1,63
687	Osiek	kujawsko-pomorskie	-1,61
688	Małdyty	warmińsko-mazurskie	-1,61
689	Wiśniewo	mazowieckie	-1,61
690	Łaskarzew	mazowieckie	-1,61
691	Markusy	warmińsko-mazurskie	-1,57
692	Laszki	podkarpackie	-1,55
693	Konstantynów	lubelskie	-1,55
694	Lisewo	kujawsko-pomorskie	-1,54
695	Nieborów	łódzkie	-1,48
696	Płaska	podlaskie	-1,48
697	Brzeźnica	lubuskie	-1,48
698	Stromiec	mazowieckie	-1,48
699	Bolesław	małopolskie	-1,47
700	Ostrowite	wielkopolskie	-1,46
701	Mniszków	łódzkie	-1,45
702	Smętowo Graniczne	pomorskie	-1,43
703	Włodowice	śląskie	-1,42
704	Miasteczko Krajeńskie	wielkopolskie	-1,41
705	Lubomia	śląskie	-1,39

Miejsce	Gmina	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
706	Obryte	mazowieckie	-1,36
707	Brzeziny	wielkopolskie	-1,35
708	Czastary	łódzkie	-1,33
709	Łabunie	lubelskie	-1,32
710	Inowódz	łódzkie	-1,32
711	Radomsko	łódzkie	-1,28
712	Kamienica Polska	śląskie	-1,27
713	Białośliwie	wielkopolskie	-1,19
714	Dębowa Łąka	kujawsko-pomorskie	-1,19
715	Wilkołaz	lubelskie	-1,17
716	Padew Narodowa	podkarpackie	-1,14
717	Galewice	łódzkie	-1,14
718	Brzuze	kujawsko-pomorskie	-1,12
719	Rogowo	kujawsko-pomorskie	-1,12
720	Bartoszyce	warmińsko-mazurskie	-1,12
721	Świątajno	warmińsko-mazurskie	-1,11
722	Rudnik	śląskie	-1,09
723	Świedziebna	kujawsko-pomorskie	-1,08
724	Żukowice	dolnośląskie	-1,03
725	Ujazd	łódzkie	-1,01
726	Baligród	podkarpackie	-1,01
727	Łęczycza	łódzkie	-1,00
728	Baboszewo	mazowieckie	-0,98
729	Kobiełe Wielkie	łódzkie	-0,97
730	Skulsk	wielkopolskie	-0,96
731	Babiak	wielkopolskie	-0,87
732	Gizałki	wielkopolskie	-0,86
733	Chocień	kujawsko-pomorskie	-0,85
734	Wilga	mazowieckie	-0,83
735	Sitno	lubelskie	-0,83
736	Rzepiennik Strzyżewski	małopolskie	-0,82
737	Niebylec	podkarpackie	-0,82
738	Opinogóra Górna	mazowieckie	-0,82
739	Mściwojów	dolnośląskie	-0,81
740	Łłowo-Osada	warmińsko-mazurskie	-0,79
741	Pępowo	wielkopolskie	-0,79
742	Domaradz	podkarpackie	-0,77
743	Kluczewsko	świętokrzyskie	-0,75
744	Łopuszno	świętokrzyskie	-0,69
745	Regimin	mazowieckie	-0,68
746	Tczów	mazowieckie	-0,65
747	Brojce	zachodniopomorskie	-0,62
748	Złotoryja	dolnośląskie	-0,61
749	Radziejów	kujawsko-pomorskie	-0,59
750	Rytwiany	świętokrzyskie	-0,58
751	Marcinowice	dolnośląskie	-0,58
752	Winnica	mazowieckie	-0,56

ZMIANY DEMOGRAFICZNE

Miejsce	Gmina	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
753	Nowe Miasto nad Wartą	wielkopolskie	-0,55
754	Borów	dolnośląskie	-0,55
755	Wierzchnas	łódzkie	-0,54
756	Miedzno	śląskie	-0,52
757	Łoniów	świętokrzyskie	-0,48
758	Grabica	łódzkie	-0,44
759	Klucze	małopolskie	-0,40
760	Rożwienica	podkarpackie	-0,38
761	Papowo Biskupie	kujawsko-pomorskie	-0,35
762	Ryńsk	kujawsko-pomorskie	-0,34
763	Krzyszów	podkarpackie	-0,33
764	Zbuczyn	mazowieckie	-0,33
765	Brody	świętokrzyskie	-0,32
766	Fredropol	podkarpackie	-0,31
767	Kraszewice	wielkopolskie	-0,30
768	Rybno	warmińsko-mazurskie	-0,28
769	Rogów	łódzkie	-0,28
770	Lidzbark Warmiński	warmińsko-mazurskie	-0,25
771	Rozdrażew	wielkopolskie	-0,25
772	Dzikowiec	podkarpackie	-0,25
773	Brąszewice	łódzkie	-0,25
774	Sochocin	mazowieckie	-0,24
775	Krzywda	lubelskie	-0,24
776	Łukta	warmińsko-mazurskie	-0,23
777	Bolimów	łódzkie	-0,22
778	Gostynin	mazowieckie	-0,21
779	Sośnie	wielkopolskie	-0,18
780	Solec-Zdrój	świętokrzyskie	-0,12
781	Trzebielino	pomorskie	-0,11
782	Haczów	podkarpackie	-0,10
783	Rudziniec	śląskie	-0,09
784	Liniewo	pomorskie	-0,09
785	Osjaków	łódzkie	-0,06
786	Świerżno	zachodniopomorskie	-0,05
787	Siekierczyn	dolnośląskie	-0,02
788	Szydłowo	mazowieckie	-0,02
789	Lubenia	podkarpackie	-0,02
790	Cieszków	dolnośląskie	0,02
791	Tarnowiec	podkarpackie	0,02
792	Brzeźnio	łódzkie	0,03
793	Jasieniec	mazowieckie	0,06
794	Kamień	podkarpackie	0,06
795	Słońsk	lubuskie	0,06
796	Czerwonka	mazowieckie	0,08
797	Ustronie Morskie	zachodniopomorskie	0,08
798	Lipinki	małopolskie	0,10
799	Gać	podkarpackie	0,11

Miejsce	Gmina	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
800	Gąsawa	kujawsko-pomorskie	0,12
801	Bakałarzewo	podlaskie	0,13
802	Jarocin	podkarpackie	0,13
803	Dobre	mazowieckie	0,13
804	Lubaczów	podkarpackie	0,14
805	Pątnów	łódzkie	0,15
806	Bobrowniki	kujawsko-pomorskie	0,16
807	Rogowo	kujawsko-pomorskie	0,17
808	Przasnysz	mazowieckie	0,21
809	Warlubie	kujawsko-pomorskie	0,22
810	Kotuń	mazowieckie	0,22
811	Goszczyn	mazowieckie	0,24
812	Gostycyn	kujawsko-pomorskie	0,27
813	Skołyszyn	podkarpackie	0,28
814	Szczecinek	zachodniopomorskie	0,29
815	Kolczygłowy	pomorskie	0,33
816	Kłodzko	dolnośląskie	0,34
817	Radzyń Podlaski	lubelskie	0,35
818	Sławno	zachodniopomorskie	0,35
819	Kuryłówka	podkarpackie	0,37
820	Bukowiec	kujawsko-pomorskie	0,39
821	Dygowo	zachodniopomorskie	0,41
822	Czarna	podkarpackie	0,42
823	Kroczyce	śląskie	0,43
824	Sieroszewice	wielkopolskie	0,44
825	Młodzieszyn	mazowieckie	0,49
826	Radzanów	mazowieckie	0,49
827	Ciechocin	kujawsko-pomorskie	0,50
828	Radymno	podkarpackie	0,51
829	Grodziczno	warmińsko-mazurskie	0,55
830	Łądek	wielkopolskie	0,58
831	Międzyrzec Podlaski	lubelskie	0,58
832	Lichnowy	pomorskie	0,59
833	Pawłów	świętokrzyskie	0,59
834	Zambrów	podlaskie	0,62
835	Długosiodło	mazowieckie	0,65
836	Włodawa	lubelskie	0,65
837	Chrzypsko Wielkie	wielkopolskie	0,67
838	Augustów	podlaskie	0,67
839	Osiek Jasielski	podkarpackie	0,68
840	Domaniewice	łódzkie	0,69
841	Suchożebry	mazowieckie	0,69
842	Przeciszów	małopolskie	0,72
843	Opatów	śląskie	0,76
844	Zarzecze	podkarpackie	0,77
845	Mieleszyn	wielkopolskie	0,78
846	Mieścisko	wielkopolskie	0,80

Miejsce	Gmina	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
847	Rypin	kujawsko-pomorskie	0,80
848	Parysów	mazowieckie	0,80
849	Maków	łódzkie	0,82
850	Mniów	świętokrzyskie	0,84
851	Piątnica	podlaskie	0,86
852	Komprachcice	opolskie	0,87
853	Zatory	mazowieckie	0,88
854	Garbów	lubelskie	0,89
855	Dębica Kaszubska	pomorskie	0,89
856	Nowy Kawęczyn	łódzkie	0,90
857	Czarnocin	łódzkie	0,90
858	Pionki	mazowieckie	0,90
859	Tyrawa Wołoska	podkarpackie	0,92
860	Panki	śląskie	0,92
861	Serniki	lubelskie	0,92
862	Koźminek	wielkopolskie	0,94
863	Zarszyn	podkarpackie	0,94
864	Sulików	dolnośląskie	0,99
865	Ryjewo	pomorskie	0,99
866	Mysłakowice	dolnośląskie	1,01
867	Lubań	dolnośląskie	1,05
868	Kamionka	lubelskie	1,09
869	Połajewo	wielkopolskie	1,10
870	Ostrów Mazowiecka	mazowieckie	1,14
871	Joniec	mazowieckie	1,15
872	Milówka	śląskie	1,15
873	Malanów	wielkopolskie	1,27
874	Księżpol	lubelskie	1,28
875	Igołomia-Wawrzeńczyce	małopolskie	1,30
876	Stara Błotnica	mazowieckie	1,30
877	Magnuszew	mazowieckie	1,31
878	Wojciechów	lubelskie	1,34
879	Poczesna	śląskie	1,37
880	Sobienie-Jeziory	mazowieckie	1,37
881	Przechlewo	pomorskie	1,39
882	Mirów	mazowieckie	1,42
883	Siedlisko	lubuskie	1,46
884	Majdan Królewski	podkarpackie	1,46
885	Moszczenica	łódzkie	1,48
886	Wierzchosławice	małopolskie	1,49
887	Bielsk	mazowieckie	1,49
888	Bobrowo	kujawsko-pomorskie	1,51
889	Somianka	mazowieckie	1,52
890	Zagnańsk	świętokrzyskie	1,52
891	Zembrzyce	małopolskie	1,52
892	Janowiec	lubelskie	1,52
893	Tworóg	śląskie	1,53

Miejsce	Gmina	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
894	Kęsowo	kujawsko-pomorskie	1,55
895	Borowie	mazowieckie	1,55
896	Czarny Bór	dolnośląskie	1,62
897	Chojnów	dolnośląskie	1,63
898	Grzegorzew	wielkopolskie	1,67
899	Gardeja	pomorskie	1,69
900	Raciążek	kujawsko-pomorskie	1,70
901	Bobrowice	lubuskie	1,77
902	Czudec	podkarpackie	1,80
903	Stryzawa	małopolskie	1,80
904	Dziadowa Kłoda	dolnośląskie	1,84
905	Jedwabno	warmińsko-mazurskie	1,86
906	Stara Kamienica	dolnośląskie	1,90
907	Stegna	pomorskie	1,91
908	Czermin	wielkopolskie	1,92
909	Zakrzewo	wielkopolskie	1,92
910	Jastrząb	mazowieckie	1,96
911	Stolno	kujawsko-pomorskie	1,98
912	Sztutowo	pomorskie	2,00
913	Pawonków	śląskie	2,04
914	Poraj	śląskie	2,05
915	Nowy Duninów	mazowieckie	2,05
916	Tłuchowo	kujawsko-pomorskie	2,06
917	Kołbiel	mazowieckie	2,08
918	Krośnice	dolnośląskie	2,09
919	Łagiewniki	dolnośląskie	2,10
920	Rędziny	śląskie	2,10
921	Rząśnia	łódzkie	2,12
922	Kamieniec	wielkopolskie	2,14
923	Nowogródek Pomorski	zachodniopomorskie	2,19
924	Stryzów	małopolskie	2,21
925	Kolsko	lubuskie	2,23
926	Gaworzycy	dolnośląskie	2,25
927	Nędza	śląskie	2,25
928	Rakszawa	podkarpackie	2,26
929	Skórcz	pomorskie	2,27
930	Trzebiechów	lubuskie	2,29
931	Smyków	świętokrzyskie	2,36
932	Dragacz	kujawsko-pomorskie	2,38
933	Turośl	podlaskie	2,38
934	Miejsce Piastowe	podkarpackie	2,39
935	Radgoszcz	małopolskie	2,40
936	Kostomłoty	dolnośląskie	2,42
937	Wałcz	zachodniopomorskie	2,44
938	Dąbrowa	opolskie	2,46
939	Złotniki Kujawskie	kujawsko-pomorskie	2,48
940	Świnna	śląskie	2,49

ZMIANY DEMOGRAFICZNE

Miejsce	Gmina	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
941	Cmolas	podkarpackie	2,51
942	Urszulin	lubelskie	2,51
943	Grębocice	dolnośląskie	2,51
944	Zawoja	małopolskie	2,54
945	Sławno	łódzkie	2,56
946	Wielgie	kujawsko-pomorskie	2,57
947	Jasło	podkarpackie	2,58
948	Sadki	kujawsko-pomorskie	2,62
949	Jeżowe	podkarpackie	2,70
950	Kadzidło	mazowieckie	2,73
951	Pszczew	lubuskie	2,73
952	Wysokie Mazowieckie	podlaskie	2,76
953	Aleksandrów	lubelskie	2,77
954	Czernichów	śląskie	2,78
955	Chorkówka	podkarpackie	2,78
956	Ryczywół	wielkopolskie	2,80
957	Sobków	świętokrzyskie	2,80
958	Rawa Mazowiecka	łódzkie	2,84
959	Stare Pole	pomorskie	2,86
960	Puszcza Mariańska	mazowieckie	2,87
961	Rojewo	kujawsko-pomorskie	2,88
962	Kiszkowo	wielkopolskie	2,92
963	Rogóżno	kujawsko-pomorskie	2,92
964	Działdowo	warmińsko-mazurskie	2,92
965	Lubiszyn	lubuskie	2,94
966	Pawłowice	śląskie	2,95
967	Przytyk	mazowieckie	2,97
968	Węgierska Górka	śląskie	2,97
969	Osiecznica	dolnośląskie	2,98
970	Lipinki Łużyckie	lubuskie	3,02
971	Rozprza	łódzkie	3,03
972	Pomiechówek	mazowieckie	3,06
973	Leżajsk	podkarpackie	3,08
974	Pruszcz	kujawsko-pomorskie	3,08
975	Waganiec	kujawsko-pomorskie	3,09
976	Konopiska	śląskie	3,10
977	Koszęcin	śląskie	3,12
978	Ślemień	śląskie	3,18
979	Solina	podkarpackie	3,19
980	Lubawa	warmińsko-mazurskie	3,19
981	Przeworsk	podkarpackie	3,20
982	Śliwice	kujawsko-pomorskie	3,21
983	Lipnica Murowana	małopolskie	3,22
984	Jakubów	mazowieckie	3,28
985	Brochów	mazowieckie	3,33
986	Sokolniki	łódzkie	3,35
987	Drwinia	małopolskie	3,37

Miejsce	Gmina	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
988	Bartniczka	kujawsko-pomorskie	3,43
989	Rytro	małopolskie	3,47
990	Unisław	kujawsko-pomorskie	3,48
991	Tomaszów Lubelski	lubelskie	3,51
992	Wojaszówka	podkarpackie	3,54
993	Grębów	podkarpackie	3,56
994	Hyżne	podkarpackie	3,59
995	Budzyń	wielkopolskie	3,60
996	Łęka Opatowska	wielkopolskie	3,62
997	Krukłanki	warmińsko-mazurskie	3,63
998	Kochanowice	śląskie	3,63
999	Kraśnik	lubelskie	3,64
1000	Koniusza	małopolskie	3,67
1001	Lewin Kłodzki	dolnośląskie	3,67
1002	Łowicz	łódzkie	3,71
1003	Stare Bogaczowice	dolnośląskie	3,72
1004	Kościelec	wielkopolskie	3,82
1005	Teresin	mazowieckie	3,85
1006	Kamienna Góra	dolnośląskie	3,86
1007	Wola Krzysztoporska	łódzkie	3,87
1008	Granowo	wielkopolskie	3,88
1009	Zaleszany	podkarpackie	3,92
1010	Kamień	lubelskie	3,97
1011	Orońsko	mazowieckie	4,02
1012	Pawłosiów	podkarpackie	4,04
1013	Pleśna	małopolskie	4,05
1014	Rokiciny	łódzkie	4,06
1015	Sękowa	małopolskie	4,09
1016	Stara Dąbrowa	zachodniopomorskie	4,12
1017	Będzino	zachodniopomorskie	4,15
1018	Jeżowe	kujawsko-pomorskie	4,15
1019	Kwilcz	wielkopolskie	4,17
1020	Władysławów	wielkopolskie	4,19
1021	Korczyna	podkarpackie	4,19
1022	Górzycza	lubuskie	4,23
1023	Chelmża	kujawsko-pomorskie	4,26
1024	Babice	małopolskie	4,28
1025	Załużki	mazowieckie	4,30
1026	Tryńcza	podkarpackie	4,32
1027	Wręczyca Wielka	śląskie	4,35
1028	Kotlin	wielkopolskie	4,35
1029	Żagań	lubuskie	4,35
1030	Kutno	łódzkie	4,35
1031	Mierzęcice	śląskie	4,35
1032	Olesno	małopolskie	4,38
1033	Bieliny	świętokrzyskie	4,40
1034	Ostróda	warmińsko-mazurskie	4,40

Miejsce	Gmina	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
1035	Jarosław	podkarpackie	4,41
1036	Łużna	małopolskie	4,46
1037	Świekatowo	kujawsko-pomorskie	4,48
1038	Paszowice	dolnośląskie	4,53
1039	Gródek nad Dunajcem	małopolskie	4,54
1040	Gronowo Elbląskie	warmińsko-mazurskie	4,56
1041	Pniewy	mazowieckie	4,56
1042	Legnickie Pole	dolnośląskie	4,57
1043	Męcinka	dolnośląskie	4,60
1044	Buczek	łódzkie	4,64
1045	Krzyszczycy	lubuskie	4,67
1046	Brudzeń Duży	mazowieckie	4,68
1047	Trzcinica	wielkopolskie	4,69
1048	Przemęt	wielkopolskie	4,70
1049	Osieczna	pomorskie	4,75
1050	Janowice Wielkie	dolnośląskie	4,75
1051	Darłowo	zachodniopomorskie	4,76
1052	Lubsza	opolskie	4,77
1053	Piaski	wielkopolskie	4,78
1054	Słupca	wielkopolskie	4,82
1055	Zbrosławice	śląskie	4,86
1056	Chrzastowice	opolskie	4,88
1057	Polanka Wielka	małopolskie	4,88
1058	Starcza	śląskie	4,89
1059	Niwiska	podkarpackie	4,89
1060	Chynów	mazowieckie	4,90
1061	Czermin	podkarpackie	5,00
1062	Ceków-Kolonia	wielkopolskie	5,02
1063	Doruchów	wielkopolskie	5,02
1064	Brodnica	wielkopolskie	5,04
1065	Turawa	opolskie	5,05
1066	Jerzmanowice-Przegonia	małopolskie	5,07
1067	Brzyska	podkarpackie	5,09
1068	Bukowsko	podkarpackie	5,10
1069	Cyców	lubelskie	5,11
1070	Żołyń	podkarpackie	5,12
1071	Jeleniewo	podlaskie	5,13
1072	Brzozie	kujawsko-pomorskie	5,16
1073	Osie	kujawsko-pomorskie	5,17
1074	Czarna Dąbrówka	pomorskie	5,29
1075	Boronów	śląskie	5,31
1076	Osiek Mały	wielkopolskie	5,32
1077	Kaczory	wielkopolskie	5,35
1078	Orły	podkarpackie	5,39
1079	Łyse	mazowieckie	5,40
1080	Kurzętnik	warmińsko-mazurskie	5,44
1081	Iwierzycy	podkarpackie	5,51

Miejsce	Gmina	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
1082	Radziechowy-Wieprz	śląskie	5,51
1083	Nowinka	podlaskie	5,60
1084	Rząśnik	mazowieckie	5,61
1085	Besko	podkarpackie	5,62
1086	Osiek	małopolskie	5,66
1087	Dalików	łódzkie	5,72
1088	Lipno	kujawsko-pomorskie	5,77
1089	Kijewo Królewskie	kujawsko-pomorskie	5,78
1090	Grabów nad Pilicą	mazowieckie	5,86
1091	Czarna	podkarpackie	5,87
1092	Podgórzyn	dolnośląskie	5,89
1093	Osina	zachodniopomorskie	5,92
1094	Lniano	kujawsko-pomorskie	5,95
1095	Dębowiec	podkarpackie	5,95
1096	Subkowy	pomorskie	5,99
1097	Obrzycko	wielkopolskie	6,06
1098	Krościenko nad Dunajcem	małopolskie	6,08
1099	Osieck	mazowieckie	6,09
1100	Rzgów	wielkopolskie	6,10
1101	Biały Dunajec	małopolskie	6,12
1102	Karsin	pomorskie	6,16
1103	Wiskitki	mazowieckie	6,20
1104	Poświętne	mazowieckie	6,25
1105	Pokrzywnica	mazowieckie	6,29
1106	Dębowiec	śląskie	6,31
1107	Lubiewo	kujawsko-pomorskie	6,32
1108	Cisna	podkarpackie	6,37
1109	Żurawica	podkarpackie	6,37
1110	Dębno	małopolskie	6,41
1111	Bojanów	podkarpackie	6,44
1112	Porąbka	śląskie	6,46
1113	Dobrzeń Wielki	opolskie	6,46
1114	Moszczenica	małopolskie	6,48
1115	Kobyła Góra	wielkopolskie	6,49
1116	Czarnków	wielkopolskie	6,52
1117	Żelazków	wielkopolskie	6,53
1118	Górzno	mazowieckie	6,57
1119	Izabelin	mazowieckie	6,61
1120	Celestynów	mazowieckie	6,62
1121	Kampinos	mazowieckie	6,67
1122	Jordanów Śląski	dolnośląskie	6,71
1123	Łękawica	śląskie	6,72
1124	Tymbark	małopolskie	6,72
1125	Biłgoraj	lubelskie	6,73
1126	Inowrocław	kujawsko-pomorskie	6,74
1127	Zebrzydowice	śląskie	6,75
1128	Wadowice Górne	podkarpackie	6,78

ZMIANY DEMOGRAFICZNE

Miejsce	Gmina	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
1129	Kaliska	pomorskie	6,82
1130	Nowa Sól	lubuskie	6,89
1131	Żary	lubuskie	6,92
1132	Pakosław	wielkopolskie	6,94
1133	Łąpsze Niżne	małopolskie	6,96
1134	Konarzyny	pomorskie	6,98
1135	Wiązownica	podkarpackie	7,00
1136	Dobryczyce	łódzkie	7,05
1137	Buczkowice	śląskie	7,06
1138	Markłowice	śląskie	7,12
1139	Jasienica Rosielna	podkarpackie	7,14
1140	Siedlec	wielkopolskie	7,20
1141	Mstów	śląskie	7,21
1142	Drużbice	łódzkie	7,23
1143	Czorsztyn	małopolskie	7,29
1144	Siemysł	zachodniopomorskie	7,34
1145	Nowe Miasto Lubawskie	warmińsko-mazurskie	7,38
1146	Ostrów Wielkopolski	wielkopolskie	7,39
1147	Spiczyn	lubelskie	7,40
1148	Blizanów	wielkopolskie	7,41
1149	Gorlice	małopolskie	7,42
1150	Jabłonna	lubelskie	7,42
1151	Ksawerów	łódzkie	7,48
1152	Miedzna	śląskie	7,48
1153	Dobra	małopolskie	7,50
1154	Czarny Dunajec	małopolskie	7,50
1155	Lanckorona	małopolskie	7,57
1156	Ożarówice	śląskie	7,58
1157	Strzałkowo	wielkopolskie	7,59
1158	Gromnik	małopolskie	7,65
1159	Mrągowo	warmińsko-mazurskie	7,68
1160	Mszana Dolna	małopolskie	7,70
1161	Jordanów	małopolskie	7,76
1162	Bobrowniki	śląskie	7,76
1163	Mucharz	małopolskie	7,76
1164	Cekcyn	kujawsko-pomorskie	7,81
1165	Siennica	mazowieckie	7,88
1166	Ostrów	podkarpackie	7,93
1167	Bogdaniec	lubuskie	7,94
1168	Ochotnica Dolna	małopolskie	7,95
1169	Budzów	małopolskie	7,96
1170	Lipnica	pomorskie	7,97
1171	Kobiór	śląskie	7,97
1172	Tuchomie	pomorskie	7,99
1173	Strzyżewice	lubelskie	8,00
1174	Baranów	wielkopolskie	8,01
1175	Istebna	śląskie	8,02

Miejsce	Gmina	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
1176	Żyraków	podkarpackie	8,04
1177	Lipnica Wielka	małopolskie	8,19
1178	Bystra-Sidzina	małopolskie	8,21
1179	Medyka	podkarpackie	8,23
1180	Jodłownik	małopolskie	8,26
1181	Zbiczno	kujawsko-pomorskie	8,26
1182	Wolanów	mazowieckie	8,38
1183	Szczerców	łódzkie	8,48
1184	Kościan	wielkopolskie	8,51
1185	Niedzwica Duża	lubelskie	8,54
1186	Iwkowa	małopolskie	8,55
1187	Krokowa	pomorskie	8,56
1188	Raciechowice	małopolskie	8,57
1189	Lyski	śląskie	8,67
1190	Zgorzelec	dolnośląskie	8,69
1191	Przygodzice	wielkopolskie	8,74
1192	Brzeźnica	małopolskie	8,74
1193	Lubrza	lubuskie	8,82
1194	Ozorków	łódzkie	8,86
1195	Dębica	podkarpackie	8,89
1196	Zabrodzie	mazowieckie	8,89
1197	Stanisławów	mazowieckie	8,94
1198	Cewice	pomorskie	8,95
1199	Łańcut	podkarpackie	8,95
1200	Wieprz	małopolskie	8,96
1201	Puławy	lubelskie	9,01
1202	Zawonia	dolnośląskie	9,04
1203	Bralin	wielkopolskie	9,05
1204	Kamienica	małopolskie	9,08
1205	Pcim	małopolskie	9,08
1206	Piekoszów	świętokrzyskie	9,11
1207	Sanok	podkarpackie	9,13
1208	Goleszów	śląskie	9,22
1209	Chybie	śląskie	9,23
1210	Goczałkowice-Zdrój	śląskie	9,26
1211	Białobrzegi	podkarpackie	9,27
1212	Czernikowo	kujawsko-pomorskie	9,27
1213	Sadlinki	pomorskie	9,31
1214	Korzenna	małopolskie	9,31
1215	Łęczyce	pomorskie	9,36
1216	Wiśniowa	małopolskie	9,41
1217	Gorzyce	śląskie	9,46
1218	Wągrowiec	wielkopolskie	9,50
1219	Lubień	małopolskie	9,57
1220	Stara Kiszewa	pomorskie	9,58
1221	Kotla	dolnośląskie	9,59
1222	Ropa	małopolskie	9,60

Miejsce	Gmina	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
1223	Rzezawa	małopolskie	9,62
1224	Bukowina Tatrzańska	małopolskie	9,62
1225	Bielice	zachodniopomorskie	9,63
1226	Golub-Dobrzyń	kujawsko-pomorskie	9,66
1227	Chmielnik	podkarpackie	9,66
1228	Zduńska Wola	łódzkie	9,71
1229	Kornowac	śląskie	9,73
1230	Niedźwiedź	małopolskie	9,76
1231	Szaflary	małopolskie	9,78
1232	Krościenko Wyżne	podkarpackie	9,78
1233	Dziemiany	pomorskie	9,83
1234	Raba Wyżna	małopolskie	9,88
1235	Łubniany	opolskie	9,91
1236	Wilkowice	śląskie	9,92
1237	Leoncin	mazowieckie	9,96
1238	Manowo	zachodniopomorskie	9,97
1239	Rudna	dolnośląskie	10,09
1240	Łapanów	małopolskie	10,13
1241	Mykanów	śląskie	10,21
1242	Baranów	mazowieckie	10,22
1243	Jedlińsk	mazowieckie	10,22
1244	Łodygowice	śląskie	10,23
1245	Łąck	mazowieckie	10,23
1246	Uście Gorlickie	małopolskie	10,24
1247	Nowy Targ	małopolskie	10,24
1248	Łukowica	małopolskie	10,31
1249	Tokarnia	małopolskie	10,35
1250	Świlcza	podkarpackie	10,38
1251	Mszana	śląskie	10,40
1252	Sieradz	łódzkie	10,43
1253	Wicko	pomorskie	10,47
1254	Czarna	podkarpackie	10,51
1255	Jastrzębia	mazowieckie	10,54
1256	Człuchów	pomorskie	10,66
1257	Psary	śląskie	10,66
1258	Bochnia	małopolskie	10,68
1259	Spytkowice	małopolskie	10,80
1260	Poronin	małopolskie	10,82
1261	Krzykosy	wielkopolskie	10,88
1262	Kościelisko	małopolskie	10,91
1263	Powidz	wielkopolskie	10,95
1264	Krotoszyce	dolnośląskie	10,96
1265	Gnojnik	małopolskie	11,08
1266	Złotów	wielkopolskie	11,09
1267	Giżycko	warmińsko-mazurskie	11,16
1268	Kłaj	małopolskie	11,18
1269	Skrzyszów	małopolskie	11,19

Miejsce	Gmina	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
1270	Tuszów Narodowy	podkarpackie	11,22
1271	Skórzec	mazowieckie	11,25
1272	Przykona	wielkopolskie	11,26
1273	Dominowo	wielkopolskie	11,34
1274	Zblewo	pomorskie	11,37
1275	Jabłonka	małopolskie	11,46
1276	Gniewino	pomorskie	11,48
1277	Gołuchów	wielkopolskie	11,49
1278	Miłkowice	dolnośląskie	11,51
1279	Laskowa	małopolskie	11,60
1280	Wodzierady	łódzkie	11,66
1281	Godów	śląskie	11,70
1282	Ormontowice	śląskie	11,74
1283	Zapolice	łódzkie	11,84
1284	Brzeziny	łódzkie	11,89
1285	Brenna	śląskie	11,89
1286	Kazimierz Biskupi	wielkopolskie	11,92
1287	Łuków	lubelskie	11,93
1288	Mielec	podkarpackie	11,97
1289	Krasiczyn	podkarpackie	11,97
1290	Łława	warmińsko-mazurskie	12,00
1291	Wijewo	wielkopolskie	12,00
1292	Lubasz	wielkopolskie	12,06
1293	Iwanowice	małopolskie	12,10
1294	Świerklany	śląskie	12,19
1295	Warta Bolesławecka	dolnośląskie	12,22
1296	Lipusz	pomorskie	12,26
1297	Aleksandrów Kujawski	kujawsko-pomorskie	12,45
1298	Hązlach	śląskie	12,47
1299	Trzciana	małopolskie	12,56
1300	Strawczyn	świętokrzyskie	12,66
1301	Suchy Dąb	pomorskie	12,71
1302	Łącko	małopolskie	12,71
1303	Bobowo	pomorskie	12,72
1304	Zaniemysł	wielkopolskie	12,74
1305	Gilowice	śląskie	12,86
1306	Lipowa	śląskie	12,90
1307	Radwanice	dolnośląskie	12,94
1308	Liszki	małopolskie	12,94
1309	Kramsk	wielkopolskie	12,97
1310	Koło	wielkopolskie	12,99
1311	Olsztyn	śląskie	12,99
1312	Oświęcim	małopolskie	13,03
1313	Niechanowo	wielkopolskie	13,10
1314	Linia	pomorskie	13,10
1315	Duszniki	wielkopolskie	13,10
1316	Skieniewice	łódzkie	13,11

ZMIANY DEMOGRAFICZNE

Miejsce	Gmina	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
1317	Kwidzyn	pomorskie	13,17
1318	Parchowo	pomorskie	13,27
1319	Ustka	pomorskie	13,29
1320	Studzienice	pomorskie	13,31
1321	Nowa Sucha	mazowieckie	13,40
1322	Raszyn	mazowieckie	13,40
1323	Nowa Wieś Lęborska	pomorskie	13,50
1324	Lisia Góra	małopolskie	13,50
1325	Ludwin	lubelskie	13,53
1326	Gaszowice	śląskie	13,56
1327	Limanowa	małopolskie	13,76
1328	Gdów	małopolskie	13,83
1329	Garwolin	mazowieckie	13,85
1330	Płońsk	mazowieckie	14,16
1331	Cedry Wielkie	pomorskie	14,21
1332	Gózd	mazowieckie	14,39
1333	Zamość	lubelskie	14,48
1334	Nowa Karczma	pomorskie	14,51
1335	Górno	świętokrzyskie	14,51
1336	Gieraltowice	śląskie	14,54
1337	Milejewo	warmińsko-mazurskie	14,55
1338	Świdnica	dolnośląskie	14,62
1339	Sitkówka-Nowiny	świętokrzyskie	14,62
1340	Włoszakowice	wielkopolskie	14,65
1341	Dłutów	łódzkie	14,72
1342	Żegocina	małopolskie	14,74
1343	Jedlnia-Letnisko	mazowieckie	14,79
1344	Dobroszyce	dolnośląskie	14,82
1345	Świerklaniec	śląskie	14,83
1346	Czernichów	małopolskie	14,89
1347	Chodzież	wielkopolskie	14,95
1348	Chelm Śląski	śląskie	14,96
1349	Klembów	mazowieckie	15,05
1350	Oława	dolnośląskie	15,08
1351	Kozy	śląskie	15,11
1352	Tomice	małopolskie	15,26
1353	Rewal	zachodniopomorskie	15,29
1354	Jaworze	śląskie	15,34
1355	Łososina Dolna	małopolskie	15,44
1356	Grybów	małopolskie	15,51
1357	Dobroń	łódzkie	15,55
1358	Czosnów	mazowieckie	15,59
1359	Kluki	łódzkie	15,59
1360	Kamionka Wielka	małopolskie	15,60
1361	Włocławek	kujawsko-pomorskie	15,60
1362	Tarnów	małopolskie	15,65
1363	Bestwina	śląskie	15,85

Miejsce	Gmina	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
1364	Łomża	podlaskie	15,89
1365	Jejkowice	śląskie	15,90
1366	Krzymów	wielkopolskie	16,19
1367	Spytkowice	małopolskie	16,38
1368	Tomaszów Mazowiecki	łódzkie	16,43
1369	Słopnice	małopolskie	16,54
1370	Święciechowa	wielkopolskie	16,59
1371	Podegrodzie	małopolskie	16,74
1372	Elbląg	warmińsko-mazurskie	16,80
1373	Nawojowa	małopolskie	16,92
1374	Skarbimierz	opolskie	17,00
1375	Suszec	śląskie	17,10
1376	Przemyśl	podkarpackie	17,17
1377	Sulęczyno	pomorskie	17,27
1378	Santok	lubuskie	17,32
1379	Lubartów	lubelskie	17,34
1380	Kowala	mazowieckie	17,38
1381	Godziesze Wielkie	wielkopolskie	17,60
1382	Olszewo-Borki	mazowieckie	17,71
1383	Masłów	świętokrzyskie	18,02
1384	Sicienko	kujawsko-pomorskie	18,08
1385	Świdnica	lubuskie	18,17
1386	Siepraw	małopolskie	18,22
1387	Elk	warmińsko-mazurskie	18,34
1388	Lelis	mazowieckie	18,46
1389	Przywidz	pomorskie	18,49
1390	Leszno	mazowieckie	18,65
1391	Puchaczów	lubelskie	18,83
1392	Chełmno	kujawsko-pomorskie	18,95
1393	Radzanowo	mazowieckie	19,03
1394	Miedziana Góra	świętokrzyskie	19,16
1395	Dąbrowa Chełmińska	kujawsko-pomorskie	19,23
1396	Siedlce	mazowieckie	19,52
1397	Jastków	lubelskie	19,60
1398	Dąbrówka	mazowieckie	19,66
1399	Łabowa	małopolskie	19,69
1400	Trąbki Wielkie	pomorskie	19,70
1401	Piłchowice	śląskie	19,74
1402	Lubichowo	pomorskie	20,05
1403	Fabianki	kujawsko-pomorskie	20,18
1404	Chełmiec	małopolskie	20,41
1405	Chełm	lubelskie	20,55
1406	Biała Podlaska	lubelskie	20,69
1407	Somonino	pomorskie	20,73
1408	Czerwonak	wielkopolskie	20,79
1409	Borzytuchom	pomorskie	21,48
1410	Andrespol	łódzkie	21,54

Miejsce	Gmina	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
1411	Zakrzew	mazowieckie	21,58
1412	Malbork	pomorskie	21,72
1413	Michałowice	mazowieckie	21,81
1414	Bolesławiec	dolnośląskie	21,93
1415	Trzebownik	podkarpackie	22,07
1416	Pysznica	podkarpackie	22,24
1417	Purda	warmińsko-mazurskie	22,28
1418	Melgiew	lubelskie	22,29
1419	Jeżów Sudecki	dolnośląskie	22,49
1420	Mińsk Mazowiecki	mazowieckie	22,64
1421	Dobrzyniewo Duże	podlaskie	22,75
1422	Kocmyrzów-Luborzycza	małopolskie	22,80
1423	Suwałki	podlaskie	22,84
1424	Ciechanów	mazowieckie	22,90
1425	Zabierzów	małopolskie	22,94
1426	Biskupice	małopolskie	23,15
1427	Jasienica	śląskie	23,21
1428	Chmielno	pomorskie	23,37
1429	Bojszowy	śląskie	23,52
1430	Chojnice	pomorskie	23,73
1431	Stara Biała	mazowieckie	23,83
1432	Kołobrzeg	zachodniopomorskie	24,06
1433	Stare Miasto	wielkopolskie	24,06
1434	Turośń Kościelna	podlaskie	24,20
1435	Kaźmierz	wielkopolskie	24,30
1436	Sierakowice	pomorskie	24,47
1437	Lutomiersk	łódzkie	24,53
1438	Niemce	lubelskie	24,93
1439	Kościerzyna	pomorskie	25,00
1440	Łysomice	kujawsko-pomorskie	25,15
1441	Stargard Szczeciński	zachodniopomorskie	25,53
1442	Oleśnica	dolnośląskie	25,66
1443	Krasne	podkarpackie	25,68
1444	Stężycza	pomorskie	26,10
1445	Puck	pomorskie	27,09
1446	Lubicz	kujawsko-pomorskie	27,20
1447	Brójce	łódzkie	27,54
1448	Starogard Gdański	pomorskie	27,83
1449	Jaktorów	mazowieckie	27,85
1450	Szydłowo	wielkopolskie	27,94
1451	Radziejowice	mazowieckie	28,26
1452	Nieporęt	mazowieckie	28,28
1453	Głogów	dolnośląskie	28,33
1454	Gietrzwałd	warmińsko-mazurskie	28,34
1455	Łubowo	wielkopolskie	28,69
1456	Rzekuń	mazowieckie	28,81
1457	Zabór	lubuskie	28,99

Miejsce	Gmina	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
1458	Pszczółki	pomorskie	29,02
1459	Szczytno	warmińsko-mazurskie	29,48
1460	Sochaczew	mazowieckie	29,95
1461	Zgierz	łódzkie	30,22
1462	Grudziądz	kujawsko-pomorskie	30,25
1463	Juchnowiec Kościelny	podlaskie	30,38
1464	Nowa Wieś Wielka	kujawsko-pomorskie	30,39
1465	Łubianka	kujawsko-pomorskie	30,88
1466	Dębe Wielkie	mazowieckie	31,35
1467	Bełchatów	łódzkie	32,12
1468	Dobrcz	kujawsko-pomorskie	32,82
1469	Stare Babice	mazowieckie	32,98
1470	Zławieś Wielka	kujawsko-pomorskie	33,14
1471	Konopnica	lubelskie	33,19
1472	Mogilany	małopolskie	33,36
1473	Wisznia Mała	dolnośląskie	35,01
1474	Luzino	pomorskie	35,18
1475	Świeszyno	zachodniopomorskie	36,47
1476	Prażmów	mazowieckie	36,71
1477	Słupsk	pomorskie	36,78
1478	Turek	wielkopolskie	37,12
1479	Brodnica	kujawsko-pomorskie	37,25
1480	Tczew	pomorskie	37,62
1481	Wyry	śląskie	37,62
1482	Wiązowna	mazowieckie	38,13
1483	Pabianice	łódzkie	38,60
1484	Kobylnica	pomorskie	38,87
1485	Biesiekierz	zachodniopomorskie	38,90
1486	Deszczno	lubuskie	38,92
1487	Wielka Nieszawka	kujawsko-pomorskie	39,00
1488	Jonkowo	warmińsko-mazurskie	39,81
1489	Dywity	warmińsko-mazurskie	41,26
1490	Nadarzyn	mazowieckie	42,87
1491	Wielka Wieś	małopolskie	43,33
1492	Kunice	dolnośląskie	43,97
1493	Nowosolna	łódzkie	44,15
1494	Żorawina	dolnośląskie	44,49
1495	Michałowice	małopolskie	45,36
1496	Przodkowo	pomorskie	46,36
1497	Wólka	lubelskie	46,42
1498	Żabia Wola	mazowieckie	49,58
1499	Kłodawa	lubuskie	49,92
1500	Szemud	pomorskie	52,26
1501	Lubin	dolnośląskie	52,27
1502	Suchy Las	wielkopolskie	52,30
1503	Miękinia	dolnośląskie	52,82
1504	Wejherowo	pomorskie	53,28

ZMIANY DEMOGRAFICZNE

Miejsce	Gmina	Województwo	Zmiana liczby ludności 2004–2020 (w %)
1505	Zielonki	małopolskie	53,75
1506	Lipno	wielkopolskie	54,69
1507	Gniezno	wielkopolskie	57,11
1508	Kolbudy	pomorskie	59,64
1509	Słupno	mazowieckie	62,87
1510	Tarnowo Podgórne	wielkopolskie	62,93
1511	Kleszczów	łódzkie	63,93
1512	Kołbaskowo	zachodniopomorskie	65,81
1513	Kobylanka	zachodniopomorskie	65,86
1514	Jabłonna	mazowieckie	67,24
1515	Wieliszew	mazowieckie	71,80
1516	Głusk	lubelskie	71,97
1517	Kobierzyce	dolnośląskie	72,89
1518	Długołęka	dolnośląskie	73,35
1519	Jerzmanowa	dolnośląskie	74,68
1520	Białe Błota	kujawsko-pomorskie	80,44
1521	Kleszczewo	wielkopolskie	80,58
1522	Osielsko	kujawsko-pomorskie	87,57
1523	Obrowo	kujawsko-pomorskie	94,86
1524	Lesznów	mazowieckie	95,36
1525	Pruszcz Gdański	pomorskie	97,93
1526	Czernica	dolnośląskie	100,82
1527	Kosakowo	pomorskie	115,19
1528	Rokietnica	wielkopolskie	121,98
1529	Dobra (Szczecińska)	zachodniopomorskie	123,84
1530	Stawiguda	warmińsko-mazurskie	124,53
1531	Dopiewo	wielkopolskie	132,34
1532	Komorniki	wielkopolskie	136,11